

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ * SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

MİLLÎ KÜTÜPHANE 06 HK 2725/2 NUMARADA KAYITLI RİSÂLETÜ'R-REML
(ÇEVİRİ YAZI-İNCELEME-DİL İÇİ ÇEVİRİ-TIPKIBASIM)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kübra KARAAHMET

EYLÜL-2024

TRABZON

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ * SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**MİLLÎ KÜTÜPHANE 06 HK 2725/2 NUMARADA KAYITLI RİSÂLETÜ'R-REML
(ÇEVİRİ YAZI-İNCELEME-DİL İÇİ ÇEVİRİ-TIPKIBASIM)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kübra KARAAHMET

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Savaşkan Cem BAHADIR

EYLÜL-2024

TRABZON

ONAY

Kübra KARAAHMET tarafından hazırlanan “Millî Kütüphane 06 Hk 2725/2 Numarada Kayıtlı Risâletü’r-Reml (Çeviri Yazı-İnceleme-Dil İçi Çeviri-Tıpkıbasım)” adlı bu Çalışma 22.10.2024 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı’nda **yüksek lisans tezi** olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyesi		Karar		İmza
Ünvanı-Adı ve Soyadı	Görevi	Kabul	Ret	
Prof. Dr. Savaşkan Cem BAHADIR	Başkan	☐	☐	
Doç. Dr. Hamza KOÇ	Üye	☐	☐	
Dr. Öğr. Üyesi Seda UYSAL BOZASLAN	Üye	☐	☐	

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduklarını onaylarım.

Prof. Dr. Haydar AKYAZI
Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca KTÜ-Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzu'na uygun olarak hazırlanan bu Çalışmada yararlanılan kaynakların tümüne eksiksiz atıf yapıldığını, aksinin ortaya çıkması durumunda her tür yasal sonucu kabul edeceğimi beyan ederim.

Kübra KARAAHMET

17.09.2024

ÖN SÖZ

İnsan, gizemli olanla daima meşgul olmuştur. Onun bu meşguliyetinin ardında belirsizliklerle başa çıkma, güvenliğini sağlama, yaşantısını yönlendirme, planlarını gerçekleştirme vb. istekleri bulunur. Bu istekleri doğrultusunda çeşitli fal tekniklerini geliştirmiş, gizemli olan hakkında yorumlarda bulunmuştur. Yıldızların konumu, kuşların uçuşu, insanların ve hayvanların bazı organları, kürek ve aşık kemikleri, çeşitli taşlar, kum üzerine çizilen çizgiler, kahve telvesi, ateş, su; geliştirilen tekniklerde kullanılan unsurlardan bazılarıdır.

Çalışmada, fal çeşitlerinden remil üzerinde durulmuştur. Remil, kumun üzerine birtakım çizgiler çizerek fala bakmak anlamına gelmektedir. Cahiliye Dönemi Arapları arasında yaygın bir fal tekniğidir. Bu fal tekniği, zaman içinde diğer kültürlerle de geçmiştir. Remilde, Batlamyus astronomisindeki on iki burç ve dört vated ile benzerlik ilişkisi kurularak on altı hanelik şekiller oluşturulmuştur. Bu şekillere yıldızların konumunda olduğu gibi “iyi” ve “kötü” kabul edilen anlamlar yüklenmiştir. Daha sonra bu şekillerin her birine kavramsal karşılıklar verilerek ilm-i nücûm ile benzer sonuçları içeren bir ilim ortaya çıkarılmıştır.

Remil hakkında, Türk edebiyatında oluşan bir tür ve Türkiye’deki kütüphanelerde yer alan pek çok eser bulunmaktadır. Millî Kütüphane Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi 06 Hk 2725/2 numarada kayıtlı eser, bir remil risalesidir. Çalışmada, bu risalenin çeviri yazılı metni hazırlanarak metnin anlam dünyasının rahatlıkla anlaşılabilmesi için dil içi çevirisi yapılmıştır.

Çalışma süresince bilgi birikimini, deneyimlerini ve mesaisini benimle paylaşan danışmanım Sayın Prof. Dr. Savaşkan Cem BAHADIR’a teşekkür ederim.

Eylül, 2024

Kübra KARAAHMET

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	IV
İÇİNDEKİLER	V-VI
ÖZET.....	VII
ABSTRACT	VIII
TABLolar LİSTESİ.....	IX
KISALTMALAR LİSTESİ.....	X

GİRİŞ	1-2
-------------	-----

BİRİNCİ BÖLÜM

1. FAL KAVRAMI.....	3-14
1.1. Falın Tanımı ve Tarihsel Süreci	3
1.2. Fal Çeşitleri	5
1.2.1. İslamiyet Öncesi Türklerde Fal Çeşitleri	5
1.2.1.1. Ateş Falı.....	5
1.2.1.2. Fincan Falı	5
1.2.1.3. Kaşık ve Eldiven Falı.....	5
1.2.1.4. Kemik Falı	6
1.2.1.5. Köpük Falı	6
1.2.1.6. Kumalak Falı	6
1.2.1.7. Yay Falı	6
1.2.1.8. Yıldız Falı.....	6
1.2.2. İslamiyet Etkisinde Fal Çeşitleri	7
1.2.2.1. Firâset	7
1.2.2.2. İyâfe, Tayr, Zecr	7
1.2.2.3. İhtilâc, Seğir.....	7
1.2.2.4. İrâfet.....	7
1.2.2.5. Kehanet, Tark	7
1.2.2.6. Kıyâfet	8
1.2.2.7. Kitap Falı	8
1.2.2.8. Kura Falı	8
1.2.2.9. Kur'ân Falı.....	8
1.2.2.10. Reml.....	9

1.2.3. Günümüzde Başlıca Fal Çeşitleri	11
1.2.3.1. Ayna Falı	11
1.2.3.2. Bakla Falı.....	11
1.2.3.3. Bulut Falı	12
1.2.3.4. Çay Falı.....	12
1.2.3.5. El Falı	12
1.2.3.6. İskambil Falı	12
1.2.3.7. Kahve Falı.....	12
1.2.3.8. Numara Falı	13
1.2.3.9. Papatya Falı	13
1.2.3.10. Rüya Falı.....	13
1.2.3.11. Su Falı.....	13
1.2.3.12. Tespîh Falı	13
1.2.3.13. Tuz Falı.....	14
1.2.3.14. Yazı Falı	14

İKİNCİ BÖLÜM

2. METİN VE İNCELEME	15-77
2.1. Eserin Fiziksel Özellikleri.....	15
2.2. Eserin Muhtevası.....	15
2.3. Eserin İmla Özellikleri	22
2.4. Çeviri Yazıda İzlenen Yöntem.....	25
2.5. Çeviri Yazılı Metin	27
2.6. Dil İçi Çeviride İzlenen Yöntem.....	52
2.7. Metnin Dil İçi Çevirisi	52
SONUÇ	78
KAYNAKÇA	80
EKLER.....	83
ÖZ GEÇMİŞ.....	117

ÖZET

İnsan, varoluşundan itibaren gelecekte onu nelerin beklediğini bilmek ve yaşantısını bu yönde şekillendirmek istemiştir. Onun bu isteği, çeşitli teknikler üreterek zaman içinde bu teknikleri geliştirmesine neden olmuştur. Kumun üzerine birtakım çizgiler çizilerek bakılan remil, söz konusu tekniklerden biridir. Remil, eski dönemlerden itibaren kendine yaygın bir uygulama alanı bulmuştur. Onun bu yaygınlığının sonucu olarak remlin nasıl bakılması gerektiğini öğreten eserlere ihtiyaç duyulmuş, bu ihtiyaç doğrultusunda pek çok eser meydana getirilmiştir. Çalışmaya konu olan eser, Milli Kütüphane Ankara Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi 06 Hk 2725/2 numarada kayıtlı bir remil risalesidir. 80. sayfadan elde edilen bilgiye göre eserin müellifi Şeyh İsmâîl oğlu Dâvûd'dur. 143. sayfadan elde edilen bilgiye göre eserin istinsah tarihi cemaziyelahir (aralık/ocak) ayı, 1310 (1892/1893) yılıdır. Eser toplamda 66 sayfadan meydana gelmektedir. Çalışmada, Arap harfleriyle yazılan bu eserin çeviri yazılı metni hazırlanarak metnin anlam dünyasının kolaylıkla anlaşılabilmesi için dil içi çevirisi yapılmıştır. Eserde remil atma yöntemi; remil şekillerinin isimleri ve remil şekillerine verilen özel isimler; remil şekillerinin iyi/kötü durumları ve dereceleri; remlin haneleri ve remlin hanelerine verilen özel isimler; remil ile klasik astronomi arasındaki ilişki; tâlib, matlûb, nefis-i reml, müntehî, müntehîye, metîn, şerh, tefsîr, te'vîl ve ibtidât şekillerinin nasıl belirlenmesi gerektiği başta olmak üzere pek çok bilgiye ulaşılmıştır. Bu bilgiler ışığında eserin, remli hiç bilmeyen birine remli öğretmek amacıyla yazıldığı ve yazıldığı dönem içinde remlin bir ilim olarak değerlendirildiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Remil, remil risalesi, çeviri yazı, dil içi çeviri, klasik Türk edebiyatı

ABSTRACT

Since the beginning of human existence, people have sought to understand what the future holds and shape their lives accordingly. This desire has led to the creation and development of various techniques over time. Geomancy, a method involving drawing certain lines on sand, is one of these techniques. From ancient times, geomancy has found widespread application. As a result of its popularity, there arose a need for works that explain how to practice geomancy, leading to the creation of numerous such texts. The subject of this study is a geomancy manuscript registered under number 06 Hk 2725/2 at the National Library Ankara Adnan Ötügen Public Library. According to information on page 80, the author of the work is Sheikh İsmâîl's son, Dâvûd. Based on the information from page 143, the manuscript was copied in cemaziyelahir (december/january), 1310 (1892/1893). The manuscript consists of a total of 66 pages. In this study, a transcribed version of the manuscript, written in Arabic script, was prepared, and an intralingual translation was provided to ensure the text's meaning could be easily understood. The manuscript provides information on various aspects of the geomancy method, including the names of geomancy figures, the specific names assigned to these figures, their favourable/unfavourable conditions and degrees, the houses of geomancy and their special names, the relationship between geomancy and classical astronomy, as well as how to determine concepts such as tâlib, matlûb, nefs-i reml, müntehî, müntehîye, metîn, şerh, tefsîr, te'vîl, and ibtidât figures. In the light of this information, it has been concluded that the manuscript was written to teach geomancy to someone entirely unfamiliar with it and that, during the period it was written, geomancy was regarded as a science.

Keywords: Geomancy, geomancy manuscript, transcription, intralingual translation, classical Turkish literature

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo Nr.	Tablo Adı	Sayfa Nr.
1	Remil Şekillerinin Ebcet Hesabındaki Karşılıkları.....	17
2	Remil Şekillerinin İyi/Kötü Durumları ve Dereceleri	19
3	Remil Şekillerinin İlişkili Olduğu Kavramlar	20
4	Remil Şekillerinin Zamanları-I.....	20
5	Remil Şekillerinin Zamanları-II.....	21
6	Çeviri Yazı Alfabesi	26

KISALTMALAR LİSTESİ

- a.g.e. : Adı geçen eser
bk. : Bakınız
Ed. : Editör
Haz. : Hazırlayan
Hz. : Hazreti
MÖ : Milattan önce
Nr. : Numarası
s. : Sayfa
t.y. : Tarih yok
vb. : Ve benzeri
vd. : Ve diğerleri

GİRİŞ

Fal kelimesi Arapçada “uğur ve uğurlu şeyleri gösteren simge” anlamına gelmektedir. Batı kökenli dillerde ise genellikle “gelecekte haber verme (kehanet)” anlamına gelen Grekçe *manteia* (İngilizcede *mancy*, Fransızcada *mancie*) ekiyle oluşturulan kelimelerle karşılanır. Fal, kehanet ve kehanetin özel bir şekli olan bakıcılıkla ortak özellikler gösterse de özü itibarıyla farklıdır. Çünkü kâhinler ve bakıcılar, gözle görülemeyen varlıklardan yardım aldıklarını ya da özel yeteneklere (bakış, sezgi vb.) sahip olduklarını iddia eder. Falcılar da bazı nesnelere bakar, çeşitli alet ve vasıtalar kullanarak birtakım işlemler yapar ancak kahinler ve bakıcılar gibi özel yeteneklere sahip değildirler.¹

İnsan; var olduğu günden bugüne kendisi ve çevresi ile ilgili bilinmezlikleri keşfetmeye, geleceğin onlara neler getireceğini öğrenmeye çalışmıştır. Onun bu çabası, çeşitli fal tekniklerini ortaya çıkarmıştır. Çeşitli dönemlerde, farklı kültürlerde bilinen ve uygulanan başlıca fal teknikleri şu şekilde sıralanabilir: İnsanın doğduğu gün dikkate alınarak gökyüzünün o günkü durumu, yıldızların konumu ve bunların insan üzerindeki etkisinden hareketle gelecek hakkında yorumlar yapılması yıldız falı *horoscopy*; eldeki çizgilere bakılarak insanın geleceği hakkında çıkarımlarda bulunulması el falı *chiromancy*; kuşların uçuş şekli veya seslerinden anlamlar çıkarılması kuş falı *ornithomancy*; üzerinde çeşitli şekiller ve semboller bulunan kâğıtların belirli yöntemlere göre açılıp dağıtılması ile ortaya çıkan sonucun yorumlanması kâğıt falı *cartomancy*; bazı hayvanların iç organlarının özelliklerine bakılarak tahminlerde bulunulması iç organlar falı *haruspicy*, *aruspice*, *extispicine*; kum, toprak, toz veya çakıl taşlarının üzerinde rastgele bazı noktalar belirlenip bunların şekilleri üzerine yorumlar yapılması kum falı *geomancy*; taşlardan veya zarlardan yararlanılarak tahminlerde bulunulması zar falı *lithomancy*; bir niyet çerçevesinde özellikle kutsal kitaplardan bir sayfa açılarak o sayfadaki ifadelerin çeşitli yöntemlerle yorumlanması kitap falıdır *bibliomancy*. Söz konusu fal tekniklerinin yanı sıra ateş falı *pyromancy*, su falı *hydromancy*, rüya falı *oneiromancy*, astrolojik güçlerle etkilendiği söylenen vücut şekilleriyle ilgili fal *morphoscopy*, başın şekline göre yapılan fal *phrenology*, matematik uygunluklar falı *numerology*, kura çekmek suretiyle yapılan fal *sortilege*, çay falı *tasseography*, kahve falı olmak üzere pek çok teknik daha bulunmaktadır.²

¹ Mehmet Aydın, “Fal”, **TDV İslâm Ansiklopedisi** içinde, 12, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1995, s. 134.

² Aydın, a.g.e., s. 135.

Arap toplumlarındaki fal, çeşitli kültürlerden etkilenecek birtakım şekil değişiklikleri ile günümüze kadar ulaşmayı başarmıştır. İslamiyet öncesi “Cahiliye” adı verilen dönemde insanlar; gündelik hayatlarındaki basit işler için bile fala başvurmuş, elde ettikleri sonuca göre yaşantılarına yön vermiştir.³ Cahiliye Dönemi Arapları arasında yaygın olduğu bilinen fal teknikleri şu şekilde sıralanabilir: Kum üzerine birtakım çizgiler çizilerek fal bakılması hattü’r-remi; çeşitli hayvanların ve insanların ses, davranış veya izlerinden yola çıkılarak çıkarımlarda bulunulması iyâfe, tayr, zecr; içi su dolu bir kaba bakılarak suyun aldığı renk ve şekillere göre gelecek hakkında tahminlerde bulunulması irâfet; insan vücudundaki çeşitli organların seğirme, kaşınma gibi hareketlerinden anlamlar çıkarılması ve bunların iyiye ya da kötüye yorulması ihtilâc, seğir; kürek kemiklerinin renklerine bakılarak yorumlar yapılması kefte; çakıl taşları, hurma çekirdekleri, nohut, bakla gibi nesnelerle fal bakılması kehanet, tark; insanların fizyolojik özelliklerinden hareketle onların karakterleri ve huyları hakkında çıkarımlarda bulunulması firâsetir.⁴

Fal bakma veya baktırma, bütün toplumlar da olduğu gibi İslam toplumlarında da yaygın bir gelenek hâline gelmiştir. Özellikle önemli kararlar alınacağı zaman fal, bir danışma ve iyiye yorma vasıtası olarak kabul edilir. Bu şekilde kabul edilmesinde ve yaygın hâle gelmesinde “Tıyerenin aslı yoktur, onun en iyisi faldır.” anlamındaki hadisin etkili olduğu söylenilebilir. Falın yaygınlık kazanmasının sonucu olarak nasıl fal bakılması gerektiğini öğreten fal kitaplarına ihtiyaç duyulmuş, bu ihtiyaç doğrultusunda fal bakmanın usul ve adabı ile çeşitli fal tekniklerini ele alan Arapça, Farsça, Türkçe manzum ve mensur pek çok eser meydana getirilmiştir.⁵

Millî Kütüphane Ankara Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi 06 Hk 2725/2 numarada kayıtlı remil risalesini konu edinen bu çalışma, iki ana bölümden meydana gelmektedir. “Fal Kavramı” adı verilen birinci bölümde falın tanımına ve tarihsel sürecine yer verilerek İslamiyet öncesi Türklerde, İslamiyet etkisinde ve günümüzde başlıca olmak üzere fal çeşitleri açıklanmıştır. “Metin ve İnceleme” adı verilen ikinci bölümde remil risalesinin fiziksel özellikleri ve muhtevası hakkında bilgilere yer verilerek remil risalesinde tespit edilen imla özellikleri açıklanmıştır. Ardından çeviri yazıda ve dil içi çeviride izlenen yöntemler anlatılarak remil risalesinin çeviri yazılı metni ve dil içi çevirisi verilmiştir.

³ Necati Sümer, “Cahiliye Araplarında Falcılık”, *Milel ve Nihal Dergisi*, 13(1), 2016, s. 154.

⁴ İlyas Çelebi, “İslâm’da Fal”, *TDV İslâm Ansiklopedisi içinde*, 12, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1995, s. 138.

⁵ Mustafa İsmet Uzun, “Falnâme”, *TDV İslâm Ansiklopedisi içinde*, 12, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1995, s. 141.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. FAL KAVRAMI

1.1. Falın Tanımı ve Tarihsel Süreci

Fal, Arapça kökenli bir kelimedir. Bazen alet ve vasıtalar bazen de çeşitli yöntemler kullanılarak içinde bulunulan zaman veya gelecek hakkında yorum yapma anlamına gelmektedir. İnsanın kendisi ve çevresi ile ilgili bilinmezlikleri öğrenme, geleceğe yön verme isteği zaman içinde falın bir meslek hâline gelmesine neden olmuştur. Bu mesleği icra eden kişiler ise toplumda büyük itibar görmüştür.⁶

Falcılık, kehanet ve kehanetin özel bir şekli olan bakıcılıkla farklılık göstermektedir. Kâhinler gözle görülemeyen varlıklardan yardım aldıklarını, bakıcılar ise bakış, seziş gibi özel yeteneklerinden faydalandıklarını iddia eder. Falcılar da çeşitli araçlar ve teknikler kullanmaktadır fakat onların uymak zorunda oldukları züht kuralları ya da özel yetenekleri mevcut değildir.⁷

Falın ve falcılığın tarihini Mezopotamya'ya götürmek mümkündür. Mezopotamya'da Sümerlerden (MÖ 4000-2350) itibaren görülen fal teknikleri Akadlar (MÖ 2350-2150) tarafından geliştirilmiş, bütün Asya ve Akdeniz coğrafyasına yayılmıştır. Bâbil'de (MÖ 1894-539) çocukların doğum aylarına, hayvanların davranışlarına, rüyalara ve takvime yönelik teknikler kullanılmış; Asur'da (MÖ 2025-612) daha çok krallık ve devletle ilgili uygulanan astronomi ön plana çıkmıştır. Günümüze ulaşan belgelerin sayısı ve kullanılan tekniklerin çeşitliliği ise falcılığın bütün sosyal tabakalara yayıldığını göstermektedir.⁸

Fal, İslamiyet öncesi Türklerde dinî törenlerde ve günlük hayatta önemli bir yer tutmuştur. Orta Asya Türkçesinde “ırk” kelimesiyle karşılanmaktadır.⁹ Bu kelime Dîvânu Lugâti't-Türk'te “kâhinlik, fal, yürektekini dışarı çıkarma” şeklinde açıklanır. Falcılar ise kullanılan malzemeye göre çeşitli isimler almaktadır. Koyun, sığır, at, geyik gibi hayvanların kürek kemiklerine bakarak

⁶ Aydın, a.g.e., s. 134.

⁷ Aydın, a.g.e., s. 134-135.

⁸ Aydın, a.g.e., s. 135.

⁹ Aydın, a.g.e., s. 136.

gelecek hakkında yorum yapanlara “yağrancı”; nohut, fasulye, taş ve benzer tanelerle tahminlerde bulunanlara “kumalakçı”; çeşitli vasıtalar kullananlara “ırımçı” adı verilmektedir.¹⁰

Türklerde de diğer milletlerde olduğu gibi fal ile ilgili pek çok eser yazılmıştır. İslamiyet öncesi Berlin Turfan yazmaları arasında T II Y 36 işaretini taşıyan fal kitabı bu eserlere örnek verilebilir. Eserin ilk yayımı 1929 yılında W. Bang ve A. von Gabain tarafından Türkische Turfan-Texte I’de yapılmıştır. Bir diğer eser Köktürk harfleriyle Mani muhitinde yazılmış İrk Bitig’dir. Eserin ilk yayımı 1912 yılında V. Thomsen tarafından yapılmıştır.¹¹

İslam dinine göre gaybı yalnızca Allah bilir ve ondan haber vermek yasaklanmıştır. Kur’ân-ı Kerîm’in indirildiği dönemde Araplar arasında; cinlerin yanında şeytanların da göklere yükseldiklerine, mele-i a’lânın konuşmalarını dinleyerek bazı gaybî bilgiler elde ettiklerine ve bu bilgileri iletişim hâlinde oldukları kâhinler ve şairlerle paylaştıklarına inanılmıştır.¹² Kur’ân-ı Kerîm’de gaybın yalnızca Allah tarafından bilindiği, insanların gaybı bilme yetkilerinin olmadığı, gaybdan haber vermenin yasak olduğu hatta peygamberlerin bile gelecekleri hakkında bilgilerinin bulunmadığı ayetlerle açıklanmaktadır. Bütün bu açıklamalara rağmen gaybı öğrenmeye yönelik çeşitli uygulamalar ve bu uygulamaların yazılı metinlerine oldukça sık rastlanmaktadır.¹³

Buhârî’de “Fal Babı” başlığı altında şu hadise yer verilmektedir: “Ebû Hüreyre şöyle demiştir: Peygamber ‘(İslâm’da) tıyere yoktur. Tıyerenin hayırlısı faldır.’ buyurdu. Bir sahâbî ‘Fal nedir yâ Resûlallâh?’ dedi. Resûlullâh ‘Herhangi birinizin işiteceği sâlih kelimedir (yânî iyi bir sözdür).’ buyurdu.” Aynı başlık altında bir başka hadis: “Peygamber ‘(İslâm’da) advâ ve tıyere inancı yoktur. İyi ve güzel kelime olan fal benim hoşuma gider.’ buyurmuştur.”¹⁴ Söz konusu hadislerin falın yaygınlaşmasına neden olduğu söylenilebilir. Fakat İslam âlimleri, Resûlullâh’a atfedilen bu ifadelerden onun gelecek hakkında bazı ipuçlarına dayanarak iyimser tahmin ve yorumlarda bulunmayı uygun gördüğünü ancak bunun hiçbir zaman geleceğe dair bilgi sağlamayı veya uğursuzluk ve ümitsizlik hislerine kapılmayı meşru saydığı anlamına gelmediğini açıklamaktadır.¹⁵

¹⁰ Ayşe Duvarcı, “Halk Kültürü Uygulamalarından Biri Olan Fal Geleneğinin Değerlendirilmesi”, **ERDEM İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi**, 13(37), 2001, s. 119.

¹¹ Duvarcı, **ERDEM İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi**, s. 119.

¹² Mustafa Öztürk, “Mele-i A’lâ”, **TDV İslâm Ansiklopedisi içinde**, EK-2, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2019, s. 243.

¹³ Ebulmuammer Fuad, **Mükemmel Remil Kitabı (İnceleme-Metin-Sözlük-Dizin)**, Volkan Karagözlü (Haz.), Paradigma Akademi Yayınları, Çanakkale, 2022, s. 5.

¹⁴ Ebulmuammer Fuad, a.g.e., s. 7.

¹⁵ Çelebi, “İslâm’da Fal”, s. 139.

Günümüze gelindiğinde ise fal, gelecekte yaşanacak olaylar hakkında bilgi sahibi olmak; belki bu bilgiler karşısında tedbirler almak; merak, teselli, ümit duygularına cevap vermek veya sadece keyifli vakit geçirmek için kullanılmaktadır. Bakla falı, el falı, iskambil falı, kahve falı günümüzde kullanılan başlıca fallar arasındadır.

1.2. Fal Çeşitleri

Fal çeşitleri İslamiyet öncesi Türklerde, İslamiyet etkisinde ve günümüzde başlıca olmak üzere üç ayrı başlık altında değerlendirilebilir.

1.2.1. İslamiyet Öncesi Türklerde Fal Çeşitleri

1.2.1.1. Ateş Falı

Alevin rengi, dumanın yönü, közlerin duruşu, çıkan ses gibi özelliklerden hareketle gelecekle ilgili tahminlerde bulunulur.¹⁶

1.2.1.2. Fincan Falı

Ülgen adına kurban edilecek atların tanrı tarafından beğenilip beğenilmediğini anlamak için kullanılır. Atın sırtına bir fincan koyulur. Atın hareket etmesiyle birlikte fincan çukur kısmı yukarı gelecek şekilde düşerse atın beğenildiği, aşağı gelecek şekilde düşerse atın beğenilmediği anlamına gelir.¹⁷

1.2.1.3. Kaşık ve Eldiven Falı

Yakutlarda yeni bir ev yaptırılmak istendiğinde bu fal kullanılır. Ev yaptırmak isteyen kişi birtakım ritüelleri gerçekleştirdikten sonra eldivenini yere atmaktadır. Eldiven, avuç içi yukarı gelecek şekilde düşerse fal uğurlu kabul edilir. Yeniden birtakım ritüeller gerçekleştirilir. Bu kez bir kaşık havaya atılmaktadır. Kaşığın düşüş şekline göre fal uğurlu gelirse yaptırılacak ev de uğurlu kabul edilir.¹⁸

¹⁶ Ayşe Duvarcı, *Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1993, s. 27.

¹⁷ Duvarcı, *Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”*, s. 26.

¹⁸ Duvarcı, *Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”*, s. 27.

1.2.1.4. Kemik Falı

Kürek kemiğinin ateşte kızdırılarak üzerindeki çizgilerin yorumlanmasıdır. Çizgiler düz ve kesiksizse yolun açık olduğunu, eğri bükürüyse yolun kapalı olduğunu gösterir. Bir diğeri aşık kemiğinin yere veya havaya atılarak üstte gelen yüzüne göre isteğin gerçekleşip gerçekleşmeyeceğinin yorumlanmasıdır.¹⁹

1.2.1.5. Köpük Falı

Kırgızlar, atalarının ruhlarına çeşitli kurbanlar sunmaktadır. Bu kurbanların etleri pişirilirken çıkan köpüklere göre bakılan faldır. Köpükler beyaz renkliyse işlerin iyi olacağı, siyah renkliyse kötü olacağı anlamına gelir.²⁰

1.2.1.6. Kumalak Falı

Türk boylarının arasında sıklıkla kullanılmaktadır. Bu fal için kırk bir kumalak (tane) gereklidir. Kırk bir kumalak çeşitli yöntemlerle sağ omuz, baş, sol omuz gibi isimler verilen bölgelerde toplanır. Bölgelerin anlamsal karşılığına ve o bölgede bulunan kumalak sayısına göre gelecekle ilgili tahminlerde bulunulur.²¹

1.2.1.7. Yay Falı

Altay şamanlarının yay ile fala bakarak sonucunda yağmur yağdırması olarak tanımlanır.²²

1.2.1.8. Yıldız Falı

İnsanların doğum anındaki yıldızların konumundan gelecekleri hakkında yorumlar yapılmasıdır. Bir işe başlarken en uygun zamanın belirlenmesinde de kullanılır. Geçmişte bu fal çeşidiyle ilgili yıldıznâme isimli eserler verilirken günümüzde gazete veya dergilerde herkesin yaşantısına uygun düşecek yuvarlak ifadeler kullanılmaktadır.²³

¹⁹ Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”, s. 19, 21.

²⁰ Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”, s. 27.

²¹ Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”, s. 21-22.

²² Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”, s. 26.

²³ Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”, s. 22-26.

1.2.2. İslamiyet Etkisinde Fal Çeşitleri

1.2.2.1. Firâset

İnsanların karakterleri hakkında bilgi sahibi olmak için renk, şekil ve organlarının biçimsel özelliklerine göre bakılan faldır. Cahiliye Dönemi Araplarında cariyeye ve köle alım satımında kullanılmıştır.²⁴

1.2.2.2. İyâfe, Tayr, Zecr

Kuşların uçuşması, ötmesi, bir yere tünemesi, bir yöne doğru yükselmesi veya alçalmasına göre bakılan faldır. Cahiliye Dönemi Araplarında kuşların soldan sağa uçuşması veya yaş bir dala konması iyiye işaret ederken kuşların sağdan sola uçuşması veya kuru bir dala konması kötüye işaret etmektedir.²⁵

1.2.2.3. İhtilâc, Seğir

İnsan vücudundaki bazı organların hareketlerinden, seğirmesinden çeşitli çıkarımlarda bulunulur. Buna göre sağ kulağın çınlaması iyi anılmaya, göz seğirmesi ölüme, ayakların kaşınması yolculuğa çıkmaya işaret etmektedir.²⁶

1.2.2.4. İrâfet

Su, güneş veya küre gibi bir cisme bakılarak görülen renk ya da şekillere göre gelecekle ilgili tahminlerde bulunulur. Cahiliye Dönemi Araplarında bu fala bakan kişilere “arrâf” ismi verilmektedir.²⁷

1.2.2.5. Kehanet, Tark

Taşla fal açmak anlamına gelmektedir. Taşlara çeşitli işaretler koyularak her birine ayrı ayrı isimler verilir. Taşlar, dua edilerek avuç içinde karıştırılır. Avuç açıldığında taşların konumuna göre çeşitli yorumlarda bulunulur.²⁸

²⁴ Sümer, a.g.e., s. 143-144.

²⁵ Sümer, a.g.e., s. 148-149.

²⁶ Sümer, a.g.e., s. 143-144.

²⁷ Sümer, a.g.e., s. 145.

²⁸ Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ül-nâme”, s. 29.

1.2.2.6. Kıyâfet

Cahiliye Dönemi Arapları bu ilmi “kıyâfetü'l-beşer” ve “kıyâfetü'l-eser” olmak üzere ikiye ayırmıştır. Kıyâfetü'l-beşer, insanların dış görünüşüne bakarak onların karakterleri hakkında yorum yapılmasıdır. Kıyâfetü'l-eser ise insan veya hayvanların izlerini sürmek olarak tanımlanmaktadır. Kişinin ayak izlerinden cinsiyeti, medeni durumu; herhangi bir hayvanın ayak izlerinden ise sahibinin kim ve hangi kabileden olduğu, ne zaman oradan geçtiği gibi bilgiler elde edilmeye çalışılır.²⁹

1.2.2.7. Kitap Falı

Kutsal veya önemli eserlerden yararlanılarak bakılır. Kur'ân-ı Kerîm, Mesnevî, Gülistân, Dîvân-ı Hâfız söz konusu eserler arasındadır. Eserlerden biri seçilerek fal sahibinden bir niyet tutması istenir. Ardından sağ veya sol taraftan birini tercih etmesi ve bir sayfa numarası söylemesi beklenir. Fal sahibinin söylediği sayfadaki metin ile tuttuğu niyet arasında ilişki kurularak çeşitli yorumlar yapılır.³⁰

1.2.2.8. Kura Falı

Tavla zarına benzeyen, her bir yüzünde çeşitli harfler bulunan kura taşları ile bakılan faldır. Bir diğeri kâğıt üzerine koyulmuş noktalarla ve bu noktaların oluşturduğu şekillerle bakılır. Kura taşlarının üzerindeki harfler veya kâğıt üzerindeki noktalardan oluşan şekiller, fal sahibinin niyeti doğrultusunda yorumlanır. Bu fal çeşidini Hz. Muhammed'in kullandığına dair rivayet bulunmaktadır.³¹

1.2.2.9. Kur'ân Falı

Kur'ân falının pek çok yöntemi olmakla birlikte Kur'ân-ı Kerîm'den herhangi bir sayfa açılır. Açılan sayfanın yedinci satırında göze çarpan ilk harf, fal cetvellerinin yardımıyla tefeül edilir. Bir diğer yöntem Kur'ân-ı Kerîm'den herhangi bir sayfa açılır. Sağ taraftaki sayfada “Allah” kelimesinin kaç kez kullanıldığına bakılır. Sol taraftaki sayfadan bu sayı kadar satır yukarıdan

²⁹ Sümer, a.g.e., s. 143.

³⁰ Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”, s. 31.

³¹ Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”, s. 32.

aşağıya olacak şekilde sayılır. Sayının tamamlandığı satırdaki ilk harf, fal cetvellerinin yardımıyla tefeül edilir.³²

1.2.2.10. Reml

Reml, Arapça kökenli bir kelimedir. Sözlüklerde “kum” anlamına gelmektedir. Terim olarak bakıldığında “kaybolan bir şeyin yerini bulmak, merak edilen bir işin sonucunu öğrenmek amacıyla kum üzerine çizilen çizgilerle fal bakmak” demektir. Zaman içinde kum yerine kâğıt, tahta vb. araçlar kullanılsa da falın ismi değişmemiştir. Literatürde “hattü’r-reml” veya “ilmü’r-reml” isimlerinin kullanıldığı gözlemlenmektedir. “Darb” ve “tark” kelimeleri de bu isimlere yakın anlamlar içermektedir. Türkçede “remil atmak”, “remil dökmek” ifadeleri kullanılmaktadır. Bu fala bakan kişilere “remmâl (remilci)” ismi verilmektedir.³³

Remil, Kur’ân-ı Kerîm’de yer almamakla birlikte hadislerde hem sözlük hem de terim anlamıyla karşımıza çıkmaktadır. Muâviye b. Hakem’in remli sorması üzerine Hz. Muhammed’in “Eskiden kum üzerine hat çizen bir nebî vardı. Kimin hattı onunkine uygun düşerse o isabet etmiş sayılır.” cevabı, söz konusu hadislerle örnek gösterilebilir. Remilciler; remlin aslının Hz. Âdem, İdrîs, Lokmân, Yeremya, İşaya ve Daniel peygamberlere dayandığını söyleyerek bu falın caiz olduğunu iddia etmektedirler. Onlara göre yukarıda örnek gösterilen hadisteki nebî İdrîs peygamber, hattü’r-reml de İdrîs peygamberin mucizelerinden biridir.³⁴

Klasik dönemde ilimler tasnif edilirken tabîî ilimler başlığı altında rüya tabiri, ilmü’t-tıb, ilm-i kimyâ, ilm-i fal, sihir ve tılsımât alt başlıklarına yer verilmektedir. İlm-i fal başlığı ise Kur’ân falı, ilm-i reml, ilm-i ihtilâc olmak üzere üç alt başlık altında değerlendirilmektedir. Bunun üzerine remlin eski dönemlerde bir ilim olarak kabul edildiği ve bu ilim üzerine yazılan eserlerin bir ciddiyeti barındırdığı söylenilebilir.³⁵

Remil, eski dönemlerden itibaren kendine yaygın bir uygulama alanı bulmuştur. İbn Haldûn, remilcilik yapmak üzere Mısır’da pek çok dükkânın açıldığını bildirmektedir. Remil tarihinin bilinen iki ustası XIII. yüzyılda yaşamıştır. Bu ustalar Kuzey Afrikalı bir Berberî olan Ebû Abdullah Muhammed b. Osman ez-Zenâtî ile Suriyeli veya Mısırlı bir müellif olan Abdullah b. Mahfûf’tur. Osmanlı Dönemi’nde XVI. yüzyıl divan şairlerinden Zâtî’nin de önce Beyazıt Camii

³² Duvarcı, *Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ül-nâme”*, s. 32.

³³ İlyas Çelebi, “Remil”, *TDV İslâm Ansiklopedisi içinde*, 34, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2007, s. 555.

³⁴ Çelebi, “Remil”, s. 555.

³⁵ Savaşkan Cem Bahadır, “Matbu Bir Remilnâme Örneği”, *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (43), 2020, s. 223.

avlusunda sonra İbrâhim Paşa Hamamı yakınında bir remil dükkânının olduğu bilinmektedir.³⁶ Evliya Çelebi, Seyahatnâme isimli eserinde remilcilerin ulema sınıfında yer aldığına dair bilgilere yer vermektedir. Esnâf-ı remmâlân başlığı altında remilciler esnafının on beş dükkâna bağlı üç yüz kişiden meydana geldiğinden bahsetmektedir.³⁷

Remil, Cahiliye Dönemi Arapları arasında yaygın bir fal tekniğidir. Bu fal tekniği, zaman içinde diğer kültürlerle de geçmiştir. Remlin Cahiliye Dönemi Arapları arasında uygulanma biçimi şu şekildedir:

Fal baktırmak isteyen kişi remilciye ücretini peşin öder ve remil atmasını isterdi. Yanına bir çocuk alarak istek sahibiyle birlikte kumlu bir yere giden remilci kumlar üzerine hızlı hızlı birtakım çizgiler çizer, sonra o çizgileri ikişer ikişer silerken çocuk da tekerleme kabilinden bazı cümleleri tekrarlar. Geriye çift çizginin kalması niyet edilen şeyin sonucunun iyi ve uğurlu, tek çizginin kalması ise kötü ve uğursuz olacağına işaret sayılırdı.³⁸

Remilde söz konusu çizgiler, Batlamyus astronomisindeki on iki burç ve dört vetede benzetilerek on altı hanelik şekillere dönüştürülmüştür. Bu şekiller, yıldızların konumunda olduğu gibi “iyi” ve “kötü” kabul edilen sınırlarla belirlenmiştir. Sonra şekillerin her biri maddî âlemdeki varlıklar sınıfından birine ayrılıp ilm-i nücûma benzer sonuçlar veren bir ilim ortaya çıkarılmıştır. İbn Haldûn’a göre zaman içinde astrolojik hesapların kendisine zor geldiğini düşünen müneccimler; yıldızların ve feleklerin konumunu gözlemlemekten vazgeçerek bunun yerine hattü’r-remildeki şekilleri benimsemiştir.³⁹

Remil şekilleri on altı tanedir. Temel şekiller olarak kabul edilen ilk dört şekilden diğer on iki şekil meydana getirilir. Her satır için satır toplamı tek sayıdan oluşuyorsa nokta, çift sayıdan oluşuyorsa çizgi (iki nokta yerine) işaretiyle gösterilmektedir. Bu işaretler alt alta sıralandığında anlamları daha önceden belirlenmiş remil şekilleri elde edilir. Remil şekilleriyle ilgili yorumlar dört unsur, maden, bitki, hayvan veya insana ait tabiatlara, gök cisimlerine, burçlara, yön, zaman veya cinsiyet durumlarına göre değişiklik gösteren farklı cetvellerden yararlanılarak ayrıntılı hâle getirilmektedir.⁴⁰

Remil hakkında telif geleneği Türkçe yazılmış eserler dâhil olmak üzere XX. yüzyıl başlarına kadar sürdürülmüştür. Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi başta olmak üzere Türkiye’deki

³⁶ Çelebi, “Remil”, s. 555.

³⁷ Elif Dülger, “Evliya Çelebi Seyahatnamesi’nde Fal”, *Turkish Studies*, 6(4), 2011, s. 100.

³⁸ Çelebi, “Remil”, s. 555.

³⁹ Çelebi, “Remil”, s. 555.

⁴⁰ Çelebi, “Remil”, s. 555.

kütüphanelerde remille ilgili çok sayıda yazma eser bulunmaktadır.⁴¹ Avrupa'ya bakıldığında ise remil hakkında Arapça yazılmış eserlere XII-XVII. yüzyıllar arasında rastlanmaktadır. XVII. yüzyıl sonrasında Avrupa'da remle olan ilginin azalmaya başladığı ve giderek unutulmaya yüz tuttuğu gözlemlenmektedir.⁴²

İslam dinine göre gaybı bilmek Allah'a ve Allah'ın bildirdiği peygamberlere mahsustur. Cahiliye Dönemi'nden kalma pek çok kehanet ve fal tekniği gibi remil de İslam dini tarafından yasaklanmıştır. Fakat insanların gaybı bilme isteği, geleceğin onlara neler getireceği merakı diğer fal tekniklerinde olduğu gibi remlin de ısrarla sürdürülmesine ve günümüze kadar ulaşmasına yol açmıştır.⁴³ Hatta günümüzde bu durumun mobil uygulamalara veya çeşitli medya platformlarına kadar indirgendiği gözlemlenebilmektedir.

1.2.3. Günümüzde Başlıca Fal Çeşitleri

1.2.3.1. Ayna Falı

Henüz evlenmemiş kızların kısmetinin çıkıp çıkmayacağıyla ilgili bakılan faldır. Yeni ay zamanı kızlar, yeni ayın aynadaki görüntüsüne kesintisiz baktırılmaktadır. Eğer kızların kısmeti çıkacaksa aynadaki yeni ayın yanından erkek silüetinin geçtiği, kısmeti çıkmayacaksa bir tabutun veya bir ölünün görüldüğü iddia edilir.⁴⁴

1.2.3.2. Bakla Falı

“Fatma anamızın falı” olarak da bilinen bu falda yirmi bir veya altı bakla kullanılır. Baklalara biri kadını, biri erkeği, diğeri yabancıyı gösterecek şekilde çeşitli işaretler koyulur. Baklaların yanına bir parça kömür, kaya tuzu, şeker, yüzük, para eklenerek hepsi iyice karıştırılır ve yere saçılır. Fal sahibi kabul edilen baklanın yanına hangi nesne düşerse o nesnenin işaret ettiklerine göre çeşitli yorumlarda bulunulur. Bu fal üç kez tekrarlanmaktadır. En doğru sonucu üçüncü tekrarın verdiği kabul edilir.⁴⁵

⁴¹ Ayrıntılı bilgi için bk. Emrah Aydemir, “Remil İlmi ve Divan Şiirine Yansımaları”, *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, 2(2), 2018, s. 159-180.

⁴² Çelebi, “Remil”, s. 555.

⁴³ Çelebi, “Remil”, s. 555.

⁴⁴ Duvarcı, *Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”*, s. 36.

⁴⁵ Duvarcı, *Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”*, s. 33-34.

1.2.3.3. Bulut Falı

Bulutların aldığı şekillere göre bakılan faldır. Bir niyet tutularak bulutlara bakılır. Bulutlar, bir süre sonra çeşitli şekillere benzetilmeye başlanır. Bu şekiller, fal sahibinin niyetiyle birlikte yorumlanır. Bulutların aniden parçalanması veya ardından bir ışık demetinin çıkması niyetin gerçekleşeceği, bulutların kararması niyetin gerçekleşmeyeceği anlamına gelir.⁴⁶

1.2.3.4. Çay Falı

Çay, süzülmeden porselen fincanda içilerek kahve falı gibi kapatılır. Fincan soğumaya bırakılır. Fincan soğuyunca çay posasının aldığı şekle göre çeşitli yorumlar yapılır.⁴⁷

1.2.3.5. El Falı

Avuç içindeki çizgilerin ve parmakların şekilsel özelliklerine bakılarak hem gelecekle hem de kişinin karakteriyle ilgili çeşitli çıkarımlarda bulunulur. Buna göre parmakları yuvarlak uçlu kişiler; sanatsal yeteneğe sahip, şefkatli ve özverili olur.⁴⁸

1.2.3.6. İskambil Falı

Bu falda 52 kartlık bir deste kullanılmaktadır. Her bir kartın ayrı bir anlamı bulunur. Falcı, çeşitli yöntemler kullanarak desteyi açar ve kartların sırasına göre açıklamalar yapar.⁴⁹

1.2.3.7. Kahve Falı

Kahve içildikten sonra bir niyet tutulur ve fincan kapatılarak soğumaya bırakılır. Fincan soğuyunca fal açılır. Eğer tabak, fincandan güçlülkle ayrılırsa niyetin çok çabuk gerçekleşeceğine inanılır. Bu fala bakılmaz. Eğer kolaylıkla ayrılırsa kuruyan telvenin şekillerine göre çeşitli çıkarımlarda bulunulur.⁵⁰

⁴⁶ Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”, s. 39.

⁴⁷ Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”, s. 39.

⁴⁸ Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”, s. 35-36.

⁴⁹ Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”, s. 35.

⁵⁰ Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”, s. 34-35.

1.2.3.8. Numara Falı

Sinema, tiyatro gibi numaralı biletlerle bakılan faldır. Biletin üzerindeki rakamlar toplanır. Ardından toplam, dokuzar dokuzar azaltılır. Kalan rakam ADYÖMERSİ kelimesinden hangi harfe denk düşerse fal, o harfin anlamsal karşılığına göre yorumlanır.⁵¹

1.2.3.9. Papatya Falı

Papatya çiçeğinin veya başka bir çiçeğin yapraklarının bir olumlu ve bir olumsuz düşünceyle koparılmasıyla bakılır. En son koparılan düşüncenin gerçekleşeceğine inanılır.⁵²

1.2.3.10. Rüya Falı

Rüyada görülen nesneler, olaylar ve durumlar hakkında yorum yapılmasıdır. Genellikle kötü rüyaların tersine çıkacağına ve kan görüldüğünde rüyanın bozulacağına inanılır. Hz. Yûsuf'un, Hz. İbrâhim'in, Hz. Muhammed'in, Akşemseddin'in, Osman Gazi'nin, Yavuz Sultan Selim'in, Kânûnî Sultan Süleyman'ın gördükleri rüyalar; bilinen önemli rüyalar arasındadır.⁵³

1.2.3.11. Su Falı

Fal sahibinden bir niyet tutması istenir. Bakır bir kap, su ile doldurularak suda görülenlerle fal sahibinin niyeti yorumlanır.⁵⁴

1.2.3.12. Tespih Falı

Fal sahibinden bir niyet tutması istenir. Ardından falcı diz çökerek yere oturur. Tespihi püskülünün ucundan tutarak dirseğini dizine koyar. Konuşmadan ve hareket etmeden beklemeye başlar. Tespih kıbleye doğru hareket ederse niyetin gerçekleşeceği, tersine doğru hareket ederse niyetin gerçekleşmeyeceği anlamına gelir. Bir diğer çeşidi tespih çift veya tek şekilde çekilirken aniden durulur. Kalan tanelerin sayısına göre çeşitli yorumlar yapılır.⁵⁵

⁵¹ Duvarcı, Türkiye'de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser "Risâle-i Falnâme li Ca'fer-i Sâdık" ve "Tefe'ülnâme", s. 38-39.

⁵² Duvarcı, Türkiye'de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser "Risâle-i Falnâme li Ca'fer-i Sâdık" ve "Tefe'ülnâme", s. 38.

⁵³ Duvarcı, Türkiye'de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser "Risâle-i Falnâme li Ca'fer-i Sâdık" ve "Tefe'ülnâme", s. 37-38.

⁵⁴ Duvarcı, Türkiye'de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser "Risâle-i Falnâme li Ca'fer-i Sâdık" ve "Tefe'ülnâme", s. 38.

⁵⁵ Duvarcı, Türkiye'de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser "Risâle-i Falnâme li Ca'fer-i Sâdık" ve "Tefe'ülnâme", s. 36.

1.2.3.13. Tuz Falı

Bir zemine tuz serpilerek taneciklerin aldığı şekillere göre gelecekle ilgili tahminlerde bulunulur.⁵⁶

1.2.3.14. Yazı Falı

Kişinin el yazısına bakılarak karakteri ve geleceği hakkında çıkarımda bulunulmasıdır. Buna göre satırları düzgün, kelime ve harflerin boşluk mesafesi eşit, eğimi aynı bir yazının sahibi titiz, dürüst ve sakın bir karakterde olur.⁵⁷

⁵⁶ Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”, s. 40.

⁵⁷ Duvarcı, Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdık” ve “Tefe’ülnâme”, s. 39-40.

İKİNCİ BÖLÜM

2. METİN VE İNCELEME

2.1.Eserin Fiziksel Özellikleri

Çalışmaya konu olan eser, Millî Kütüphane Ankara Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi 06 Hk 2725/2 numarada kayıtlıdır. Eserin istinsah tarihi 143. sayfadan elde edilen bilgiye göre cemaziyelahir (aralık/ocak) ayı, 1310 (1892/1893) yılıdır. Eserde müstensihe dair herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir. 80. sayfadan elde edilen bilgiye göre eserin müellifinin “Şeyh İsmâîl oğlu Dâvûd” olduğu söylenilebilir. Yapılan araştırmalar doğrultusunda Şeyh İsmâîl oğlu Dâvûd’un kimliğine dair herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır. Eser, remil ile ilgili beş yazma eserin birleşiminden oluşan bir kitabın içindedir. Bu kitap mukavva bir cilde, cedit türünde kâğıtlara, 230x160 mm dış ve 150x105 mm iç ölçülerine sahiptir. Çalışmaya konu olan eser, bu kitabın 78. sayfasından başlayıp 143. sayfasında sona ermektedir. Toplamda 66 sayfadan meydana gelmektedir. 78. sayfada “Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Ankara İli Cebeci Semt Kütüphanesi”ne ait bir mühür bulunmaktadır. 78. sayfadaki beyit mavi mürekkep ile; başlıklar, remil şekilleri ve sayılar başta olmak üzere çeşitli ifadeler kırmızı mürekkep ile; metnin kalan kısımları siyah mürekkep ile yazılmıştır. Eserde nesih hat kullanılmıştır. Sayfalar kırmızı mürekkep ile cetvelenmiştir. 101, 102, 117, 118, 132 ve 143. sayfalarda satır sayısı çeşitlidir. Kalan sayfalar on üç satırdan meydana gelmektedir. Sayfaların takibi reddâdelerle yapılabilmektedir.

2.2.Eserin Muhtevası

Çalışmaya konu olan eser, giriş niteliğindeki bir bölüm ile bâb sistemi kullanılarak yazılan on bölümden meydana gelmektedir. Giriş bölümü hamd ifadeleriyle başlamaktadır. Bu ifadelerin ardından eserin Kâsım Bey Çelebi’nin talebi üzerine yazıldığı; remlin bedenî ilimler arasında yer aldığı; remlin peygamber mucizesi olarak değerlendirildiği; hangi koşullarda remil atılabileceği ve nasıl remil atılması gerektiği; remil şekillerine verilen özel isimlerin neler olduğu; remil şekillerinin annesinin cemâ’at şekli, babasının tarîk şekli olarak kabul edildiği; remlin on altı hanesinin isimlerinin ve ilgili oldukları konuların neler olduğu; remlin hanelerine verilen özel isimlerin neler olduğu; remil şekillerinin iyi/kötü derecelerinin, gezegenler, burçlar, günler, aylar ve yönlerle ilişkilerinin nasıl olduğu; tâlib ve matlûb şekillerinin nasıl belirleneceği; nefs-i reml, müntehî, müntehîye, metîn, şerh, tefsîr, te’vîl ve ibtidât şekillerinin nasıl belirleneceği; remil şekillerinin ebce hesabındaki harf ve sayı karşılıklarının neler olduğu bilgilerine yer verilmektedir.

Birinci bölümde, belirli bir yönteme göre oluşturulan şekle bakılarak fal sahibinin isteğinin ne kadar sürede gerçekleşeceği hakkında bilgilere yer verilmektedir.

İkinci bölümde, belirli bir yönteme göre oluşturulan şekle bakılarak fal sahibinin isteğinin ne kadar sürede gerçekleşeceğine dair gün, hafta, ay veya yıl karşılıklarına yer verilmektedir.

Üçüncü bölümde, remil şekillerinin hangi hanelerde hangi anlamlara gelecekleri hakkında bilgilere yer verilmektedir.

Dördüncü bölümde, remlin değişken nispetleri hakkında bilgilere yer verilmektedir. Remil atılacak konuya göre remil hanelerinin ifade edeceği anlamlar değişebilmektedir.

Beşinci bölümde, remilde şahit şekillerin ve delil şekillerin nasıl belirleneceği, hangi anlamlara gelecekleri hakkında bilgilere yer verilmektedir.

Altıncı bölümde, bir definenin veya gizlenen bir nesnenin yerinin nasıl tespit edileceği hakkında bilgilere yer verilmektedir. Bir remil örneği üzerinden açıklamalar yapılmaktadır.

Yedinci bölümde, gizlenen bir nesnenin ne olduğunun nasıl bulunacağı hakkında bilgilere yer verilmektedir. Bir remil örneği üzerinden açıklamalar yapılmaktadır.

Sekizinci bölümde, gizlenen bir nesnenin ne olduğu belirlenirken hangi haneden hangi bilgilerin elde edileceği ve unsurlarla (ateş, hava, su, toprak) ilgili noktaların üstünlük veya eşitlik durumlarına göre hangi anlamlara geleceği bilgilerine yer verilmektedir. Gizlenen bir nesnenin ismi ve değeri öğrenilmek istenirse nasıl bir yöntem izleneceği hakkında açıklamalar yapılmaktadır. Hz. Ali'ye atfedilen bir sözden hareketle remildeki noktaların teklik ve çiftlik durumlarına göre üstünlük veya eşitlik söz konusu olduğunda matlûb ve tâlib taraflarından hangisinin galip geleceği bir remil örneği üzerinden anlatılmaktadır.

Dokuzuncu bölümde, avuç içinde gizlenen bir nesnenin ne olduğu belirlenirken hangi haneden hangi bilgilerin elde edileceği hakkında bilgilere yer verilmektedir. Bir remil örneği üzerinden açıklamalar yapılmaktadır. Aynı zamanda avuç içinde gizlenen bir nesnenin olup olmadığı veya kişinin ne yediği öğrenilmek istenirse nasıl bir yöntem izlenmesi gerektiği anlatılmaktadır.

Onuncu bölümde ateş, hava, su ve toprakla ilgili hanelerin hangi haneler olduğu ve bu hanelerin tabiatlarının, durumlarının ve giysilerinin nasıl olduğu hakkında bilgilere yer verilmektedir. Unsurların birbirleriyle dostluk ve düşmanlık durumları anlatılarak bir remil örneği üzerinden açıklamalar yapılmaktadır. Mîzân hanesinden başlayarak takip edilen noktanın hangi

hanelerde hangi durumlarda olacağı ve hangi anlamlara geleceği hakkında bilgilere yer verilerek bir remil örneği üzerinden açıklamalar yapılmaktadır.

Eserde yer alan bilgilerden hareketle remil atma yöntemi şu şekildedir:

Remilci bedenini temizleyip zihnini çeşitli düşüncelerden arındırdıktan sonra yedi kere istiğfar, yedi kere salavat, bir kere âyetü'l-kürsî, bir kere kadr suresi, bir kere ihlâs suresi, bir kere felâk ve nâs suresi okur. Ardından eline bir kalem alıp temiz bir niyetle “Ya Latîf ya Latîf!” ifadelerini kullanır ve özel bir dua okur. Hz. Muhammed’e salavat getirdikten sonra remlin satırlarını oluşturmaya başlar. Satırları oluştururken özel bir dua daha okur.

Remilci sağ taraftan başlayıp sol tarafta tamamlanacak şekilde dört satır nokta koyar. Her satırın nokta sayısının on beş noktadan az, otuz noktadan çok olmamasına dikkat eder. Ardından sol taraftan sağ tarafa değin noktaları ikiye ikiye siler. Bir nokta kalırsa silmez. Sonra her satırın silinen ve silinmeyen olmak üzere bütün noktalarını sayar. Her satır için nokta sayısı ne kadar olursa ebce hesabında karşılık gelen şekli çizer. Böylece remlin temel şekillerini oluşturmuş olur. Diğer on iki şekli bu şekillerden elde eder.

Remil şekillerinin ebce hesabındaki karşılıklarına tabloda yer verilmiştir.

Tablo 1: Remil Şekillerinin Ebce Hesabındaki Karşılıkları

Şekillerin İsimleri	Şekiller	Harfler	Sayısal Değerler
Lahyân	⋮	ك ط	29
Hamre	⋮	ك ح	28
Nusratü'l-Hâric	⋮	ك ز	27
Beyâz	⋮	ك و	26
Kabzü'l-Hâric	⋮	ك هـ	25
İctimâ'	⋮	ك د	24
Sâbite	⋮	ك ج	23
Enkîs	⋮	ك ب	22
'Akle	⋮	ك ا	21
Kabzü'd-Dâhil	⋮	ك	20
Ferah	⋮	ي ط	19
Nusratü'd-Dâhil	⋮	ي ح	18
Nakiyyü'l-Hadd	⋮	ي ز	17
Kâ'ime	⋮	ي و	16
Tarîk	⋮	ي هـ	15
Cemâ'at	⋮	ل	30

Eserde remil şekillerine özel isimler verilmektedir. Bu isimler şu şekildedir:

- Ümmehât (anneler): Remilde 1, 2, 3 ve 4. şekillere verilen isimdir. Remlin temel şekilleri olarak kabul edilir.
- Mütevâlidât (birbirinden doğanlar): Remilde 5, 6, 7, 8, 11 ve 12. şekillere verilen isimdir.
- Benât-ı ümmehât (annelerin kızları): Remilde 9 ve 10. şekillere verilen isimdir.
- Kutb-ı şimâlî (kuzey kutbu), sâ'il-i reml (fal baktıran): Remilde 13. şekle verilen isimlerdir.
- Kutb-ı cenûbî (güney kutbu), mes'ûl (fal baktıranın isteği), 'ukde (fal baktıranın problemi): Remilde 14. şekle verilen isimlerdir.
- Mîzân-ı 'amel (remlin sağlaması), kâdî-i reml (remlin yargıcı): Remilde 15. şekle verilen isimlerdir.
- 'Âkıbetü'l-'âkıbe (sonuçların sonucu), netîce-i reml (remlin sonucu): Remilde 16. şekle verilen isimlerdir.

Remilde on altı hane bulunmaktadır. Remil şekillerinden her biri, bir hanenin sahibidir. Remlin haneleri, yaşantıdaki bir durum veya bir olay ile ilişkilendirilmektedir. Remlin haneleri ve ilgili oldukları konular şu şekildedir:

1. Lahyân ≡ : Nefis, beden, ruh, yeni işlere başlama ve kadınların talihi ile ilgili hanedir.
2. Hamre ≡ : Fal sahibinin isteği, eşler, ortaklar, kayıp, karşıtlık, düşmanlık ve savaş ile ilgili hanedir.
3. Nusratü'l-Hâric ≡ : Padişah, mülk, iş, memuriyet, ilim, ilmi yerine getirme, saygınlık, makam, anne, baba ve kadın ile ilgili hanedir.
4. Beyâz ≡ : Uzun seyahat, rüya, din ilmi, tabir ilmi ve emanet ile ilgili hanedir.
5. Kabzü'l-Hâric ≡ : Erkek kardeş, kız kardeş, akrabalar, yakınlar, komşu, düşman, yolculuğa çıkma ve rüya görme ile ilgili hanedir.
6. İctimâ' ≡ : İşlerin durumu, genel hükümleri ve çoğunluğunun ferahı ile ilgili hanedir.
7. Sâbite, 'Utebetü'l-Hâric ≡ : Düşmanlar, rehine, zindan, yuvarlak tırnaklı hayvanlar ve büyük davarlar ile ilgili hanedir.
8. Enkîs ≡ : Korku, ölüm, kayıp eşya, miras malı ve define malı ile ilgili hanedir.
9. 'Akle ≡ : Hizmetçi, komşu, öğrenci, keder, hastalık, ateşperest olma, hastalanmış davar, tavşandan ve kuştan avlanmış hayvanlar ile ilgili hanedir.
10. Kabzü'd-Dâhil ≡ : Mal varlığı, maaş, madenler ve kayıpların bulunması ile ilgili hanedir.
11. Ferah ≡ : Erkek evlat, kız evlat, sevgili, haberciler, haberler ve hediye ile ilgili hanedir.
12. Nusratü'd-Dâhil ≡ : Ümit, mutluluk, dostlar ve padişahın mal varlığı ile ilgili hanedir.
13. Nakiyyü'l-Hadd ≡ : Yaş, nefis, ikiye bölünme, fal baktırmayı isteme, tedbir, fitne ve dargınlık ile ilgili hanedir.

14. Kâ'ime, 'Utebetü'd-Dâhil : Kayıp kişinin hayatı, gelecekteki mal varlığı, mal varlığının sıhhati ve ferahlığı ile ilgili hanedir.
15. Tarîk : Rahatlık, fal sahibinin geleceği ve ayrılık ile ilgili hanedir.
16. Cemâ'at Anne ve babadan uzak düşme, makam, mülk, define ve diğer işlerin akıbeti ile ilgili hanedir.

Eserde remlin hanelerine özel isimler verilmektedir. Bu isimler şu şekildedir:

- Evtâd (eksenler): Remilde 1, 4, 7 ve 10. hanelere verilen isimdir. Bu haneler, remlin kuvvetli haneleridir.
- Mâ'ilü'l-evtâd (eksenlerin benzeri): Remilde 2, 5, 8 ve 11. hanelere verilen isimdir. Bu haneler, orta kuvvette hanelerdir.
- Zâ'ilü'l-evtâd (eksenlerin sonu): Remilde 3, 6, 9 ve 12. hanelere verilen isimdir. Bu haneler, remlin en zayıf haneleridir.
- Zevâ'id-i evtâd-ı erba'a (eksenlerin eklentileri), şevâhid-i evtâd-ı erba'a (eksenlerin şahitleri): Remilde 13, 14, 15 ve 16. hanelere verilen isimlerdir.
- Vetedü'l-veted (eksenin ekseni): Remilde 13. haneye verilen isimdir.
- Nâzır (yetkili): Remilde 1, 3, 4, 5, 7, 9, 10 ve 11. hanelere verilen isimdir.
- Sâkıt (hükümsüz): Remilde 2, 6, 8 ve 15. hanelere verilen isimdir.

Remil şekillerinden on tanesi iyi belirtiye, altı tanesi kötü belirtiye işaret etmektedir. İyi ve kötü belirtiler, dört farklı şekilde derecelendirilmektedir. Remil şekillerinin iyi/kötü durumlarına ve derecelerine tabloda yer verilmiştir.

Tablo 2: Remil Şekillerinin İyi/Kötü Durumları ve Dereceleri

Şekillerin İsimleri	Şekiller	İyi/ Kötü	Dereceler
Ferah	—	✓	4. Derece
Lahyân	≡	✓	3. Derece
Kâ'ime	⋮	✓	1. Derece
Beyâz	≡	✓	2. Derece
Nakiyyü'l-Hadd	⋮	✓	4. Derece
Sâbite	⋮	✓	3. Derece
Hamre	≡	✓	2. Derece
Enkîs	≡	✓	1. Derece
Nusratü'l-Hâric	≡	✓	3. Derece
'Akle	≡	✓	4. Derece
İctimâ'	⋮	✓	2. Derece
Nusratü'd-Dâhil	≡	✓	1. Derece
Tarîk	⋮	✓	4. Derece
Kabzü'l-Hâric	≡	✓	3. Derece
Cemâ'at	≡	✓	2. Derece
Kabzü'd-Dâhil	⋮	✓	1. Derece

Remil şekilleri ile gezegenler, burçlar, aylar, günler ve yönler arasında ilişkiler bulunmaktadır. Bu ilişkilerin nasıl olduğuna tabloda yer verilmiştir.

Tablo 3: Remil Şekillerinin İlişkili Olduğu Kavramlar

Şekillerin İsimleri	Şekiller	Gezegenler	Burçlar	Aylar	Günler	Yönler
Ferah	—	Venüs	Terazi	Rebiyülahir	Cuma	Batı
Lahyân	≡	Jüpiter	Yay	Muharrem	Perşembe	Doğu
Kâ'ime	⋮	Venüs	- ⁵⁸	Rebiyülevvel	-	-
Beyâz	≡	Ay	Boğa	Rebiyülevvel	Çarşamba	Batı
Nakiyyü'l-Hadd	⋮	Mars	Koç	Recep	Salı	Kuzey
Sâbite	⋮	Mars	Koç	Recep	Salı	Doğu
Hamre	≡	Mars	Koç	Şevval	Salı	Batı
Enkîs	≡	Satürn	Kova	Safer	Cumartesi	Güney
Nusratü'l-Hâric	≡	Güneş	Aslan	Ramazan	Pazar	Güney
'Akle	≡	Satürn	Oğlak	Ramazan	Cumartesi	Güney
İctimâ'	⋮	Merkür	İkizler	Zilhicce	Çarşamba	Batı
Nusratü'd-Dâhil	⋮	Jüpiter	Balık	Zilkade	Perşembe	Kuzey
Tarîk	⋮	Ay	Yengeç	Şaban	Pazartesi	Kuzey
Kabzü'l-Hâric	⋮	Satürn	Kova	Şevval	Cumartesi	Doğu
Cemâ'at	≡	Merkür	Başak	Rebiyülevvel	Çarşamba	Güney
Kabzü'd-Dâhil	⋮	Güneş	Aslan	Cemaziyelahir	Pazar	Güney

Eserde remil şekillerinin zamanları hakkında iki farklı değerlendirmeye yer verilmektedir. Bu farklılıklar iki ayrı tablo hâlinde gösterilmiştir.

Tablo 4: Remil Şekillerinin Zamanları-I

Şekillerin İsimleri	Şekiller	Zamanlar
Lahyân	≡	7 gün / 7 hafta / 7 ay / 9 ay
Kabzü'd-Dâhil	⋮	2 gün / 1 ay
Kabzü'l-Hâric	⋮	2 gün / 2 ay
Cemâ'at	≡	6 gün / 8 ay
Ferah	—	3 gün / 7 gün / 3 ay
'Akle	≡	6 saat / 6 gün / 6 hafta / 9 ay
Enkîs	≡	10 saat / 6 ay
Hamre	≡	5 gün
Beyâz	⋮	7 saat / 7 gün / 9 ay
Nusratü'l-Hâric	≡	1 ay / 3 ay
Nusratü'd-Dâhil	⋮	2 gün / 2 ay
Sâbite	⋮	1 saat / 5 ay
Nakiyyü'l-Hadd	⋮	15 gün / 5 ay
Kâ'ime	⋮	-
İctimâ'	⋮	10 gün / 6 ay
Tarîk	⋮	1 saat / 1 gün / 1 hafta

⁵⁸ Eserde herhangi bir bilgiye yer verilmediğini gösterir.

Tablo 5: Remil Şekillerinin Zamanları-II

	Şekillerin İsimleri	Şekiller	Zamanlar
Gün	Ferah	⋮	1
	Lahyân	≡	3
	Kâ'ime	⋮	6
	Beyâz	≡	10
Hafta	Nakiyyü'l-Hadd	⋮	1
	Sâbite	⋮	3
	Hamre	≡	6
	Enkîs	≡	10
Ay	Nusratü'l-Hâric	⋮	1
	'Akle	≡	3
	İctimâ'	⋮	6
	Nusratü'd-Dâhil	≡	10
Yıl	Tarîk	⋮	1
	Kabzü'l-Hâric	⋮	3
	Cemâ'at	≡	6
	Kabzü'd-Dâhil	⋮	10

Eserde remil atılacak konuya göre hanelerden elde edilecek bilgilerin değişebileceği remil örnekleri üzerinden anlatılmaktadır. Örneğin gizlenen bir nesnenin ne olduğu niyetine remil atılırsa hanelerin ifade edeceği anlamlar şu şekildedir:

- Birinci hane: tabiatı
- İkinci hane: rengi
- Üçüncü hane: biçimi
- Dördüncü hane: faaliyeti, kullanıldığı yer, neden meydana geldiği
- Beşinci hane: bir araya geldikleri
- Altıncı hane: hangi unsurdan (ateş, hava, su, toprak) olduğu
- Yedinci hane: hangi unsurdan (kan, balgam, safra, sevda) olduğu
- Sekizinci hane: karşıtı
- Dokuzuncu hane: fiili
- Onuncu hane: tadı
- On birinci hane: neden tamamlandığı
- On ikinci hane: madeni

Örneğin avuç içinde gizlenen bir nesnenin ne olduğu niyetine remil atılırsa hanelerin ifade edeceği anlamlar şu şekildedir:

- Birinci hane: rengi
- İkinci hane: ağırlığı
- Üçüncü hane, dokuzuncu hane: uzunluğu ve kısalığı
- Dördüncü hane: bitkisi, hayvanı ve madeni

- Beşinci hane: yakıcı olduğu ve olmadığı
- Altıncı hane: bütünlüğü ve kırıklığı
- Yedinci hane: renk karıştığı ve karışmadığı
- Sekizinci hane: özü ve değeri
- Dokuzuncu hane: bağlılığı ve çözüldüğü
- Onuncu hane: acılığı ve tatlılığı
- On birinci hane: cesedi ve mezarı
- On ikinci hane: ağırlığı ve hafifliği
- On üçüncü hane: başka renk karıştığı
- On dördüncü hane: bitki ve hayvan karıştığı
- On beşinci hane: delinmiş olduğu ve işlenmiş olduğu
- On altıncı hane: yiyeceğin tadı ve tatsızlığı

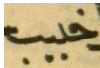
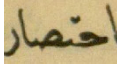
Remlin haneleri ile dört unsur (ateş, hava, su, toprak) arasında ilişki bulunmaktadır. Eserde yer alan bilgilerden hareketle bu ilişki şu şekildedir:

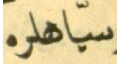
- Ateşle ilgili haneler: Remlin 1, 5, 9 ve 13. haneleridir. Bu haneler lahyân, kabzü'l-hâric, 'akle ve nakiyyü'l-haddir.
- Havayla ilgili haneler: Remlin 2, 6, 10 ve 14. haneleridir. Bu haneler hamre, ictimâ', kabzü'd-dâhil ve kâ'ime dir.
- Suyla ilgili haneler: Remlin 3, 7, 11 ve 15. haneleridir. Bu haneler nusratü'l-hâric, sâbite, ferah ve tarîktir.
- Toprakla ilgili haneler: Remlin 4, 8, 12 ve 16. haneleridir. Bu haneler beyâz, enkîs, nusratü'd-dâhil ve cemâ'attir.

Eserde remil şekilleri ile dört unsur arasında ilişki bulunmaktadır. Şekillerin birinci noktası ateşle ilgili, ikinci noktası havayla ilgili, üçüncü noktası suyla ilgili ve dördüncü noktası toprakla ilgilidir.

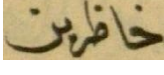
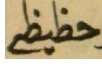
2.3. Eserin İmla Özellikleri

Metinde ح (ha), خ (hı), ه (he) harflerinin birbirlerinin yerine kullanıldığı kelimelere rastlanmaktadır. Bu kelimelere orijinal imlaları ile yer verilmiştir.

- Ve hezārān şalāt u selām ol ḥabīb-i Ḥudā vü Muḥammed Muştafā'ya olsun ki dālāletün ma'kūs tarīkinden şerī'atün ḥāvī-i müstaḳīmesine hidāyet buyurdu.
- (...) bu muhtaşarı ebdaḥ tarīki üzerine gāyet ihtişār idüp, terkibe getürüp bir daḥi ümīzi vardur ki ol ḥazret-i 'ālemyānuḡ kīmiyā-yı nazarında maḳbūl düşe.

- Mirrîh'e ve seyyâhlarā ve silâhlara ve 'ârsuz 'avratlara mensûbdur.

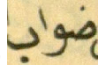
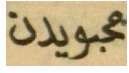
Metinde ض (dad) harfinin yerine ظ (zı) harfinin kullanıldığı kelimelere rastlanmaktadır. Bu kelimelere orijinal imlaları ile yer verilmiştir.

- Andan şonra hâzırîn , tamām cem' ide ve Peyğamber'e şalavât getüre.
- 12'nci evde evci ve hâzîzi ve 'arzı vardır.

Metinde noktalı harflerden bazılarının noktalarının yazımının unutulduğu gözlemlenmektedir. Bu kelimeler çeviri yazı sırasında düzenlenmiştir.

- Burcî esed, günü yek-şenbih, ayı ramažân ve ciheti kıble tarafıdır.
- Pes nefsi remlümüz kağı evde bulınsa veted olur, gerek-ise üçinci ve gerek beşinci olsun.
- Bildür ki evvel nokta mîzândan çıkar, şems ü kamer burclaruñ içindeki gezdiği gibi bu dağı gezer.

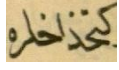
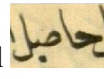
Metinde bazı harflerde fazladan nokta kullanıldığı gözlemlenmektedir. Bu kelimeler çeviri yazı sırasında düzenlenmiştir.

- Ve her kim ol peygamberüñ işin işleye anuñ işi şavâb ola.
- Sâ'ile didik: "Senüñ maşşüdüñuñ biri hastadan su'âldür yâ maḥbûbdan yâ 'aşkdandır yâhud bir derde mübtelâsuñ."

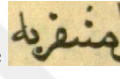
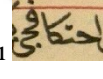
Metinde orijinal imladaki harflerin eksik yazıldığı kelimelere rastlanmaktadır. Bu kelimeler çeviri yazı sırasında düzenlenmiştir.

- 14'inci ev[d]e haddi vardır.
 - Ve ba'de bilmek gerekdür ki egerçi bu dâ'ire-i ebdaḥ ḥayl[î] müşkil fendür ve üstâzlar bu bâbda nice kitâblar taḥrîr itmişlerdür.
 - Ve müntehîyemüz kağı evde ise andan şaymak gerek, nefsi reml oturduğu eve degin.
- Aña veted [d]irler .

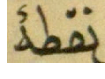
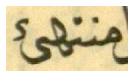
Metinde orijinal imlada yer almayan harflerin fazladan yazıldığı kelimelere rastlanmaktadır. Bu kelimeler çeviri yazı sırasında düzenlenmiştir.

- Zühāl'e mensūbdur ve 'imārete ve ekincilere ve re'slere ve ket-ḥudālara ve uşlu kişilere mensūbdur.
- İşbu dört satırdan ki yukarıda zikr olındı dört şekl ḥāşıl olur ki ümmehāt dirler.
- Tā ki iki şekl ḥāşıl ola ve ol iki şeklden bir şekl tevlīd itmek gerek ki ḥulāşa-i şekldür.

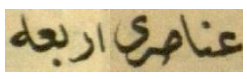
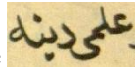
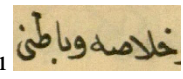
Metinde orijinal imladaki harflerin yazımında hatalar yapıldığı gözlemlenmektedir. Bu kelimeler çeviri yazı sırasında düzenlenmiştir.

- Müşterī'[y]e ve 'ālemlere ve dīn ehline ve zāhidlere ve 'ābidlere ve adamların ulularına mensūbdur.
- (...) ve neden murabba' olduğın 6'ncı evden ve ḥılt olduğın 7'nci evden ve zıddın 8'inci evden ve fi'lin 9'inci evden ve ta'mın 10'[ıncı] evden ve neden tamām olduğın 11'inci evden ve ma'denin 12'[nci] evden dinile.
- Eger şu ḥānesinde vāḳi' olsa ḥālī mülāyım ola. Bir şūfī gibi, i'tikāfçı gibi.

Metinde belirtme hâli ekinin genellikle yazılmadığı gözlemlenmektedir. Belirtme hâli ekinin hemze ile gösterildiği şekli de bulunmaktadır.

- Ve eger ṭarīḳūn ortasındaki iki noktayı alalar, cemā'atūn ortasına koyalar; ictimā' vücuda gelir.
- Şol ṭarīḳ-ile ki: Evvel ol şekl-i müntehīyi reml yüzinden çıkarup taşra getüreler, bi-'aynihi daḥi çekeler.

Metinde izâfet kesresinin ى (ye) ile veya atıf vâvı ile gösterildiği tamlamalara rastlanmaktadır. Bu tamlamalar çeviri yazı sırasında düzenlenmiştir.

- Zīrā ki 'ālem 'anāşır-ı erba'a üzerine ḳā'imdür.
- Uzun sefere ve düşe ve 'ilm-i dīne ve emānete ve 'ilm-i ta'bīre mensūbdur.
- Meşelā şekl-i evvel sa'd olsa ve şāhidi ve delīli ve ḥulāşa-i bātını daḥi sa'd olsa ol nesnenūn ḥuşūlına delālet ider ve ḥulāşa ki mīzān-ı reml daḥi sa'd ola.

Metinde Farsça “ki” bağlacının yazımında farklılıklar gözlemlenmektedir. Bu bağlacın yazımı çeviri yazı sırasında düzenlenmiştir.

- Ya‘nī nefis oturdığı ev **ki** enkīsdür ve reml yüzinden evi ki nuşratü’l-hāric evidür [ve] veted şekli dirler kim remlün müntehīyesinden şayavüz, nefis-i remle irişince.
- Meşelā eger bir ādem su‘āl etse **ki** “Ben ne yemişüm?” 2’nci hāneye nazar olına.

Metinde “nice” kelimesinin “niçe” şeklinde de yazıldığı gözlemlenmektedir. Yazım birliğinin sağlanması adına çeviri yazıda “nice” şekline yer verilmiştir.

- (...) ol mevcūduñ hāzretinedür ki **nice** biñ muhtelif şekller ki kimisi sa‘d ve kimisi naḥs vücūd dā’iresinde bir noktadan zāhir eyledi.
- Didi: “Ne‘am. Andan şonra **nice** olur?”

2.4.Çeviri Yazıda İzlenen Yöntem

- Metinde sayfa numaraları köşeli ayraç [], satır numaraları yay ayraç () içinde gösterilmiştir: [78] (1).
- Metnin kolay anlaşılabilmesi için noktalama işaretlerine ve büyük harf kullanımına yer verilmiştir.
- Metinde kırmızı mürekkeple yazılan kısımlar koyu olarak gösterilmiştir.
- “‘Aleyhi’s-selām” ifadesinin kısaltılmış hâli “عم”, yazım birliğinin sağlanması adına açıkça yazılarak bu durum dipnotta belirtilmiştir.
- Metinde yer almayan fakat anlama katkıda bulunacağı düşünülen eklemeler köşeli ayraç [] içinde gösterilmiştir. Bu eklemelerin çeviri yazı alfabesine uygun olmasına dikkat edilmiştir: [noktasın].
- Metinde fazla yazıldığı düşünülen kısımlar < > işaretleri içinde gösterilmiştir: <tefsīr>.
- Metinde okunamayan kelimeler yay ayraç içinde üç nokta (...) ile gösterilmiştir. Bu kelimelerin fotoğraflarına dipnotta yer verilmiştir.
- Ayet, hadis ve dua ifadelerine Arap harfleriyle yer verilmiştir. Kaynakları tespit edilebilmişse kaynakları ve anlamları, kaynakları tespit edilememişse sadece anlamları dipnotta belirtilmiştir.
- Metin birliğinin sağlanması adına İsmail ÜNVER’in “Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler”⁵⁹ isimli makalesindeki önerilere dikkat edilmiştir.

⁵⁹ İsmail Ünver, “Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler”, *Turkish Studies*, 3(6), 2008, s. 1-46.

- Arapça kelimelerin iç seslerindeki hemzelerin yazımında metin korunmuştur. Kelimeler hemze ile yazılmışsa hemze ile, ye ile yazılmışsa ye ile yazılmıştır: hevā'ī, hevāyī.
- “i-” fiili, “ile” edatı ve bağlacı, “içün” edatı metinde ayrı yazılmışsa ayrı, kelime ile birlikte yazılmışsa kelime ile arasına kısa çizgi - koyularak yazılmıştır: var-ısa, edeb-ile, enkīs-ile lahyān, anuḡ-içün.
- “-(y)Up” zarf-fiil ekinin sonu, metindeki hâli “b” ile değil “p” ile yazılmıştır: okuyup.
- Arapça kelimelerle “etmek, eylemek, olmak, olunmak” yardımcı fiillerinin oluşturduğu birleşik kelimelerde metin korunmuştur: ‘aḡd itmege, ḥūkm eyleye, ḍarb olur-ısa, zıkr olınan.
- Metinden elde edilen bilgiye/bilgilere göre hatalı olduğu düşünülen kısımlar, metinde korunmuştur. Bu kısımların doğrularına dipnotta yer verilmiştir: Metinden elde edilen bilgilere göre “ḥāric” olmalıdır.
- Metnin çeviri yazısında tabloda yer alan çeviri yazı alfabesi kullanılmıştır.

Tablo 6: Çeviri Yazı Alfabesi

ا (İ)	a, ā	ص	ş
ا (İ)	a, e, ı, i, u, ü	ض	z, ḍ
ء	'	ط	ṭ
ب	b, p	ظ	ẓ
پ	p	ع	'
ت	t	غ	ġ
ث	s	ف	f
ج	c, ç	ق	q
چ	ç	ك	k, g, ḡ
ح	ḥ	ل	l
خ	ḫ	م	m
د	d	ن	n
ذ	ẓ	و	v, o, ö, u, ü, ū
ر	r	ه	h, a, e
ز	z	ة	t
ژ	j	لا	la, lā
س	s	ی	y, ı, i, ī, ā
ش	ş	Vâv-ı Ma'dûle	ˁ

2.5. Çeviri Yazılı Metin

[78] ⁽¹⁾ Sa'y idüp yazdum kitāb-ı remli ben işte tamām

⁽²⁾ Anlayup 'ilmi-y-le 'āmil ol dir-iseñ ey hümām

[79] **Hāzā Kitābu'r-Reml-i Dānyāl 'Aleyhi's-Selām⁶⁰ Bu Kitāb-ı Ebdahdan Çok Nesne İstihrac Olunur**

بسم الله الرحمن الرحيم⁶¹

⁽¹⁾Hamd-i bî-hadd u şenā-yı bî-'add u hezār gūn-ā-gūn söz sitāyiş kılmak, ol ⁽²⁾mevcūduñ hāzretinedür ki nice biñ muhtelif şekller ki kimisi sa'd ⁽³⁾ve kimisi naḥs vücūd dā'iresinde bir noktadan zāhir eyledi. Ve ḥad⁽⁴⁾den tecāvüz kılıcı <ve> medḥ-sitāyiş bu mevcūdadur. Ve hezārān şalāt ⁽⁵⁾u selām ol ḥabīb-i Ḥudā vü Muḥammed Muştafā'ya olsun ki ḍalāletüñ ⁽⁶⁾ma'kūs tarīkinden şerī'atüñ ḥāvī-i müstakīmesine hidāyet buyurdu. ⁽⁷⁾**Ve daḥi** rahmet ü rāzīlik şol āl u aşḥābına olsun ki bu cemā'atüñ ⁽⁸⁾üzerine anlaruñ ictimā'ından ve anlaruñ nuşreti-y-le küfrüñ 'amelleri naḥs u maḥḥūr ⁽⁹⁾ve dīnüñ 'alāmetleri sa'd u manşūr oldu. **Ve efḍal-i zevī'l-elbāb**, ⁽¹⁰⁾maḥdūm-ı mu'azẓam u nāmdār, mufahḥam, şāhibü's-seyf ve'l-ḳalem, menba'-ı eltāf ⁽¹¹⁾u menşe'ü'l-[a]'tāf, maḡribü'l-mülūk ve's-selāṭīn, şerefü'l-İslām ve'l-Müslimet,

[80] ⁽¹⁾nāzır-ı dīvānū'l-memālik fi'l-'ālemīn Kāsım Beg Çelebi edāma'llāhu şerrefehu ⁽²⁾hāzretleri oldu. Ve hem anlaruñ “meymūnū'l-ḳubbe” diyü ad virildi. Ve bu bî-çāre ⁽³⁾dā'iden **-Şeyḥ** İsmā'īl oğlu Dāvūd- kibr ü ḥod-bīnlik nuḥūseti terk ⁽⁴⁾idüp, tevāzu' sa'dını ele alup edeb-ile şöyle işāret itdiler ki: ⁽⁵⁾“Ebdah tarīki üzerine bize bir muḥtaşar⁶² risāle idivir, tā ki tarīki daḥi ⁽⁶⁾görelim nice.” diyü buyurdu. Ve bu bî-çāre dā'ī ḥod ol maḥalde degü⁽⁷⁾ldüm. Zīrā remlüñ eşkālī ve aḥkām-ı taḳaddümlerinden birkaç muḥtaşarı ⁽⁸⁾evā'ilde ki bidāyet-i ḥālde gördük idi, şimdiki ḥālde cümle ḥā⁽⁹⁾tırımızdan zā'il olup durur-ıdı. Velākin anlaruñ emrine imtişāl idüp, ⁽¹⁰⁾bu muḥtaşarı ebdah tarīki üzerine ḡāyet ihtişār idüp, terkibe ⁽¹¹⁾getürüp bir daḥi ümīzi vardır ki ol ḥazret-i 'ālemiyānuñ kīmiyā-yı ⁽¹²⁾nazarında maḥbūl düşe. İn-şā'llāhu te'ālā. **Geldik** ey 'azīzim! Bilmek ⁽¹³⁾gerek ki cemī' nesnelerden şerīf, 'ilm-i dīndür ve 'ilm-i tendür ki 'ālem

[81] ⁽¹⁾ve ḥulāşa-i benī ādem ü Ḥazret-i Risālet 'aleyhi's-selām buyurur:

⁶⁰ Metinde, “عم” kısaltmasıyla yer almaktadır.

⁶¹ Rahmān ve Rahīm olan Allah'ın adıyla.

⁶² Hacimli bir eserin özetlenmiş hāli için kullanılabileceği gibi bir konunun ana hatlarıyla kısaca yazılmış hāli için de kullanılır. Ayrıntılı bilgi için bk. İsmail Durmuş, “Muhtasar”, **TDV İslām Ansiklopedisi içinde**, 31, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2020, s. 57.

Şadeka Resūlu'llāh. ⁽³⁾Geldik imdi bu 'ilm-i reml, 'ilm-i tendür ve şerif 'ilmdür. **Ve daḥi** seyyid-i ⁽⁴⁾kā' ināt 'aleyhi's-selāmdan⁶⁴ vārid olmuşdur:

عليكم بحفظ الرمل فأنه من قبل ⁽⁵⁾معجزة من الانبياء عليه السلام⁶⁵

Ve İbn 'Abbās razıya'llāhu 'anhu ⁽⁶⁾rivāyet ider ki: “Resūlu'llāh'a su'āl idüp eyitdüm, 'Yā Resūla⁽⁷⁾'llāh! Bir kimse gördüm ki oturmuş kum üzerine ḥaṭlar ⁽⁸⁾çeküp ve ḥalk aḡa baqarlar idi. Ve Taḡrı'yı inkār iderler.’ didüm. ⁽⁹⁾Resūl 'aleyhi's-selām⁶⁶ buyurdı kim: ‘Peyğamberlerden birisi bu 'ilm-i remli bilmiş-idi. Ve her ⁽¹⁰⁾kim ol peygamberün işin işleye anuḡ işi şavāb ola.’ ” Ve ba'zılar ⁽¹¹⁾dimişlerdür ki: “Dānyāl 'aleyhi's-selām⁶⁷ ve bir ḡavlda daḥi şöyledür ki: -bu 'ilm-i ⁽¹²⁾remli-idi- Peyğamber mu'cizesidür.” **Ve daḥi** rivāyet iderler kim: “Ḥazret-i ⁽¹³⁾Resūl 'aleyhi's-selām buyurur ki: ‘Ḥaḡḡ Te'ālā, Ḳur'ān-ı mecīdinde ve Furḡān-ı

[82] ⁽¹⁾ḡamīdinde buyurmuşdur ki:

انتونى بكتاب من قبل هذا او اثاره من ⁽²⁾علم ان كنتم صادقين⁶⁸، “

Ve bu āyet bu 'ilmün taḡḡikine ve dürüstligine maḡşū⁽³⁾şdur. Ve bu 'ilmi ulu tutmak gerek anuḡ-içün ki bu 'ilm-i reml, evvel zamān peygamber⁽⁴⁾lerinün mu'cizesidür. **Ḳaçan** bir ḡavm[e] gelseler andan mu'cizāt u burhān ⁽⁵⁾isterler-idi. Ol peygamberler ṡururlar-ıdı, şehirden ṡaşra ve maḡāmlar⁽⁶⁾ından ibrāḡ çıkarlar ve yüzlerin şahrāya ṡutarlar-ıdı. Varup, kum ⁽⁷⁾üzerine oturup, ḡalem ṡutup reml ḡarb iderler-idi. Ol ḡavmün ⁽⁸⁾su'āllerine şöyle cevāb virürler-idi ki cemī'si inşāfa ⁽⁹⁾gelürler-idi. Ve bunların peygamberliklerine iḡrār idüp Müslimān olurlar⁽¹⁰⁾-ıdı. **Ve daḥi** bilmek gerekdür ki üstāzlar yel esdüḡi vaḡtinde, buluṡ ⁽¹¹⁾olduḡda ve yaḡmur yaḡduḡda reml urmazlar-ıdı. Zīrā ki 'ālem 'anāşır-ı ⁽¹²⁾erba'a⁶⁹ üzerine ḡā'imdür. Çün 'anāşır-ı erba'a üzerine ḡā'im olıcaḡ ⁽¹³⁾mütesāvī, ber-ā-ber ola. Elbetde reml rāst gelür ve muvāfiḡ düşer.

⁶³ İlim, iki çeşittir: dinî ilimler ve bedenî ilimler.

⁶⁴ Metinde, “عم” kısaltmasıyla yer almaktadır.

⁶⁵ Remli muhafaza ediniz. Çünkü o, peygamberlerden Allah'ın selamı üzerlerine olsun mucizedir.

⁶⁶ Metinde, “عم” kısaltmasıyla yer almaktadır.

⁶⁷ Metinde, “عم” kısaltmasıyla yer almaktadır.

⁶⁸ “Eğer doğru söyleyenler iseniz bundan önceki bir kitap, yahut bir bilgi kalıntısı olsun getirin bana!” Kur'an, Ahkâf Suresi, Ayet: 4.

⁶⁹ Ateş, hava, su ve toprak olmak üzere “dört unsur”dur. Varlık âlemi bu dört ana unsurdan meydana gelir. Ayrıntılı bilgi için bk. İskender Pala, **Ansiklopedik Divân Şiiri Sözlüğü**, 31. Baskı, Kapı Yayınları, İstanbul, 2020, s. 23.

[83] (1) Çünkim “‘Anāşır-ı erba‘anun biri ziyāde olsa ‘ālemde fesād zāhir (2) olur.” demişler. **Velākin** hāqīkati şöyle demişlerdür ki: “Remmālün kendi (3) vücdı gāyet şāfī ola. Ve gıll-gışdan ve cemī‘ şevāğil-i cismā (4) niden gönlinde gubār olmaya.” Ve yağmur ve bulut didükleri vesvese-i (5) kalbdür. **İmdi** kaçan bu şartlar yerlü yerinde olsa hıç remlinde de (6) tehlūf itmeye. Eger kim ‘ālem şāfī olup ve bulut, yağmur olmayup (7) remmālün gönli şāfī olmasa elbetde remlinde muhlāf ü tefāvüt (8) olmayınca olmaz. **Geldik** imdi ‘ilm-i remlün şartın daği beyān ide (9) lüm. Kaçan bir kimse reml urmağ dilese evvel kendüyi pāk u tayyib (10) ü tāhir idüp ba‘de 7 kerre istiğfār, 7 [kerre] şalavāt, 1 [kerre] āyetü’l-kürsī, (11) 1 [kerre] ve sūretü’l-kadr, 1 [kerre] ve sūretü’l-ihlāş, 1 [kerre] mu‘avvizeteyn ve daği bu adları (12) okuyup “(...) (70)” diye. Andan sonra eline kalem ala, (13) şāfī niyyet ile “**Yā Latīf** (71) **yā Latīf**!” diye. Andan sonra bu du‘ā [y]ı okuya:

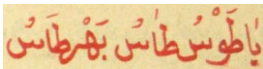
[84] (1) بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمِكَ كُلِّ اسْمٍ دَعَاكَ بِهِ أَحَدٌ مِنْ (2) خَلْقِكَ قَائِمًا أَوْ قَاعِدًا أَوْ رَاكِعًا أَوْ سَاجِدًا فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ (3) أَوْ فِي بَرٍّ أَوْ فِي بَحَرٍ مِنْئِ وَ عِرْفَاتٍ وَ عِنْدَهُ مَقَامُ بَيْتِكَ وَ بَيْتِ الْحَرَامِ دَعَاكَ (4) عَمَلًا مُخْلِصًا فِي خَلَاءٍ أَوْ مَلَأٍ فِي الظُّلْمَةِ اللَّيْلِ وَ فِي وَضْءِ النَّهَارِ فَسَمِعْتَ (5) تَدَاةَ فَكُشِفَ بَلَاءُ اسْمِكَ يَا رَبِّي إِنْ تَرْنَى فِي هَذِهِ الْخُطُوطِ مَا هُوَ الْحَقُّ (6) حَوْلَ مِنْكَ وَ قُوَّةُ انْكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (72)

diye. Andan sonra hāzırın, (7) tamām cem‘ ide ve Peyğamber’e şalavāt getüre. **Ve daği** satrda bunu okuya:

(8) بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ ارْنِي الْأَشْيَاءَ كَمَا هِيَ يَخْرُجُ مِنَ الظُّلُمَاتِ (9) إِلَى النُّورِ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَ يَسِّرْ لِي أَمْرِي وَ احْلِلْ عَقْدَةً مِنْ (10) لِسَانِي قَوْلِي (73)

Ve **andan** ol dört satrı, noktaları resm ide; tā (11) dört şekl çıkara. Ümmehāt dirler. Andan dört şekl daği çıkara. (12) Mütevālīdāt dirler. 9’inciye ve 10’inciye benāt-ı ümmehāt dirler. 11’inciye (13) ve 12’nciye mütevālīdāt dirler. 13’inciye <ve 14’inciye> kṭb-ı şimālī dirler,

[85] (1) [sā’il-i] (74) reml daği dirler ve 14’inciye kṭb-ı cenūbī dirler ve mes’ul, ‘ukde daği (2) dirler. Ve cümle aḥkām buğa dirler. Ve 15’inciye mizān-ı ‘amel dirler ve kādī-i (3) reml dirler. Ne

70

71 Allah’ın en güzel isimlerinden biridir. Kullanının ihtiyaçlarını en ince ayrıntısına kadar bilip sezilmez yollarla bu ihtiyaçları gideren, onlara lütuflarda bulunan anlamlarına gelir. Ayrıntılı bilgi için bk. Bekir Topaloğlu, “Latīf”, **TDV İslām Ansiklopedisi** içinde, 27, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2003, s. 108.

72 Rahmān ve Rahīm olan Allah’ın adıyla. Allah’ım! Yarattıklarından birinin ayakta veya oturarak; rükūda veya secde ederek; göklerde veya yeryüzünde; karada veya denizde; Mīna’da, Arafat’ta, senin huzurunda Beytū’l-Harām’da (Kābe); açıkta veya kalabalıkta; gecenin karanlığında, gündüzün aydınlığında içtenlikle dua ettiği bütün isimlerinle senden istiyorum. Senin de onun çağrısını duyduğun ve sıkıntısını kaldırdığın gibi bana; bu çizgilerde hakikatin ne olduğunu göstermeni, güç ve kuvvet vermeni diliyorum. Sen, her şeye gücü yetersin.

73 Rahmān ve Rahīm olan Allah’ın adıyla. Allah’ım! Karanlıklardan aydınlığa çıkardığın gibi nesneleri bana göster. “Rabb’im! Gönlüme ferahlık ver, işimi kolaylaştır ve dilimin düğümünü çöz.” Kur’an, Tā-Hā Suresi, Ayet: 25-27.

74 Reddādeden hareketle tamamlanmıştır.

ķadar aħķām ķarb olur-ısa bundan ķaleb iderler. ⁽⁴⁾Ve cemī‘ tecribeye bu ‘amelde eylediler ve bu ķeklden buldılar, bundan ĥāşıl ⁽⁵⁾ıtdiler. **16**’ncı eve ‘āķıbetü’l-‘āķıbe dirler ve netıce-i reml di[r]ler. **Ve daħi** ⁽⁶⁾bilmek gereķdür ki eşķālün anası cemā‘atdūr, atası tarīķdūr. Ve cemī‘ ⁽⁷⁾eşķāl bu iki ķeklden tevellüd ider. **Misāl** şöyledūr ki: Tarīķün ⁽⁸⁾āħir nokķasın alup, cemā‘atün āħir zevcini tarĥ idüp yerine ⁽⁹⁾ķoysalar **enkīs** olur. Ve yine tarīķün yuķaru [nokķasın] alalar, cemā‘atün ⁽¹⁰⁾yuķaruki nokķası yerine ķoyalar; **nuşratü’l-hāric** olur. Ve nuşratü ⁽¹¹⁾l-hārici ķalb ideler, **nuşratü’ d-dāħil** olur. Ve tarīķün bir aşıaĝa ve bir ⁽¹²⁾yuķaru nokķasın alup cemā‘atün bir aşıaĝasına ve bir yuķaru ⁽¹³⁾sınun nokķası yerine ķoyalar, ‘**aķle** vücuda gelūr. Ve eger tarīķün

[86] ⁽¹⁾ortasındaki iki nokķayı alalar, cemā‘atün ortasına ķoyalar; ⁽²⁾ictimā‘ vücuda gelūr. Ve eger tarīķün ikinci nokķası-y-la āħir nokķa ⁽³⁾sını alup, cemā‘atün evvel maħalde olan nokķa-i zevcleri[ni] tarĥ idüp ⁽⁴⁾ve bu nokķaları anun yerine ķoyalar; **ķabzü’ d-dāħil** vücuda gelūr. Dö ⁽⁵⁾neler ķalb ideler, **ķabzü’ l-hāric** vücuda gelūr. Bāķisin bu vech ⁽⁶⁾üzerine ideler. **Ve eger su’āl** iderler-ise kim “Tarīķ neden **4** ⁽⁷⁾nokķa oldu?” cevāb oldur ki: Evvel nokķası āteşī, ikinci nokķa ⁽⁸⁾sı bādīdūr, üçüncü nokķası ābīdūr, dördüncü nokķası ĥākīdūr. ⁽⁹⁾Ve ‘ālem bu ‘anāşır-ı erba’a üzerine ķā’imdūr. Ve ittifāk-ı ĥükemā buĝa ⁽¹⁰⁾muķarrerdür. Ve felek ü burüc hep bu dört tabī‘at üzerinedūr. ⁽¹¹⁾Ve ādem ü cümle ĥayvānāt hep bu dört tabī‘at üzerinedūr. ⁽¹²⁾Ve cemā‘at[i] ĥod kürre-i zemīne nisbet ķılmışlardır. **Pes** ma’lüm o ⁽¹³⁾ldı ki cemī‘ eşķālün atası, anası tarīķ ile cemā‘atdūr ve bu

[87] ⁽¹⁾nlardan vücuda gelūr. **İmdi ‘azīzim!** Bilmek gereķdür ki her ‘ilmün ⁽²⁾bir mevzi’i vardır. Ve bu ‘ilm-i remlün mevzi’[i] nokķadur. Şol ⁽³⁾cihetden kim: Bu ‘ilmde baĥş zevc-ferdindūr ki ol ve ferd nokķanın ⁽⁴⁾‘avārızı, zātīsindendūr. Ya ‘nī zevciyyet-ferdiyyet nokķaya ⁽⁵⁾‘bi’z-zāt, ‘arız olanlarındur. Ve maħmül eşķaldūr ve buyüt-ı muķaddemdūr. ⁽⁶⁾Eşķāl üzerine şol cihetden ki maħaldūr ve eşķāl anda ⁽⁷⁾ĥulül-ı ebdaĥdur ve maħal-i muķaddemdūr: Bi’z-zāt ĥālün üzerine[dūr]. ⁽⁸⁾**Pes** vācib oldu ki ol şerĥ-i buyüt olına egerçi ol ⁽⁹⁾maħmülün cemī‘ buyüt[ı] eşķāl-i ma’lūmlardur. **Ve daħi** tālilbire fā’ide ⁽¹⁰⁾dūr. Ve ‘aķla yakın olsun diyü buyütı daħi beyān idelüm, mübtedi[y]e ⁽¹¹⁾āsān ola. Ol evleri bilmek gereķdür ki remlün evleri on ⁽¹²⁾altıdur. **Evvel** ev: Laĥyān ≡ Nefse ve ten ü cān[a] ve işler başlamaĝa ⁽¹³⁾ve ‘avratlar tālī’ine mensūbdur. **2**’nci: **ķabzü’ d-Dāħil** ≡ Māla [ve] ma’āşa

[88] ⁽¹⁾ve ma’ādinlere ve ĝā’ibler gelmesine mensūbdur. **3**’[inci]: **ķabzü’ l-Hāric** ≡ Er ķarı ⁽²⁾ndaşına ve ĥaşıme ve kıız ķarındaşı ve ķavm-ķabileye ve nakl-ĥareket ⁽³⁾itmege ve ķonşuya ve düş ĝörmege mensūbdur. **4**’[inci]: Cemā‘at ≡ ⁽⁴⁾Ataya ve anaya kim anun-ıla ata, ana arasında mufāraķat düşmiş ⁽⁵⁾ola ve **daħi** mülk-maķām ve defī[n]e ve ĝayrı işlerün ‘āķıbetine de ⁽⁶⁾mensūbdur. **5**’[inci]: Ferāĥ ≡ Oĝula ve kıza ve ma’şūķa ve ilķilere ⁽⁷⁾ve ĥaberlere ve hediyeyle mensūbdur. **6**’[nci]: ‘Aķle ≡ Kula ve ķaraveşe ⁽⁸⁾ve ĥidmetķara ve ķonşuya ve şāķirdlere ve ĝuşşaya ve külliyyen olan ⁽⁹⁾melālete ve şayruluĝa ve mecūs olmaĝa ve yangınlu

tavara ve tavşandan ⁽¹⁰⁾ve tıyûrdan düşmüş nesnelere mensûbdur. 7'[inci]: Hamre ⁻⁻⁻ Maṭlûba ⁽¹¹⁾ve zevclere ve şerîklere ve ġā'ibe ve ezdâda ve ḥuşûmete ve ⁽¹²⁾cege mensûbdur. 8'[inci]: Enkîs ⁻⁻⁻ Korkuya ve ölüme ve ġā'ib mālına ⁽¹³⁾ve mîrâs mālına ve defîne mālına mensûbdur. 9'[inci]: Beyâz ⁻⁻⁻ Sefer

[89] ⁽¹⁾evidür. Uzun sefere ve düşe ve 'ilm-i dîne ve emānete ve 'ilm-i ⁽²⁾ta'bîre mensûbdur. 10'[inci]: Nuşratü'l-Hâric ⁻⁻⁻ Pād-şāh u selāṭîne ⁽³⁾ve mülke ve şuġla ve manşûba ve 'ilme [ve] 'amele ve 'izzete ve ḥürmete ve cāha ⁽⁴⁾[ve] ataya [ve] anaya ve 'avrat işine mensûbdur. 11'[inci]: Nuşratü'd-Dāhil ⁽⁵⁾ ⁻⁻⁻ Ümîz evidür. Sa'ādete ve dostlara ve pād-şāh mālına daḥi ⁽⁶⁾mensûbdur. 12'[inci]: Şābite ⁻⁻⁻ Düşmānlara ve bend-zindāna ve müdevver ⁽⁷⁾tırnaqlı ḥayvānlara ve büyük tavarlara mensûbdur. 13'[inci]: Nakıyyü'l-Hadd ⁻⁻⁻ Yaşa ⁽⁸⁾ve nefse ve riyāya ve reml istemege ve tedbîre ve fitneye ve küsüye ⁽⁹⁾mensûbdur. 14'[inci]: Kā'ime ⁻⁻⁻ Ġā'ib kişinüñ nefesine ve gelecek mālına ⁽¹⁰⁾ve mālınun şihḥatine ve ferāhına mensûbdur. 15'[inci]: İctimā', Mîzān ⁻⁻⁻ ⁽¹¹⁾Aḥvāl-i umûr[ına ve] külliyye kazāsına ve ferāh-ı külliyyesine hep mişālî ⁽¹²⁾bu evden söylenür. Aşlı bu ḥānedür. 16'[inci]: 'Ākıbetü'l-'Ākıbedür. ⁽¹³⁾ ⁻⁻⁻ Ve daḥi ferāġına ve reml isteyenüñ gelecek 'ākıbetine ve terke mensûbdur.

[90] ⁽¹⁾**Ve daḥi** bilmek gerekdür ki bu on altı evden bu dört eve evtād ⁽²⁾dirler: 1'inci ve 4'inci ve 7'nci ve 10'nci evlerdür. **Ve daḥi** delālet ider zamāne ⁽³⁾ḥāle ve aşkāre nesnelere ve deḡli evlerin kuvvetlülüğine. **Ve bu** ⁽⁴⁾dört eve mā'ilü'l-evtād dirler: 2'nci ve 5'inci ve 8'inci ve 11'[inci] evlerdür. **Ve daḥi** ⁽⁵⁾delālet ider zamān-ı müstaḳbele ya'nî gelecek zamānun ḥāline [ve] miyāne ⁽⁶⁾nesnelere ki ne aşkār ne maḥfî[dür]. Ne za'îf ve ne ḥafîf ḥāneler⁽⁷⁾dür, kuvveti miyāne olur. **Ve bu** dört evlere daḥi zā'ilü'l-evtād dirler: 3'⁽⁸⁾inci ve 6'ncı ve 9'inci ve 13'⁽⁷⁵⁾inci evlerdür. **Ve daḥi** delālet ider zamān-ı māzî[y]e ⁽⁹⁾ya'nî geçmiş zamānda[ki ḥāle ve] maḥfî nesnelere. **Ve** kuvvetde ez'aflardur. **Ve bu** ⁽¹⁰⁾dört evlere daḥi zevā'id-i evtād-ı erba'a ve şevāhid-i evtād-ı erba'a ⁽¹¹⁾dirler: 13'inci ve 14'inci ve 15'inci ve 16'nci ḥānelerdür. **Geldik** imdi ⁽¹²⁾bilmek gerek kim 13'[inci] eve şerîk 1'[inci] evi tutarlar, 14'inci evi 7'nci ⁽¹³⁾eve şerîk tutarlar, 16'[inci] eve 4'inci evi şerîk tutarlar. **Ve daḥi**

[91] ⁽¹⁾on üçünci eve vetedü'l-veted dirler. **Ve on iki** eviñ sekizine nāzır ⁽²⁾dirler kim 1 ve 3 ve 4 ve 5 ve 7 ve 9 ve 10 ve 11'inci evlerdür. **Ve bir daḥi** ⁽³⁾2 ve 8'inci evlerdür **ve** bu dört evlere sākıṭ dirler: 2 ve 6 ve 8 ve 15⁽⁴⁾'inci evlerdür. **Ve bir tarîk daḥi** hemān bu ikisidür: 6 ve 8'inci evler **ve nāzır** ⁽⁵⁾evleri kavîdür ya'nî ġāyet de kuvvetlüdür **ve sākıṭ** evlerine ez'af ⁽⁶⁾dirler. **Ve bu** eşkālün daḥi kuvveti iki dürlüdür: Biri zātî ve biri 'arî⁽⁷⁾zîdür. **Pes** kuvvet-i zātî oldur ki: Her şekl kendü meskeninde ⁽⁸⁾kuvvet bula. Ol kuvvet-i zātîdür. **Ve** kuvvet-i 'arîzî oldur ki: Her ne ⁽⁹⁾şekl ki kuvvet naşb olur, kuvvetin ol evden ziyāde kılar. ⁽¹⁰⁾**Ve daḥi** bilmek gerek kim 13'[inci] ev kuvvetin ve sa'ādetin nefis evine virür. ⁽¹¹⁾14'inci ev kuvvetin ve sa'ādetin 4'inci eve virür. 16'nci ev kuvvetin

⁷⁵ Metinden elde edilen bilgilere göre "12'nci" olmalıdır.

ve sa‘âdetin, ⁽¹²⁾15’inci ev kuvvetin ve sa‘âdetin; 7’nci eve virür, onıncı eve virür. **Ve** ⁽¹³⁾daği çün bu evlerin mensübâtı ma‘lûm oldu ve eşkâlün

[92] ⁽¹⁾mensübâtını daği beyân idelim. **Evvel şekl:** — Ferağ Sa‘d-ı münkalibdür. ⁽²⁾Ve Zühre’ye⁷⁶ ve ‘aşka ve ‘ıyşa ve ‘aşk-bâzlığa ve lehve ve taraba ve oğula ⁽³⁾ve kıza mensübdür. Ve bu şeklün 1’[inci e]vde şerefi vardır. 5’[inci] evde ⁽⁴⁾meskeni vardır. 9’[inci] evde haddi vardır. 2’[nci] evde vechi vardır. 7’[nci] ⁽⁵⁾evde hubûtı vardır. 8’[inci] evde evci vardır. 9’[inci] evde müşelleşi vardır. ⁽⁶⁾11’[inci] evde vebâli vardır. 7’[nci evde] hâli [vardur]. 3’[inci evde] ‘arzı vardır. 2’[nci] evde ‘umkı vardır. ⁽⁷⁾Burcî mîzândur, günü cum‘adur, ayı rebî‘ü’l-âhirdür, ciheti mağrib tarafıdır. ⁽⁸⁾2’[nci] **şekl:** ≡ Lahyân Sa‘d-ı hâricdür. Müşterî[y]e⁷⁷ tâbi‘dür. ‘İlm-i dîne ve kuḍâ⁽⁹⁾ta ve imâmlara mensübdür. Ve bu şeklün 2’nci evde şerefi [vardur]. 1’[inci] evde meskeni ⁽¹⁰⁾vardur, haddi vardır. 6’[nci] evde vechi vardır. 8 ve 1’[inci] evde müşelleşi vardır. ⁽¹¹⁾8’[inci] evde hubûtı vardır. 7’[nci] evde vebâli vardır. 7’[nci evde] hâli [vardur]. 12’[nci] evde evci vardır. ⁽¹²⁾7 ve 3’[inci] evde ḥazîzi vardır. 1’[inci] evde ‘arzı vardır, ‘umkı daği vardır. Burcî ⁽¹³⁾kavs, yıldızı Müşterî’dür. Günü penç-şenbih, ayı muḥarrem, ciheti şark tarafıdır.

[93] ⁽¹⁾3’[inci]: — Kâ’ime Sa‘d-ı dâhıldür. Zühre’ye ve ol nesnelere ki ferağda zıkr ⁽²⁾olındı anlara mensübdür. Ve bu şeklün 13’inci evde şerefi vardır. 14’[inci] ⁽³⁾evde meskeni vardır. 7’[nci] evde haddi vardır. 2’[nci] evde vechi vardır. ⁽⁴⁾5 ve 7’[nci] evde müşelleşi vardır. 9’[inci] evde hubûtı vardır. 4’inci evde vebâli vardır. ⁽⁵⁾1’[inci evde] hâli [vardur]. 8’[inci] evde evci vardır. 1 ve 11’inci evde ḥazîzi vardır. 6’[nci] evde ⁽⁶⁾‘arzı vardır. 9’inci evde ‘umkı vardır. Ayı rebî‘ü’l-evveldür. 4’inci ev: — Beyâz ⁽⁷⁾Sa‘d-ı şâbit. Kamere ve harekete ve sefere ve mekāna ve ‘avâmü’n-nâsa mensübdür. ⁽⁸⁾Ve bu şeklün 4’[inci] evde şerefi [vardur]. 9’[inci] evde meskeni vardır. 4’inci evde haddi ⁽⁹⁾ve vechi vardır. 2 ve 4’inci evde müşelleşi vardır. 10’inci evde hubûtı ⁽¹⁰⁾vardur. (...) ⁽⁷⁸⁾evde vebâli vardır. 10’[inci] evde vezni vardır ve 10’[inci] evde evci ⁽¹¹⁾vardur. 8 ve 10’inci evde ḥazîzi vardır. 4’[inci] evde ‘arzı vardır. ⁽¹²⁾3’[inci] evde ‘umkı vardır. Burcî sevr, günü çehâr-şenbih, ayı rebî‘ü’l-evvel, ciheti ⁽¹³⁾mağrib tarafıdır. 5’[inci]: — Nakıyyü’l-Ḥadd Naḥs-ı münkalib. Mirrîh’e⁷⁹ ve seyyâhlara ve silâhlara

[94] ⁽¹⁾ve ‘ârsuz ‘avratlara mensübdür. Ve bu şekle telbîsü’r-reml dirler ya’nî ⁽²⁾remlün tuzağı. Şol cihetden ki: Herkağı şekl-ile çarb iderler-ise ⁽³⁾anun mütevellid[i] olur. 5’inci evde şerefi vardır. 13’[inci] evde meskeni vardır. ⁽⁴⁾10’[inci] evde haddi vardır. 7’nci evde vechi vardır. 1 ve 8’[inci] evde müşelleşi ⁽⁵⁾vardur. 11’[inci] evde hubûtı vardır. 3’inci evde vebâli vardır. 16’nci

⁷⁶ Venüs gezegenidir. Ayrıntılı bilgi için bk. Pala, a.g.e., s. 494.

⁷⁷ Jüpiter gezegenidir. Ayrıntılı bilgi için bk. Pala, a.g.e., s. 344.

⁷⁸

⁷⁹ Mars gezegenidir. Ayrıntılı bilgi için bk. Pala, a.g.e., s. 323.

evde ⁽⁶⁾vezni vardır. 1'inci evde evci vardır. 7 ve 2'[nci] evde Һazīzi vardır. ⁽⁷⁾12'nci evde 'arzi vardır. 8'[inci] evde 'umkı vardır. Burcı Һameldür. Güni se-⁽⁸⁾şenbih, ayı receb, ciheti şimālīdür. 6'[nci]: — Şābite Naḥs-ı ḥāricdür. Mirriḥ'e ⁽⁹⁾[ve] rinde ve evbāşlarında varzıl kişilere mensūbdur. Ve bu şeklün ⁽¹⁰⁾6'nci evde şerefi vardır. 12'nci evde meskeni vardır. 8'inci evde ⁽¹¹⁾ḥaddi vardır ve ciheti vardır. 3 ve 7'nci evde müşelleşi vardır. 12'nci ⁽¹²⁾evde hubūtı vardır. 2'[nci] evde vebāl[i] vardır ve vezni ve evci vardır. ⁽¹³⁾9 ve 10'[ıncı] evde, Һazīzi ve ḥālī ve 'arzi vardır. 6'nci evde 'umkı vardır.

[95] ⁽¹⁾[Burchı]⁸⁰ Һameldür. Güni se-şenbih, ayı receb, ciheti maşrıkdur. 7'[nci]: — Һamre ⁽²⁾Naḥs-ı şābitdür. Mirriḥ'e ve leşker ehline ve şavaş āletine ve cenge ve fitneye ⁽³⁾ve Һan dökmege mensūbdur. Ve bu şeklün 7'nci evde şerefi vardır ve ciheti ⁽⁴⁾ vardır. 8'inci evde meskeni vardır. 3'inci evde ḥaddi vardır. ⁽⁵⁾1 ve 3'inci evde müşelleşi vardır. 13'inci evde hubūtı vardır. 14'inci ⁽⁶⁾evde vebālī vardır. 9'[ıncı] evde vezni vardır. 1'inci evde evci vardır. ⁽⁷⁾7 ve 9'ıncı evde Һazīzi vardır. 10'ıncı evde 'arzi vardır. 2'nci evde 'umkı ⁽⁸⁾ vardır. Burcı Һameldür. Güni se-şenbih, ayı şevvāl, ciheti mağribdür. 8'inci: ⁽⁹⁾ — Enkīs Naḥs-ı dāḥıldür. Zūḥal'e⁸¹ mensūbdur ve 'imārete ve ekincilere ve re⁽¹⁰⁾slere ve ket-ḥudālara ve uşlu kişilere mensūbdur. Ve bu şeklün 8'inci ⁽¹¹⁾evde şerefi vardır. 7'[nci] evde meskeni vardır. 2'[nci] evde ḥaddi vardır. ⁽¹²⁾5'inci evde vechi vardır. 2 ve 9'ıncı evde müşelleşi vardır. 14'inci evde ⁽¹³⁾hubūtı vardır. 13'inci evde vebālī vardır. 8'[inci] evde vezni vardır.

[96] ⁽¹⁾11'[inci] evde evci vardır. 8'inci evde Һazīzi ve 'arzi vardır. 4'inci ⁽²⁾evde 'umkı vardır. Burcı delve, güni şenbih, ayı şafer ve ciheti cenūbdur. 9'[ıncı]: — ⁽³⁾Nuşratü'l-Ḥāricdür. Sa'd-ı ḥāricdür. Güneş'e ve sultānlara ve guzāta ve cāḥa ⁽⁴⁾ve ululıḡa ve serverliḡe mensūbdur. Ve bu şekl[ün] 9'ıncı evde şerefi ⁽⁵⁾ vardır. 10'[ıncı] evde meskeni vardır. 6'nci evde ḥaddi vardır. 1'inci evde ⁽⁶⁾vechi vardır. 3 ve 5'inci evde müşelleşi vardır. 15'inci evde hubūtı var⁽⁷⁾dur. 16'nci evde vebāl[i] vardır. 12'nci evde vezni vardır. 7'[nci] evde ⁽⁸⁾evci vardır. 9 ve 11'inci evde Һazīzi [vardur]. 11'inci evde 'arzi vardır. 3'inci ⁽⁹⁾evde 'umkı vardır. Burcı esed, güni yek-şenbih, ayı ramazān ve ciheti kıble ⁽¹⁰⁾tarafıdır. 10'ıncı: — 'Aḡle Naḥs-ı münkalıbdür. Zūḥal'e mensūbdur ve 'aḡd ⁽¹¹⁾itmege ve bir yere ulaşmaḡa ve gizlü, Һoḡulu nesnelere mensūbdur. ⁽¹²⁾Ve bu şeklün 10'ıncı evde şerefi vardır. 6'nci evde meskeni vardır. ⁽¹³⁾14'inci ev[d]e ḥaddi vardır. 5'inci evde vechi ve müşelleşi vardır. 16'[nci] evde

[97] ⁽¹⁾hubūtı vardır. 12'nci evde vebāl[i] vardır. 4'[inci] evde vezni vardır. ⁽²⁾11'inci evde evci ve Һazīzi vardır. 9'ıncı evde 'arzi vardır. 5'inci ⁽³⁾evde 'umkı vardır. Burcı cedy, güni şenbih, ayı ramazān ve ciheti cenūbdur. ⁽⁴⁾11'[inci]: İctimā' — Sa'd-ı şābitdür. 'Uṭārid'e⁸² mensūbdur.

⁸⁰ Reddādeden hareketle tamamlanmıştır.

⁸¹ Satürn gezegenidir. Ayrıntılı bilgi için bk. Pala, a.g.e., s. 494.

⁸² Merkür gezegenidir. Ayrıntılı bilgi için bk. Pala, a.g.e., s. 465.

Müneccimlere ve fâlcılara ⁽⁵⁾ve hisâb ehline ve kalem ehline ve nakkâşlara mensûbdur. **11'**inci evde şerefi [vardur]. ⁽⁶⁾**15'**inci evde meskeni vardur ve haddi vardur. **3'**inci evde vechi vardur. ⁽⁷⁾**6'**ncı evde müselleşi vardur. **1'**inci evde hubûtı [i] vardur. **5'**inci evde vebâl[i] ⁽⁸⁾vardur, vezni vardur. **9'**inci evde evci vardur. **12'**nci evde hażîzi ⁽⁹⁾vardur. **14'**inci evde 'arzı vardur. **5'**inci evde 'umkı vardur. Burcı ⁽¹⁰⁾cevzâ, günü çehâr-şenbih, ayı z[i]'l-ħicce ve ciheti mağrib tarafıdır. **12'**nci: ⁽¹¹⁾ Nuşratü'd-Dāhıl Sa'd-ı dāhıl. Müşteri[y]e ve 'âlemlere ve dîn ehline ve ⁽¹²⁾zâhidlere ve 'âbidlere ve adamların ulularına mensûbdur. **12'**nci evde ⁽¹³⁾şerefi vardur. **11'**inci evde meskeni vardur. **5'**inci evde haddi vardur.

[98] ⁽¹⁾**2'**nci evde vechi vardur. **4** ve **6'**ncı evde hubûtı vardur. **1'**inci evde ⁽²⁾vebâli vardur. **11'**inci evde vezni vardur. **12'**nci evde evci ve hażîzi ⁽³⁾ve 'arzı vardur. **7'**nci evde 'umkı vardur. Burcı ħût, günü penç-şenbih, ayı ⁽⁴⁾z[i]'l-ka'de ve ciheti şimâl tarafıdır. **13'**[inci]: Tarîk Sa'd-ı münkalibdür. Kamere ⁽⁵⁾[ve] şuya [ve] yağmura ve seyllere mensûbdur. **13'**inci evde şerefi vardur. ⁽⁶⁾**16'**ncı evde meskeni var ve haddi vardur. **4'**[inci evde] vechi vardur. **7'**nci ⁽⁷⁾evde müselleşi vardur. **3'**inci evde hubûtı vardur. **6'**ncı evde vebâl[i] ⁽⁸⁾vardur, vezni vardur. **10'**inci evde evci vardur. **1'**inci evde hażîzi ⁽⁹⁾vardur. **7'**nci evde 'arzı vardur. **10'**inci evde 'umkı vardur. Burcı sereţân, ⁽¹⁰⁾günü dü-şenbih, ayı şa'bân ve ciheti şimâl tarafıdır. **14'**[inci]: Kabzü⁽¹¹⁾l-Ĥâricdür. Naĥs-ı ĥâricdür. Zühâl'e ve ıssı ve ılıcağ şulara ve aşllu ⁽¹²⁾kişilere ve runuvv başlara mensûbdur. **14'**inci evde şerefi vardur. ⁽¹³⁾**3'**inci evde meskeni vardur. **12'**nci evde haddi vardur. **8'**inci evde

[99] ⁽¹⁾vechi vardur. **1** ve **3'**inci [evde] müselleşi vardur. **4'**[inci] evde hubûtı vardur. ⁽²⁾**9'**inci evde vebâli vardur. **2'**nci evde vezni vardur, evci vardur. ⁽³⁾**7** ve **9'**inci evde hażîzi vardur. **5'**inci evde 'arzı vardur. **4'**inci evde ⁽⁴⁾'umkı vardur. Burcı delve, günü şenbih, ayı şevvâl ve ciheti maşrıq tarafıdır. ⁽⁵⁾**15'**inci: Cemâ'at Sa'd-ı şābitdür. 'Uţārid'e [ve] gā'ibe ve keşrete ve nakle ⁽⁶⁾ve 'aşka mensûbdur. **15'**inci evde şerefi vardur. **4'**inci evde meskeni ⁽⁷⁾vardur. **13'**inci evde haddi vardur. **3'**inci evde vechi vardur. **4'**inci ⁽⁸⁾evde müselleşi vardur. **5'**inci evde hubûtı vardur. **10'**inci evde vebâli va⁽⁹⁾rdur. **3'**inci evde vezni var. **9'**inci evde evci vardur. **10'**inci evde ⁽¹⁰⁾hażîzi vardur. **16'**ncı evde 'arzı vardur. **8'**[inci] evde 'umkı vardur. Burcı ⁽¹¹⁾sünbüle, günü çehâr-şenbih, ayı rebî'ü'l-evvel, ciheti kıble tarafıdır. ⁽¹²⁾**16'**[nci]: Kabzü'd-Dāhıl Āf-tāba [ve] pād-şāhlara ve beglere ve ekābirlere ⁽¹³⁾ve şerîf kişilere mensûbdur. Bu şeklün **16'**ncı evde şerefi

[100] ⁽¹⁾vardur. **2'**[nci] evde meskeni vardur. **11'**[inci evde] haddi vardur. **1'**inci evde vechi ⁽²⁾vardur. **2** ve **9'**inci evde müselleşi vardur. **6'**ncı evde hubûtı vardur. ⁽³⁾**8'**inci evde vebâl[i] vardur. **1'**inci evde vezni vardur. **7'**nci evde ⁽⁴⁾evci vardur. **2** ve **5'**inci evde hażîzi vardur. **2'**nci evde 'arzı ⁽⁵⁾vardur. **6'**ncı evde 'umkı vardur. Burcı esed, günü yek-şenbih, ayı cemāziye⁽⁶⁾l-āĥir, ciheti kıble tarafıdır. **İmdi bilmek** gerekdür ki şerefin ve ⁽⁷⁾meskenün muķābili vebâldür. Ve ĥaddün ve vechün ve meskenün muķābili ⁽⁸⁾za'ıfdür. Ve zıkr olınan ĥaţlardan her bir ĥaţtuñ muķābili nikbetdür ⁽⁹⁾ve za'ıfdür. **İmdi bilmek** gerekdür ki "Ey şāh-ı men!" didüm, ⁽¹⁰⁾"Bu muĥtaşarda olan

ğāyet ihtisārdadur. Evvelā bu fennün maḳṣadı ⁽¹¹⁾<ve> bu muhtaşarda ma‘lūm ola.” Ve ol cihetden teskīn dā‘ire, tālīb ü ⁽¹²⁾maṭlūb üzerine ihtisār itdik. Ve nitekim tālīblere āsān ⁽¹³⁾ola. **Ve dahi** bilmek gerekdür ki kaçan bir şekl kendü teskīnī hāne

[101] ⁽¹⁾sinde oturmuş olsa beş mertebe tevaḳḳuf ola. **Ve eger** bir ⁽²⁾şekl kaçan ‘adedī hānesinde otursa dört mertebe kuvvetde ⁽³⁾ola. **Ve eger** bir şekl hāşş hānesinde otursa üç mertebe kuvvetde ⁽⁴⁾olur. **Ve eger** bir şekl vechī hānesinde otursa iki mertebe kuvvetde ⁽⁵⁾ola. **Ve eger** bir şekl müşelleşī hānesinde otursa bir mertebe kuvvetde ⁽⁶⁾ola. **Ve eger** bunların muḳābelesinde otursa za‘īf olur. ⁽⁷⁾**Meşelā** şüret-i remlde şöyledür ki aḥkāmı: Kaçan sa‘d şekli ḳavī ⁽⁸⁾olsa oturduğu yerde, kemā-yenbağī kuvvetde ola. Ḥayrı ziyāde olmasına ⁽⁹⁾delīldür. **Ve eger** za‘īf olsa ḥayrı dahi za‘īf ola. **Ve eger** naḥs ⁽¹⁰⁾şekli ḳavī olsa şerrini ziyāde ider. **Ve eger** za‘īf yer olsa oturduğu, ⁽¹¹⁾şerrin ziyāde ider. O şeref, teskīn, ḥudūd, vech, müşelleşe, hubūt, vebāl, [vezn, evc, ḥazīz, ‘arz, ‘umḳ] ⁽¹²⁾cedveli budur ki zikr olunur. Temmet.

Esāmī-i Eşkal	Sa‘d ⁸³ Dāhıl Şābit Münkalib	Eşkal	5 Mertebe Sa‘d-ı Kavī	4 Mertebe Sa‘d-ı Kavī	3 Mertebe Sa‘d-ı Kavī	2 Mertebe Sa‘d-ı Kavī	1 Mertebe Sa‘d-ı Kavī	5 Mertebe Naḥs-ı Kavī	4 Mertebe Naḥs-ı Kavī	3 Mertebe Naḥs-ı Kavī	2 Mertebe Naḥs-ı Kavī	1 Mertebe Naḥs-ı Kavī	‘Aded-i ‘Unşurdan Enfa‘ ‘Anāşır-ı Keşir Sa‘da Yakın	Vezn-i Ebced ‘Unşur-ı Şağır Sa‘d[la] Yakın	‘Aded-i Ebdah ‘Anāşır-ı Vustā Sa‘d[la] Yakın
	Sa‘du Naḥs		Şeref	Teskīn	Ḥaddī	Vech	Müşelleşe	Hubūṭ	Vebāl	Evvān	Evc	Ḥazīz	‘Arz	‘Umḵ	
Ferah	Sa‘d-ı Münkalib	⋮	1	5	9	2	7 ⁸⁴	7	11	Ḥālī 15 ⁸⁵	8	13	3	2	11
Laḫyān	Sa‘d-ı Ḥāric	≡	2	1	1	6	1 8	8	7	7	12	7 14 ⁸⁶	13 ⁸⁷	1	1
Ḳā’ime	Sa‘d-ı Dāhıl	⋮	3 ⁸⁸	14	7	2	5 7	9	4	13 ⁸⁹	8	11 13 ⁹⁰	6	9	14
Beyāz	Sa‘d-ı Şābit	≡	4	9	4	4	2 4	10	Ḥālī 15	15 ⁹¹	10	8 10	4	3	4

⁸³ Metinden elde edilen bilgilere göre “ḥāric” olmalıdır.

⁸⁴ 92/5’ten elde edilen bilgiye göre “9” olmalıdır.

⁸⁵ 92/6’dan elde edilen bilgiye göre “7” olmalıdır.

⁸⁶ 92/12’den elde edilen bilgiye göre “3” olmalıdır.

⁸⁷ 92/12’den elde edilen bilgiye göre “1” olmalıdır.

⁸⁸ 93/2’den elde edilen bilgiye göre “13” olmalıdır.

⁸⁹ 93/5’ten elde edilen bilgiye göre “1” olmalıdır.

⁹⁰ 93/5’ten elde edilen bilgiye göre “1” olmalıdır.

⁹¹ 93/10’dan elde edilen bilgiye göre “10” olmalıdır.

Nakiyyü'l- Ḥadd	Naḥs-ı Münkalib	⋮	5	13	10	7	$\frac{1}{8}$	11	3	16	13 ⁹²	$\frac{7}{14^{93}}$	13 ⁹⁴	8	13
Şābite	Naḥs-ı Ḥāric	⋮	6	12	8	8	3	12	2	14 ⁹⁵	14 ⁹⁶	$\frac{9}{13^{97}}$	Ḥālī 15 ⁹⁸	6	7
Ḥamre	Naḥs-ı Şābit	⋮	7	8	3	7	$\frac{1}{3}$	13	14	9	13 ⁹⁹	$\frac{7}{9}$	13 ¹⁰⁰	2	2
Enkīs	Naḥs-ı Dāḥil	⋮	8	7	2	5	$\frac{2}{9}$	14	13	8	11	$\frac{8}{15}$	8	4	8
Nuṣratü'l- Ḥāric	Sa'd-ı Ḥāric	⋮	9	10	6	1	$\frac{5}{3}$	Ḥālī 15	16	12	7	$\frac{11}{9}$	1 ¹⁰¹	3	3
‘Akle	Naḥs-ı Münkalib	⋮	10	6	14	5	5	16	12	4	11	11	9	5	9
İctimā‘	Sa'd-ı Şābit	⋮	11	15	15	3	6	1	5	5	9	12	14	5	6
Nuṣratü'd- Dāḥil	Sa'd-ı Dāḥil	⋮	12	11	5	2	$\frac{4}{6}$	2 ¹⁰²	1	11	8 ¹⁰³	$\frac{10}{12}$	16 ¹⁰⁴	7	12

⁹² 94/6'dan elde edilen bilgiye göre "1" olmalıdır.

⁹³ 94/6'dan elde edilen bilgiye göre "2" olmalıdır.

⁹⁴ 94/7'den elde edilen bilgiye göre "12" olmalıdır.

⁹⁵ 94/12'den elde edilen bilgiye göre "2" olmalıdır.

⁹⁶ 94/12'den elde edilen bilgiye göre "2" olmalıdır.

⁹⁷ 94/13'ten elde edilen bilgiye göre "10" olmalıdır.

⁹⁸ 94/13'ten elde edilen bilgiye göre "9" ve "10" olmalıdır.

⁹⁹ 95/6'dan elde edilen bilgiye göre "1" olmalıdır.

¹⁰⁰ 95/7'den elde edilen bilgiye göre "10" olmalıdır.

¹⁰¹ 96/8'den elde edilen bilgiye göre "11" olmalıdır.

¹⁰² 98/1'den elde edilen bilgiye göre "4" ve "6" olmalıdır.

¹⁰³ 98/2'den elde edilen bilgiye göre "12" olmalıdır.

¹⁰⁴ 98/2'den elde edilen bilgiye göre "12" olmalıdır.

Ṭarīḳ	Sa‘d-ı Münkalib	⋮	13	16	16	4	7	3	6	6	10	13 ¹⁰⁵	7	10	15
Ḳabẓü’l- Ḥāric	Naḥs-ı Ḥāric	≡	14	3	12	8	$\frac{1}{3}$	4	9	2	14 ¹⁰⁶	$\frac{7}{9}$	15 ¹⁰⁷	4	5
Cemā‘at	Sa‘d-ı Şābit	≡≡	15	4	13	3	4	5	10	3	9	10	16	8	16
Ḳabẓü’ d- Dāḥil	Sa‘d-ı Dāḥil	≡	16	2	11	1	2	6	8	1	7	$\frac{8}{15}$ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹	2	6	10

¹⁰⁵ 98/8’den elde edilen bilgiye göre “1” olmalıdır.

¹⁰⁶ 99/2’den elde edilen bilgiye göre “2” olmalıdır.

¹⁰⁷ 99/3’ten elde edilen bilgiye göre “5” olmalıdır.

¹⁰⁸ 100/4’ten elde edilen bilgiye göre “2” olmalıdır.

¹⁰⁹ 100/4’ten elde edilen bilgiye göre “5” olmalıdır.

[103] (1) **Ve daḥi** her şeklün bu teskīnden yedinci şekli taleb ile evvel (2)şekle t̃alib ve yedinci şekle maṭlūb aṣlīdür. **Ammā** her şeklün (3)iki maṭlūbı vardır: Biri maṭlūb-ı aṣlī ve biri maṭlūb-ı ‘ārızī⁽⁴⁾dür. Aṣlī oldur ki: Kendü sekeninden yedinci evi kimün evi-y-se (5)aḡa maṭlūb-ı aṣlī dirler. Maṭlūbı ‘ārızī oldur ki: Nefs-i remlden (6)yedinci eve degin şaya, her ne şekl erişir-ise aḡa maṭlūb-ı ‘ārızī (7)dirler. Şöyle kim: **Meṣelā** şekl-i evvel feraḥdur, t̃alibdür. **Ve** ḡamre maṭlū⁽⁸⁾bdur. Ve ḡamre t̃alibdür, tarīḡ maṭlūbdur. **Ve** tarīḡ t̃alibdür, ‘utebetü’ d-dā⁽⁹⁾ḡil maṭlūbdur. Ve her yedinci ev maṭlūbdur. Ve kıs ‘alā-hāzā, bu kıyās (10)üzerinedür. **Ammā** göreler, maṭlūb evtādarda vāḡi‘ oldı-y-sa (11)sa‘ādeti hüküm eyleye. Şuncılayın ki: Evvel evün mensūbātına hüküm eyleye. (12)**Meṣelā** enkīs evvel evde gelse feraḡ onıncı evde daḡi olsa delālet (13)ider ‘izzete ve ḡürmete ve cāha ve ululıḡa ve māla ve māl taleb itmesine.

[104] (1) Ol cihetden ki evvel eviñ şāḡibi-y-le ki feraḡdur ḡarb ideler, (2)nuṣratü’l-ḡāric çıkar ki enkīsün me‘ālīdür. **Ve eger** nuṣratü’ d-dāḡil (3)evvel evde gelse feraḡ <ve> altıncı evde daḡi gelse delālet ider (4)sā’ilün melāletine ve fikrine ve ḡamına ve endūhına ve ol nesnelere. (5)Altıncı eviñ mensūbātıdır. Ātī taleb eyleye, ol cihetden ki evvel (6)eviñ şāḡibi kim feraḡdur ḡarb idesin; ‘utebetü’l-ḡāric olur. (7)Ve nuṣratü’ d-dāḡilün ümīzīdür. Zīrā ki anuḡ evi on ikincīdür. Ve kıs (8)‘alā-hāzā, bu kıyās üzerine ideler. Bu zıkr itdügümüz aḡkām (9)t̃alibün aḡkāmıdır. **Ammā** maṭlūbuñ aḡkāmı oldur ki: Naḡar ideler, (10)göreler ki evvele gelen şeklün maṭlūbı remlde var mıdır (11)zāhiren ve bāṡinen. Bāṡında olmaḡ oldur ki: Her on altıncı şekl kim remlde (12)gelmişdür evvel eviñ şāḡibi-y-le ki feraḡdur ḡarb idiceñ, mütevālīd (13)olan ma‘lūm ider var mıdır yohsa yok mıdır. Eger var-ısa

[105] (1) [ḡör]¹¹⁰ kaçınıcı evde zāḡir olmışdır. Kendünün evlerinden ya‘nī eyü evlerde (2)geldi-y-se maṭlūbuñ eyliğine delālet ider. Eger yaramaz evlerde var-ısa (3)yaramazdur. **Ammā** maṭlūbuñ ḡāṣıl olmasın isteseler (4)maṭlūb şeklini, ol eviñ şāḡibi-y-le ki maṭlūb ol (5)evde gelmişdür ḡarb eyleseñ eger şekl-i dāḡil mütevālīd olur-ısa (6)delālet ider maṭlūb ḡāṣıl olmasına ve eger naḡs-ı ḡāric ise (7)maṭlūb ḡāṣıl olmaz. **Eger** sa‘d geñezlikle naḡs şarḡlıḡa, sa‘d (8)iḡtiyār-ı sā’ile ve naḡs iḡtiyārsızlıḡa delālet ider. (9)**Ve eger** şekl-i münḡalib olur-ısa bir ḡālden bir ḡāle dönmege delālet (10)ider. **Ve eger** şekl-i sābit olur-ısa bir müddet bir ḡāl üzerine ḡala. (11)**Eger** maṭlūb remlde olmasa naḡar ide, göre maṭlūb evinde (12)ne şekl geldi-y-se maṭlūbuñ eşḡālī-y-le ḡarb ide. Mütevālīd olan (13)şekli ma‘lūm eyleye. Ol tarīḡ üzerine hüküm eyleye. Ve ol

[106] (1) hüküm bu şüretde ḡiç ḡāṣıl olmaḡına delālet ider. Va’llāhu (2)a‘lem. **Ve ba‘de** bilmek gerekdür ki egerçi bu dā’ire-i ebdāḡ ḡayl[ī] (3)müşkil fendür ve üstāzlar bu bābda nice kitāblar taḡrīr itmişlerdür. (4)Velīkin vūs‘at taḡımnıca iḡtiyāt vechi-y-le mücmelen beyān idelim ki (5)taḡṣīl gele, mücmelden ma‘lūm ola. İn-şā’llāhu te‘ālā. **Ol** dā’ire-i (6)ebdāḡuñ ḡā’idesi budur ki: Beyān idelim,

¹¹⁰ Reddādeden hareketle tamamlanmıştır.

nice ibtidā olur. ⁽⁷⁾Zīrā (...) ⁽¹¹⁾tarīķi gibi degüldür. Kā‘ide oldur ki: Evvel dört satr ⁽⁸⁾nokta koyalar. Sağ yanından başlayalar, şol yanında tamām o ⁽⁹⁾lur. Her satrın noktası on beşden eksik ve otuzdan ⁽¹⁰⁾artık olmaya. Andan sonra şol yanından resm üzerine iki ⁽¹¹⁾iki boza sağ yanına degin. **Eger** nokta kalsa çalmaya. Andan sonra ⁽¹²⁾her satrın noktası çalındığını ve çalınmadığını cemī‘sin şaya. ⁽¹³⁾Göre kim ne kadar. **Eger** yigirmi toköz çıkar-ısa **kāf**, **ṭı** harfleridür.

[107] ⁽¹⁾[Cümle] ⁽¹²⁾hisābında **kāf** yigirmi, **ṭı** toközdur. Şekl-i lahyān çıkar. ⁽²⁾**Meşelā** bunlardır: **ط** ≡. Eger yigirmi sekiz kalur-ısa **kāf**, **ḥa** ⁽³⁾olur. Hamredür: **ح** ≡. Ve eger yigirmi yedi kalur-ısa **kāf**, **ze** ⁽⁴⁾olur. [Nuşratü’l-hāricdür]: **ز** ≡. Ve eger yigirmi altı çıkar-ısa **kāf**, **vāv** olur. [Beyāzddür]: **و** ⁽⁵⁾≡. Ba‘de-zān bu dört satrın noktasından bu dört ⁽⁶⁾şekl zāhir olur. Her ne şekl olur-ısa aña ümmehāt ⁽⁷⁾dirler. Ve bu dört şekl-i ümmehātdan dört şekl daḥi çıkara ⁽⁸⁾lar. Aña benāt dirler tā reml tamām olunca. **Pes** bu reml çekilmiş. ⁽⁹⁾Evvelā nazar ideler, göreler kim mizān-ı remlde nice şekl gelmişdür. ⁽¹⁰⁾Ba‘de-zān ol şeklün ‘adedi, noktasın da‘ire-i ebdahda gö ⁽¹¹⁾reler kaçdur. Her ne kadar olur-ısa birin kendü oturduğu ⁽¹²⁾eve ve birin on altıncı eve vireler. Ve birin evvelki eve vireler. Ve bu ⁽¹³⁾üzere ol mizān-ı remlde gelen şeklün ‘adedin necş

[108] ⁽¹⁾ideler. ‘Aded tamām olunca ve herkaṅgı şekilde kim ‘aded tamām ⁽²⁾ola aña nefsi-i reml dirler. Her ne şekl olur-ısa olsun ⁽³⁾ol şekle nefsi-i reml dirler. **Ve daḥi** muntehī dirler. Ve ol şekl-i ⁽⁴⁾muntehīye, muntehīye dirler. **Ve daḥi** [bilmek] gerekdür ki şol tarīķ-ile ki: ⁽⁵⁾Bu şekl-i muntehī daḥi ‘adedinden göreler kaçdur. Her ne kadar olur-ısa ⁽⁶⁾birin kendi oturduğu eve vireler. Tamām olunca her kanda kim tamām ⁽⁷⁾olur-ısa ol vaḳt ol şekle muntehīye dirler. Her ne şekl gerek-ise ⁽⁸⁾olsun. Ve cemī‘ esrār-ı zamāyirden ve defāyinden ve esāmiden ve ⁽⁹⁾ḥabāyādan ya‘nī şol nesnelerden evc-i eczā dutarlar. Ve her nesneye ⁽¹⁰⁾cümlesi bu iki şeklün mevzi‘inden hāşıl olur. **Geldik** ⁽¹¹⁾imdi bir ulu işden ötürü reml çekseler ism bilüp ⁽¹²⁾çıkarmaḳ gibi veyā bir gizlü nesne bulmaḳ gibi kā‘ide budur ki: Bu ⁽¹³⁾iki şeklden ki muntehī vü muntehīyedür her birinden dört şekl

[109] ⁽¹⁾istiḥrāc iderler ki sekiz şekl olu[r]. Ve cemī‘-i şekl bu sekiz ⁽²⁾şeklden iderler. **Şol** tarīķ-ile ki: Evvel ol şekl-i muntehīyi ⁽³⁾reml yüzinden çıkarup taşra getüreler, bi-‘aynihi daḥi çeke ⁽⁴⁾ler. Ol vaḳt ol şeklün adına metīn dirler. Ve ol şekl-i metīne ⁽⁵⁾**daḥi** nazar ideler, göreler kim kaṅgı şeklün sekeninde ṭulū‘ itmişdür ⁽⁶⁾ya‘nī kaṅgı evinden toḡmışdür. Ol eviñ şāḥibi-y-le darb ideler. ⁽⁷⁾Bir şekl daḥi hāşıl olur. Ol vaḳt ol şekle şerḥ dirler. **Ba‘de** ⁽⁸⁾ol şekle nazar ideler, göreler ki ol şekl-i şerḥi kaṅgı ‘anāşırū ⁽⁹⁾sekeninde[n] vāḳi‘ olmuşdur. Ve herkaṅgı ‘anāşırkede ki olsa ⁽¹⁰⁾ol şerḥ şeklün noktasın ki ol ‘anāşıra ta‘alluḳdur **eger** ⁽¹¹⁾kim baḡludur, açalar **ve eger** açıkdur, baḡlayalar. Göreler ki ne ⁽¹²⁾şekl hāşıl olur-ısa ol şekle tefsīr dirler. Andan sonra ⁽¹³⁾girtü şekl-i <muntehī> metīne nazar ideler, göreler kim kaṅgı ‘anāşırū

111

112 Reddādeden hareketle tamamlanmıştır.

[110] (1)sekenindedür. Anuñ dañi şerhin bağludur, açalar. Ve **eger** (2)açıkdur, bağlayalar. Ne şekl hâşıl olur göreler. Her ne şekl (3)hâşıl olur-ısa aña te'vîl dirler. Bu 'ameli eyüce, gâyet (4)zabt etmek gerekdür. Remlün esrârı üzerine ittılâ' ola. (5)**Andan şonra** muntehîye dañi reml yüzinden taşra çıkaralar. (6)Ol vaqt girü aña metîn dirler. Nazar idüp göreler kangı şeklün (7)evinde oturmuşdur. Ol eviñ şāhibi-y-le darb ideler. Kangı (8)şekl zāhir olur-ısa aña dañi **şerh** dirler. Andan şonra (9)girü muntehāda 'anāsır bābında olan 'ameli bunda dañi ideler. (10)Tamām dört şekl hâşıl olur, dört şekl olunca. Va'llāhu (11)a'lem. **Geldik imdi** sā'il remlden ism istihrāc etmek bābında (12)bir ismi yazup yañu gelenden dönüp su'āl itse biz dañi (13)ol niyyete reml çekelüm. Mişāl gösterelim, ma'lūmı āsān

[111] (1)ola. Ve her ismi bundan kıyās ideler. İşbu dört satırdan ki (2)yuğaruda zıkr olındı dört şekl hâşıl olur ki ümmehāt (3)dirler. Bu ümmehātdan reml tamām ideler. Bu remli tamām itdükden şonra (4)nażar itdük, gördük ki mīzān-ı remlde kabzü'l-hāric oturmuşdur. (5)**Mişāl hākezā:**

— 'adedi, nokta-i dā'ire-i (6)ebdahda beşdür. Çün kısmet itdük yuğaruda (7)zıkr itdigümüz gibi, remlün üçinci eve yetişdi. Evvel kim ol üçinci (8)evde enkīs oturmuş-ıdı: —. Aña nefis-i <tefsīr> reml didük. (9)Ve muntehī dañi didük. Ba'de-zān ol nefis-i remldür ki enkīs (10)ıdı reml yüzinden taşra çıkarduk. Bunun adına metîn (11)didük. Andan şonra bu şekl-i metîne nażar itdük, gördük kim nuşratü(12)'l-hāric evinde oturmuşdur: —. Anuñ-ıla darb itdük nefis-i (13)remle, şekl-i feraḥ zāhir oldı: —. Bu şekl-i feraḥuñ adına

[112] (1)**dañi** bu hāletde şerh didük. Andan şonra bu şekl-i şerhe (2)dañi nażar itdük, gördük kim üçinci evden zāhir olmışdur kim (3)ol üçinci eve kürre-i ābīdūr ya'nī şu evidür. **Pes** şekl-i (4)ferahun nokta-i ābīsı bağludur, açdık. Şekl-i tarīk zāhir o(5)ldı: —. Bu şekl-i tarīke dañi tefsīr didük. Andan şonraki (6)şekle metîn ki enkīs idi aña dañi nażar itdük; gördük (7)mertebe-i ābīsı bağludur, açdık. Nuşratü'd-dāḥil hāşıl oldı: (8) —. Bu şekl-i nuşratü'd-dāḥile te'vîl didük. **Pes** bu şekl-i (9)muntehādan dört şekl hāşıl oldı. **Meşelā** bunlardır: [Metîn] —, (10)şerh —, tefsīr —, te'vîl —. Andan şonra şerh itdigümüz (11)enkīs ki nefis-i remldür aña muntehī didük. Gördük ki anuñ (12)dañi dā'ire-i ebдахda 'adedi, noktası sekizdür. Yuğaruda zıkr (13)itdigümüz gibi kısmet itdük, şekl-i hamreye irişdi ki —

[113] (1) onuncu evde oturmuşdur. **Pes** bu vakt bu şekl-i hamreye muntehîye (2) didük. Ba‘de-zân bu şekl-i muntehîye daği reml yüzünden taşra (3) çıkardık. Bunun adına metîn didük. Andan sonra bu onuncu (4) eviñ şāhibi-y-le ki kabzü‘d-dāhil — dūr darb itdük, şekl-i (5) enkīs oldu: —. Bunun daği adına şerh didük. Ba‘de-zân nazar itdük, (6) gördük bu şekl-i şerh onuncu evde[n] kopdı kim ev merkezi bāddür. Gör(7) <gör> dük kim enkīsün nokta-i bādīsi bağludur, açdık. Şekl-i kabzü(8)‘d-dāhil zāhir oldu: [—]. Bunun adına tefsīr didik. **Andan sonra** metîn (9) olan şekl kim hamre idi anuñ daği gördik nokta-i bādīsi (10) açıkdur, bağladık. Cemā‘at zāhir oldu: —. Adına te‘vīl didük. (11) Bu dört şekl daği tamām oldu ki bunlardır: Metîn —, şerh —, (12) tefsīr —, te‘vīl —. Bu sekiz şekl tamām olduğdan sonra diled(13) iğün ism harflerin bu eşkalleriñ merākizinden bilürüz. Nazar itdük

[114] (1) muntehî<ye> tābi‘lerine kim şerh, te‘vīl, tefsīr, muntehīdür ve muntehīye tevābi‘lerine; (2) şüret-i remlde gördük kim nefsi-i reml şekl-i enkīsdür evvel evde (3) tekrār eyledi. Laḥyān evidür. Evvel ibtidātdur ki kendi sekeninde ve(4) tedi ‘āşirde olur. **Ya‘nī** nefsi oturdığı ev ki enkīsdür ve reml (5) yüzünden evi ki nuşratü‘l-hāric evidür [ve] veted şekl dirler kim remlün (6) muntehīyesinden şayavüz, nefsi-i remle irişince. **Meşelā** muntehī(7) yemüz hamre idi. Onuncu evden şaydık, birin kendüye ve birin... On birinci (8) evde gördük ki enkīsdür. Tā üçüncü eve varınca ‘adedimüz tamām (9) oldu ki nefsi-i remldür. **Pes** nefsi-i remlümüz kağı evde bulınsa (10) veted olur, gerek-ise üçüncü ve gerek beşinci olsun. Ve muntehīyemüz (11) kağı evde ise andan şaymak gerek, nefsi-i reml oturdığı eve (12) degin. Aña veted [d]irler. Ve bu evvel ibtidā‘umuzdur ki laḥyān evidür gördük (13) enkīs oturmuşdur. Ve enkīs-ile laḥyān ki evvel eviñ şāhibidür

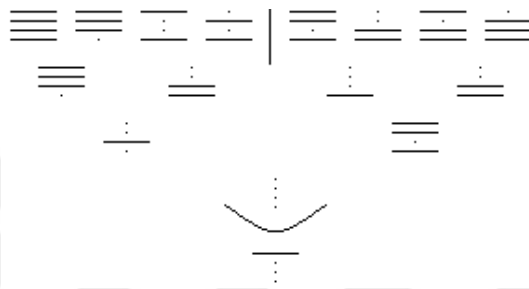
[115] (1) darb itdük, şekl-i ‘aḳle ki — hāşıl oldu. Üçüncü ibtidātdur. (2) Bu iki ibtidāt biribiri-y-le nazar iderler ve biz itdük, işbu ismün (3) evvel harfı bu iki evdedür. Anuñ-içün ‘aḳle [ile] nefsi-i reml ki enkīsdür (4) darb itdük; laḥyān çıkdı. **Ve daği** nazar itdük, gördük ki (5) ‘aḳlenün evinde cemā‘at oturmuşdur ki muntehīyenün te‘vīlidür. (6) Ve bu şekl-i cemā‘ati daği laḥyānuñ-ıla darb itdük, yine laḥyān çıkdı. (7) **Ve daği** kabzü‘l-hāric ikinci ibtidātdur. Evine nazar itdük, gördük ki (8) cemā‘at olur. Ol daği tanıklık virür laḥyān harfı üzerine: ۱. (9) Zīrā kim dört ibtidāt elife ta‘alluḳdur. **Ve daği** gördük ki mīzān-ı (10) remlde kabzü‘l-hāric oturmuşdur. İkinci ibtidātdur. Anuñ harfı (11) elifdür: ۱. Bāṭnında laḥyān vardır. Ya‘nī reml kim on beşinci evidür (12) merkezi ābīde vāḳi‘ olmuşdur. Kabzü‘l-hāricün ābīsi açıkdur, (13) bağladık. Laḥyān oldu. **Pes** biz itdük, elbetde bu ismün evvel

[116] (1) harfı elifdür. Ba‘de-zân nefsi-i remlümüz ki enkīsdür aḣl evine (2) nazar itdük, gördük ki tarīḳ oturmuşdur kim tefsīrleri (3) ve muntehīdür. Ve bu şekl-i tarīḳün harfı س‘dür. Ve daği şekl-i feraḣ ki (4) şerh-i tefsīrdür üçüncü evde sākin-i irtifā‘ ‘adedi [ve] küllīsi (5) vardır ki feraḣun harfı ۴‘dur. **Ve daği** on dördüncü eve nazar (6) itdük, şābite oturmuşdur. Aña ‘utebetü‘l-hāric dirler. Ya‘nī (7) ‘utebetü‘l-hāric yedüncü eviñ şāhibidür. Merkezi şudur. Çün (8) <çün> ‘utebetü‘d-dāhilün evinde karar kıldı **pes** ‘utebetü‘d-dāhilün (9) mertebe-i ābīsi açıkdur, bağladık. Kabzü‘d-dāhil oldu. **Pes**

(10)bu on dördüncü ev ki aña şābite oturmuşdur ki bu qā'imenün (11)evidür ki harfi ʿd'dur ve qabzü'd-dāhile virdik ki muntehī⁽¹²⁾yenün tefsīridür. Ya'nī 'utebetü'd-dāhīlün 'adedi, nuṭkıdur. Bu o⁽¹³⁾turdığı evden kısmet itdik, dördüncüye yetişüpdür. Ve qabzü

[117] (1)'d-dāhīl oldu ki beyāzın evidür, harfı ʿd'dur. Dey merkezinde (2)oturmuşdur ya'nī beyāz evinde ki dördüncü evidür. **Pes** (3)ol elifi, sini, kāfı, nūnı, dalı zamm itdük; ism-i İskender (4)oldı. Mecmū'-ı ismleri bu tarīk üzerine kıyās ideler. **Ve daḥi** (5)bilmek gerekdür kim bu dā'ire-i ebdahda dört şekl vardır kim (6)aña ibtidāt dirler. **Ve daḥi** yukarıda zıkr olunmuşdur, kaçan (7)birisi birinün evine gelse evvel harfin ol evden taleb itmek (8)gerekdür. Va'llāhu a'lem bi's-şavāb. Be-ḳavl-i ebdah <ebdah>

(9)

(10)**Temmet.**

[118] (1) ط 29, ح 28, ز 27, و 26, هـ 25, د 24, ك 23, ج 22, ب 21, (2) ا 20, ی 19, ح 18, ز 17, و 16, ی 15, ل 30. (3)**Ve daḥi** bilmek gerekdür ki ibtidāt hāneleri dördtür. Ya'nī ismün (4)istiḥrācında evvel harfin istiḥrāc idiceñ bu hānelerden itmek (5)gerekdür, şekli budur ki işbu maḥalde zıkr ü beyān olındı: (6) ا 1, هـ 5, ط 9, م 13. Ammā ikinci hānelerini bunlardan görmek gerekdür: (7) ب 2, و 6, ی 10, ن 14. Üçüncü hānelerini bunlardan görmek gerekdür: (8) ج 3, ز 7, ك 11, س 15. Dördüncü harflerin bu hānelerden görülecekdür: (9) د 4, ح 8, ل 12, ع 16. Ve bu şekillerden herḳangısı bir⁽¹⁰⁾birinün hānesine varsa evvel hānenün harfin (11)'amele getürmek be-gāyet kuvvetlüdür. Va'llāhu a'lem bi's-şavāb. Temmet.

[119] (1)**Ve daḥi** üstāzlar buyurmuşlardır ki remlün üç ḳapısı vardır: (2)Biri 3'inci hānedür ve birisi 7'nci hānedür ve birisi 9'ıncı hānedür. (3)Uzak sefer evidür. Çıkmağı ve gitmegi bu hānelerden göreler. **Diger ve daḥi** (4)remlün ağzı 5'inci hānedür. Yemegi ve içmegi bu evden göreler. **Ve daḥi** (5)remlün göñli 7'[nci] hānedür. Zīrā kim niyyetlün evidür. Ve her dürlü ḥālī (6)ol evden bileler. **Ve daḥi** remlün ḳulağı 4'inci evdür. Anuñ-içündür kim (7)ḥükm ol evden eyleyeler. **Diger** 'avratlar ve erler niyyetin bilmek içün diler⁽⁸⁾-iseñ evvel şeklün āteşī nokṭası zevc olsa 'avratdandır, ferd⁽⁹⁾olsa erdendir. **Bāb: A'dād-ı Reml Budur ki Zıkr Ohnur** Toḳuzıncı (10)ev ile

on ikinci evden bir şekl çıkar. Gör ol çıkan şekl ⁽¹¹⁾ne şekldür. **Eger** işbu şekl gelse ≡ yedi günde veyā yedi ⁽¹²⁾ayda veyā yedi haftada yāhud tokuz ayda hāşıl ola. **Ve eger** ⁽¹³⁾işbu şekl gelse ≡ iki günde veyāhud bir ayda hāşıl ola.

[120] ⁽¹⁾**Ve eger** işbu şekl gelse ≡ iki günde veyāhud iki ayda hā⁽²⁾şıl olur. **Ve eger** işbu şekl gelse ≡ altı günde veyāhud sekiz ⁽³⁾ayda hāşıl olur. **Ve eger** bu şekl gelse ≡ üç günde veyā yedi günde ⁽⁴⁾veyāhud üç ayda tamām hāşıl ola. **Ve eger** bu şekl gelse ≡ altı günde ⁽⁵⁾veyāhud [altı] haftada veyā altı sâ'atde veyāhud tokuz ayda hāşıl ⁽⁶⁾ola. **Ve eger** bu şekl gelse ≡ on sâ'atde veyāhud altı ayda hāşıl ⁽⁷⁾ola. **Ve eger** bu şekl gelse ≡ beş günde hāşıl ola. **Ve eger** bu şekl ⁽⁸⁾gelse ≡ yedi sâ'atde veyā yedi günde veyā tokuz ayda hāşıl ⁽⁹⁾ola. **Ve eger** bu şekl gelse ≡ bir ayda veyā üç ayda hāşıl ola. ⁽¹⁰⁾**Ve eger** bu şekl gelse ≡ iki günde veyāhud iki ayda hāşıl ⁽¹¹⁾ola. **Ve eger** bu şekl gelse ≡ bir sâ'atde veyāhud beş ayda hāşıl ⁽¹²⁾ola. **Ve eger** bu şekl gelse ≡ on beş günde veyā beş ayda ⁽¹³⁾hāşıl ola. **Ve eger** bu şekl gelse ≡ on günde yā altı ayda hāşıl

[121] ⁽¹⁾ola. **Ve eger** bu şekl gelse ≡ bir sâ'atde yā bir günde veyāhud ⁽²⁾bir haftada hāşıl ola. Lā ya'lemü'l-ğaybe illā'llāhu. Temmet. ⁽³⁾[Bāb]: **Nev'-i Āher-i A'dād-ı Reml Budur** ⁽⁴⁾Tokuzuncı ev ile on birinci evden bir şekl çıkaralar. Kaç günde ⁽⁵⁾müddeti, kaẓā-yı hācāt olduğunu haber virile. Bu şekiller güne delālet ⁽⁶⁾ider: 1 ≡, 3 ≡, 6 ≡, 10 ≡. Bu şekiller haftaya delālet ider: 1 ≡, 3 ≡, ⁽⁷⁾6 ≡, 10 ≡. Bu şekiller aya delālet ider: 1 ≡, 3 ≡, 6 ≡, 10 ≡. Bu şekiller ⁽⁸⁾yıla delālet ider: 1 ≡, 3 ≡, 6 ≡, 10 ≡. **Faşl** Lahyān ≡ 6'ncı ⁽⁹⁾hānede gelse elden bir nesne çıka [ve] kuldand ve karaveşden ⁽¹⁰⁾veyā hod hasta ola. 12'[nci] hānede gelse elden nesne çıka. ⁽¹¹⁾Qalan hānelerde eyüdü. Bu şekl ≡ 8'[inci] hānede gelse ġā'ib ⁽¹²⁾giç gele ve hastaya yaramazdur. 2 ve 12'nci hānelerde [gelse] gönül ırlığı ⁽¹³⁾vardur. Bākī hānelerde ġāyet eyüdü. Bu şekl ≡ 2'nci hānede

[122] ⁽¹⁾gelse elden māl telef ola. 7'[nci] hānede [gelse] er ve 'avrat ve ortak arasında ⁽²⁾ceng ola. 10'nci hānede gelse pād-şāhdan kōrku olup ⁽³⁾'azl ola. 12'[nci] hānede [gelse] hayvān telef ola. 13'[inci] hānede [gelse] maṭlūb ⁽⁴⁾hāşıl olmayup ve ġā'ib giç gele. Bu şekl ≡ 6'nci hānede gelse ⁽⁵⁾hasta buñala. 7'[nci] hānede [gelse] 'avrat ve ortak tarafından zaḥmet-ile kurtula ⁽⁶⁾ve murādına daḥi irişe. 8'[inci] hānede [gelse] hastaya kōrku vardur [ve] ġā'ib ⁽⁷⁾var ise giç gele. Bākī hānelerde eyüdü. Bu şekl ≡ 2'nci hānede ⁽⁸⁾gelse elinden bir nesne çıka [ve] telef ola. 7'[nci] hānede [gelse] er ile 'avrat ⁽⁹⁾arasında ceng vāqī' ola. 4'inci hānede [gelse] mülk elden çıka. ⁽¹⁰⁾Bākī hānelerde eyüdü. Bu şekl ≡ cümle hānelerde eyüdü. Bu ⁽¹¹⁾şekl ≡ 6 ve 8'inci hānede [gelse] hastanın zaḥmeti arta ve sayruya ⁽¹²⁾eyü degüldür. 16'[nci] hānede [gelse] ġā'ibe eyü degüldür. Bākī hānelerde be-ğāyet ⁽¹³⁾eyüdü. Bu şekl ≡ 2 ve 6'nci hānede [gelse] māl telef ola ve hastaya

[123] (1) daḥi eyü degüldür. 12'nci hānede [gelse] miyānedür. 14'[inci] hānede [gelse] māl telef ola (2)[ve] maṭlūb daḥi giç ḥāşıl ola. 16'ncı hānede [gelse] ḥastaya yaramazdur. Bu şekl (3) ≡ 1'inci hānede [gelse] gönül tarlıḡı ola. 3'inci hānede [gelse] ḡavḡā vardır (4)ve elden nesne çıkar. 6'ncı hānede [gelse] kullıkçılar ve ḥayvānlardan ḥasta(5)lık ola. 7'nci hānede [gelse] ortaklar ve kāyin ḥālī be-ḡāyet yaramaz ola. (6)Ve daḥi düşmāndan ḥazer gerekdür. 8'inci hānede [gelse] melālet ola. 12'nci (7)hānede [gelse] düşmāndan fitne ve ḡavḡā vardır. Bākī hānelerde (8)eyüdü. Bu şekl ≡ 2'nci hānede [gelse] kesb bağlana. 13'inci hānede (9)[gelse] melālet vardır. 4'inci hānede daḥi [gelse] melālet vardır. Kavminden [ve] kabīle(10)sinden ve maḡāmından ser-gerdānlık ola. 5 ve 6 ve 7'nci hānede (11)[gelse] yaramazdur. 10'uncı hānede [gelse] işi güci bağlana. 11'inci hānede [gelse] u(12)zun [ve] uzak endişeler kıla. Bākī hānelerde miyānedür. Bu şekl (13) ≡ 2'nci hānede [gelse] eyüdü. 12'nci hānede [gelse] bend, zindāndaki kurtula.

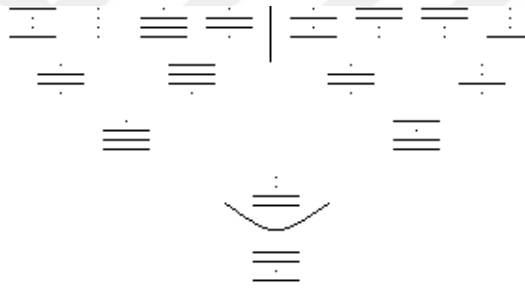
[124] (1) 13'inci hānede [gelse] gönül ḥoşlıḡı ola ḥādimlerden. 16'ncı hānede (2)[gelse] ḡāyet eyüdü. Bu şekl ≡ cümle hānelerde be-ḡāyet yaramazdur. Bu şekl (3) ≡ 1'inci hānede [gelse] ḡā'ibe eyüdü. 8'inci hānede [gelse] mīrās māl[ı] eline gire (4)ve gömülü olan nesnelerden bulına. Bākī hānelerde yaramazdur. Bu şekl (5) ≡ 9'uncı hānede [gelse] ḡā'ib gele. 16'ncı hānede [gelse] miyānedür. Bu şekl ≡ cümle (6)hānelerde yaramazdur. Bu şekl ≡ 8'inci hānede [gelse] ölümünden kurtula. (7)12'nci hānede [gelse] zindāndaki kimesne kurtula. Bākī hānelerde yaramaz (8)ola. İllā ya'lemü'l-ḡaybe illā'llāhu. **Bāb: Nisbet-i İzāfī Beyān İder** Bilgil ki (9)nisbet-i izāfīnün her evde ta'allukı vardır. Meşelā ma'sūk içün veyā ḡayrı (10)nesne niyyet-içün reml çizilse evvel evi tālī'idür. Anuñ nefsinı 5(11)'inci evden görmek gerek. Ve mālını 6'ncı evden ve ḡarındaşların ve dāye(12)lerin 7'nci evden [ve] atası emlakını 8'inci evden ve ma'sūkını 9'uncı evden (13)ve kulun ve ḥalāyıkın 10'uncı evden ve şeriklerin ve tezvīelerin 11

[125] (1) 1'inci evden [ve] ḥavfını ve mīrāsını 12'nci evden ve seferini ve düşını 1'inci (2)evden göresin. Ve 'izzetini ve cāhını 2'nci evden ve ümīzini 3'inci (3)evden ve düşmānların 4'inci evden görmek gerekdür. Ve bākī kalan buyūtuñ (4)ahkāmın daḥi bu kıyās üzerine görmek gerekdür. Ḡaflet olmaya. Ve'l-lām. (5)**Bāb: Remlün** Şāhidlerin ve Delīllerin Beyān İder Bilgil ki şevāhid (6)ve delā'ili iki nev' üzerinedür: Biri zāhirī ve biri bāṭınīdür. **Ammā** (7)ol ev ki zāhirdür oldur ki: Evvel eviñ üçüncü ev şāhididür (8)ve beşinci ev delīlidür. İkinci eviñ dördüncü ev şāhididür ve altıncı (9)ev delīlidür. Ve her eviñ üçüncüsü şāhididür ve beşincüsü delīlidür. (10)**Bāṭınī** oldur ki: Kaḡı şekl ki şāhiddür ol eviñ şāhibinün (11)şekline ḡarb itmek gerek. Ol şekl daḥi delīldür oturdıḡı (12)eviñ şāhibinün şekline ḡarb itmek gerek. Tā ki iki şekl (13)ḡāşıl ola ve ol iki şeklden bir şekl tevlīd itmek gerek ki

[126] (1) ḥulāşa-i şekldür. Eger şekl-i evvele muvāfık ise sa'd ise (2)ol şeklün delālet itdüḡi nesnenün ḥuşūlına ve bekāsına (3)delīldür. **Eger** şekl-i evvel naḥs ise ve ḥulāşa daḥi naḥsına ve (4)'aksine delīldür. **Meşelā** şekl-i evvel sa'd olsa ve şāhidi ve (5)delīli ve ḥulāşa-i bāṭını daḥi sa'd

olsa ol nesnenün ⁽⁶⁾huşûlına delâlet ider ve hülâşa ki mîzân-ı reml daği sa‘d ola. ⁽⁷⁾**Ve eger** cümle naḥs olsa ‘adem-i huşûlına delâlet ider. **Eger** şekl-i ⁽⁸⁾evvel sa‘d olsa ve şāhidi ve delîli daği sa‘d olsa ⁽⁹⁾ammā hülâşa-i bâtını naḥs olsa evvel sa‘âdete yüz göstere, ⁽¹⁰⁾āḥir-i kār nuḥûsetine irişe. **Ve eger** şekl-i evvel naḥs olsa şāhidi ⁽¹¹⁾sa‘d olsa delîli naḥs olsa hülâşa-i bâtını sa‘d olsa ⁽¹²⁾evvel nuḥûsetin şüretin göstere ammā āḥiri ḥayra ve sa‘âdete ⁽¹³⁾irişe. Bākîsin daği bunun üzerine kıyās olına. Râst gelü. Allāhu a‘lem. Temmet.

[127] ⁽¹⁾**Ve daği** evvel nazara mümtezic, muḳārene dirler. Dost düşmān gibidür. ⁽²⁾**İkinci** nazara sa‘d-ı aşğar, tesdīs dirler. Nīm dostdur. **Üçinci** ⁽³⁾nazara terbi‘, naḥs-ı [aşğar] dirler. Nīm dostdur. **Dördinci** nazara teşlīs, ⁽⁴⁾sa‘d-ı ekber dirler. Tamām dostdur. **Beşinci** nazara naḥs-ı ekber, muḳābele ⁽⁵⁾dirler. Tamām düşmāndur. **Ma‘lûm** ola ki evvel ḥānenün ikinci ⁽⁶⁾ḥāne muḳārenidür, **üçüncü** ḥāne tesdīsidür, dördüncü ḥāne ter⁽⁷⁾bi‘idür, beşinci ḥāne delīlidür. Bu minvāl üzere bakup ahkāmda ⁽⁸⁾ḥaṭā itmeyeler. **Bāb: Ḥabîyye** Bir sâ’il bir nesne gizlemiş olsa ⁽⁹⁾yāḥud bir yerde defîne olsa ol niyyete reml ura ittifāk ⁽¹⁰⁾bu şüret gelse meşelā

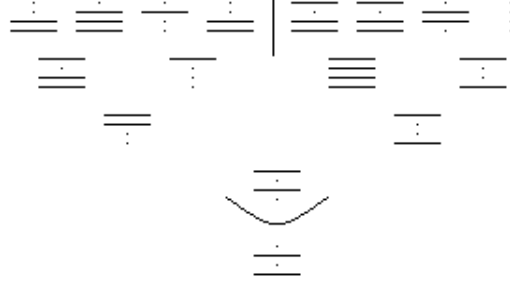

mîzân-ı ‘amelde ⁽¹¹⁾nuşratü’l-ḥāricdür. Anuḡ nuṭḳı üçdür. Birin **15**⁽¹²⁾inci eve ve birin **16**ncı eve ve birin **1**inci ḥāneye virilüp nefis-i reml ⁽¹³⁾utebe-i ḥāric olur. Ḥāricün sekīnesi yedinci ḥānedür. Andan evvel

[128] ⁽¹⁾ḥāneye varınca on bir ḥānedür ki anda vāḳi‘ olmuşdur. On bir ⁽²⁾‘adedin **ba‘de** yedinci ḥāneden dördin şarka, dördin şimāle ⁽³⁾virdik. Bākī üç ‘aded ḳaldı. Anı da ġarba virdik. Āḥir ġarb ⁽⁴⁾ve cenūba yaḳın yerdedür dinildi. Cāy-ı defîne ve gizlü nesneye ⁽⁵⁾bu ‘amel dūrüstdür. Ol eşkāllerin nuṭḳı bunlardur. ¹¹³ ⁽⁶⁾**Bāb: Ḥabîyyedür** ⁽⁷⁾Ḥabîyye için reml tamām ur. Ümmehāta nazar eyle. Cümle niḳāṭı ümmehātuḡ ⁽⁸⁾ferd ve eger zevc ne ḳadar olur-ısa **12, 12** tarḥ eyle. Bākī ne ⁽⁹⁾ḳalur-ısa evvel evden oluşdur. Nerede tamām olur-ısa ol şekli ⁽¹⁰⁾on beşinciye ḳarb eyle. Ne şekl ḥāşıl olur-ısa ve illā ⁽¹¹⁾noḳta yetişdiği ḥāne şeklinden ḥabîyye ma‘den midür yāḥud ⁽¹²⁾nebāt mıdur andan göre. **Ba‘de** on beşinciye göre ve andan ḥāşıl ⁽¹³⁾olan şekli göre. On dördünciden daği ġāfil olmaya, şāhid

¹¹³ Mutlak vakıf işaretidir. Anlamın tamamlandığını, ardından gelen cümlelerin anlam yönüyle bağımsız olduğunu gösterir.

[129] ⁽¹⁾ düşüre. Be-her-hāl üçü bir şey'e delâlet ider. Aglebi eyle ⁽²⁾ hüküm ide. **Meselâ** bir kimse avcı içinde pirinc til tutsa ol ⁽³⁾ niyyete reml urduk, ittifâk bu vech-ile geldi mişâl budur ki ⁽⁴⁾ zıkr olındı:

Nikâṭ-ı ümmehât cümle ⁽⁵⁾ yigirmi dört olur. **12**'sin tarḥ ⁽⁶⁾ itdik, bākī **12** kaldı. Evvel evden bir bir oluşturduk. ⁽⁷⁾ On ikinci ḥānede tamām oldu. Gördük anda ḥamre oturmuş. ⁽⁸⁾ Ma'denīdür, şaruya mā'ildür didik. On beşinci ḳabzü'd-dāḥıldür. ⁽⁹⁾ Ḥamreyi aḡa ḳarb itdik, enkīs oldu. Zūḥal'e müte'allikdür, ⁽¹⁰⁾ siyāhdür. Ḥamre Mirrīḥ'e müte'allikdür, ol kıızıldur. Siyāh ile ḳa ⁽¹¹⁾ rışdığından şaruya mā'il olduğu andandır. On dördüncü ḥānede ⁽¹²⁾ nuşratü'd-dāḥıldür. Ḳā'ime ḥānesidür. İkisini ḳarbdan gerü ḥamre ⁽¹³⁾ oldu. Ve nokṭa-i āteşī evvele vardı. Evvelde tarīḳdür. Ve nokṭa-i ḥāk

[130] ⁽¹⁾ altıncıya, nakī[y]e vardı. Tarīḳ ile nakīden gerü ḥamre ḥāşıl oldu. ⁽²⁾ Elinde tutduğu pirinc [tel] oldu. Evvelde tarīḳ olduğu, ḳaddi mevzūn ⁽³⁾ olma[dı]ğı içün uzun pirinc tel didik. Ve bākī ḥabāyā buḡa kıyās ⁽⁴⁾ olına ve's-selām. **Bāb: Ḥabiyye** Eger su'āl etseler kim "Bu ḥabiyye ⁽⁵⁾ ne nesnedür?" ol niyyete reml ḳarb idüp ol gizlü olan nesnenün ⁽⁶⁾ ṭabī'atın evvel evden ve rengin **2**'nci evden ve şeklin **3**'[inci] evden ve ⁽⁷⁾ şun'ın ve maḳāmın ve aşlın **4**'inci evden ve terkībin **5**'inci evden ve neden ⁽⁸⁾ murabba' olduğın **6**'nci evden ve ḥılt olduğın **7**'nci evden ve zıddın ⁽⁹⁾ **8**'inci evden ve fi'lin **9**'inci evden ve ṭa'mın **10**'[inci] evden ve neden tamām old ⁽¹⁰⁾ ığın **11**'inci evden ve ma'denin **12**'[nci] evden dinile. Andan şonra 'anāşır ⁽¹¹⁾ nokṭaların gör. Āteşī ḡālib ise ma'denīdür. **Eger** bādī ḡālib ise ⁽¹²⁾ ḥayvānīdür. **Eger** ābī ḡālib ise nebātīdür. **Eger** ḥākī ḡālib ise kānīdür. ⁽¹³⁾ **Eger** 'anāşır ber-ā-ber gelse ḳaḡı ṭanıḳı ve delīli ḳuvvetlūdür i'tibār anadur.

[131] ⁽¹⁾ Andan şonra evvel ev ile toḳuzuncıdan bir şekl çıkar. Yine evvel ev ⁽²⁾ ile onıncıdan bir şekl çıkar. Bu iki şeklden bir şekl çıkar. Naḡar ⁽³⁾ it delā'iline. Bu naḡrat-ı tertīb ile hüküm it ḥabiyyeye. **Andan şonra** ⁽⁴⁾ nārī nokṭa **9, 9** tarḥ eyle. Bākī ne ḳalur-ısa evvel evden taḳşīm ⁽⁵⁾ eyle. Ḳaḡı evde tamām olur-ısa naḡar eyle. Dön bādī nokṭaların ⁽⁶⁾ **11, 11** tarḥ it. Bākī ḳalanın evvel evden oluşdur. Ḳaḡı evde tamām ⁽⁷⁾ olur-ısa gör. **Ba'de** ābī nokṭaların **14, 14** tarḥ eyle. Bākī ⁽⁸⁾ ḳalanın evvel evden oluşdur. Ḳaḡı evde tamām olur-ısa gör. Andan ⁽⁹⁾ ḥākī nokṭaların **16, 16** tarḥ eyle. Bākī ne ḳalur-ısa evvel evden ⁽¹⁰⁾ oluşdur. Ḳaḡı evde tamām olur-ısa gör. Bu dört şekl kim ⁽¹¹⁾ nokṭa ḥisābı-y-la buların ḡarflerinden idrāk idüp ḥabiyye ⁽¹²⁾ nün adın çıkaralar. **Ve eger** bahāsın bilmek diler-iseḡ mizān-ı 'amele ⁽¹³⁾ naḡar it, gör ne şekl gelmişdür. Anuḡ 'aded-i 'anāşırın yarısın,

[132] (1) yarısının tarh eyle. Bākī kalan yarısı anuñ bahāsıdır. ‘Aded-i (2)‘unşur hisābı budur ki: Nārī nokta ط’dur, bādī nokta پا(3)’dur, ābī nokta ب’dür, hākī nokta 16’dur. **Ḳāl-i ‘Alī kerrema’ llāhu vecchehu:**

(4) و فی الفرد و الزوج یسمو اقلها

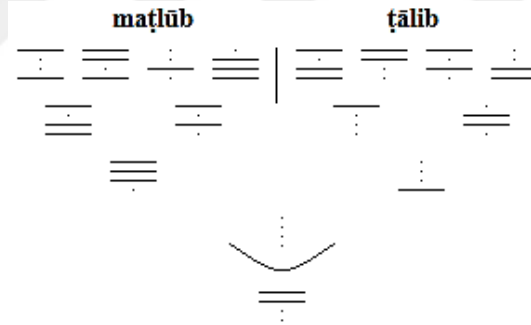
(5) و اکثرها عند التخالف غالب

(6) و یغلب مطلب اذ الزوج استوی

(7) و عند استواء الفرد یغلب طالب¹¹⁴

(8)Bu ‘amel daḥi Ḥāzret-i ‘Alī’nüñdür. Bu daḥi cārīdür. 1’inci ḥāne ile 4’inci (9)ḥāneye degin ümmehāt, altında benāt, benāt-ı ümmehāt nihāyeti on üçinci (10)ḥāneye dek sā’il ü tālib tarafıdır. Cümle aḥavāt tā on dördinci ḥāneye (11)degın maṭlūb u mes’ul tarafıdır. Kaṅı tarafuñ zevci yā ferdi ḡālibdür (12)veyā çok mıdur veyā müsāwī midür ferdiyyetde ve zevciyyetde her nice (13)olur-ısa bu beytün mefhūmı üzere ‘amel olına. Ġāyet eyle mu’teber (14)ḳavldür ve gereklüdür. Vaḳt-i ḥācetde ‘amel olına. **Meşelā** şüret-i

[133] (1) reml böyle gelse

remli-i (2)mezḳūrda sā’il tarafınuñ cümle (3)zevci 13’dür [ve] cümle ferdi 15’dür. Ve mes’ul-i ‘anhu tarafınuñ (4)cümle zevci 17’dür ve cümle ferdi 11’[dür]. Zevciyyetde muḥālefet muḳarrerdür. (5)Zīrā sā’il 13’dür [ve] mes’ul 17’dür. Muḥālefetde çok olan (6)ḡālibdür. Öyle olsa mes’ul tarafı ḡālib olındı. Sā’il (7)ferdiyyetde daḥi muḥālefet var. Bu kerre sā’il tarafı ḡālib oldı. Bu (8)taḳdīrce iki cānib ber-ā-berdür diyerüz. Lā-teḡaffül, sā’irleri daḥi bu (9)ḳıyās üzerine ‘amel olına ve’s-selām. **Bāb: Ḥabıyyeyi Bildirür** (10)Bir kişi avcı içinde bir nesne gizlese “Benüm avcumdaki nedür?” dise (11)ol niyyete bir reml ḍarb eyle. Evvel evden rengin, 2’[nci] evden aḡırlığın, (12)3’inci evden uzunluğun [ve] kısalığın bu ḥāneye 9’[ıncı] ḥāne de d(13)āḥıldür, 4’inci evden nebātın ve ḥayvānın [ve ma’denin], 5’inci evden odkār itdigin

¹¹⁴ Tekte ve çiftte farklılık olduğunda azlığa ve çokluğa göre galip gelir. Çift eşit olduğunda matlab (fal sahibinin isteği), tek eşit olduğunda tālib galip gelir.

[134] ⁽¹⁾ve itmedigin, 6'nci evden bütünün ve şınuğın, 7'nci evden reng ⁽²⁾karişdığın ve karişmadığın, 8'inci evden cevherini ve kıymetin, ⁽³⁾9'inci evden bağlulığın ve çözüklülüğün, 10'uncu evden tatlılığın ve acı⁽⁴⁾lığın, 11'inci evden cesedin ve toprağın, 12'nci evden ağırlığın [ve] ⁽⁵⁾yeşniligin, 13'inci evden gayrı reng karişmasın, 14'inci evden ⁽⁶⁾nebāt u hayvān karişmasın, 15'inci evden delik ve nakş olma⁽⁷⁾sın, 16'nci evden lezzet-i ta'ām [ve] ayrılığın göresin. **Meşelā** ⁽⁸⁾avcı içinde rasteh taş¹¹⁵ tutilup reml darb olındı. Bu şüret ⁽⁹⁾gelse

tālī'e hamre geldi. Toğuzuncu ⁽¹⁰⁾hāneye tekrār itdi. ≡ rengi kızıl, toğuzuncudan ⁽¹¹⁾-toğuzuncıya ≡ ev yine tekrār itdi- rengi ak. Kızımtırak rengi ⁽¹²⁾akçıl ola. İkinci evde ≡ bu geldi, ağır ola. 3'inci eve ≡ geldi. ⁽¹³⁾11'incide tekrār itdi. Nakıyyü'l-hadd müdevverdür. 11'inci ev daği müdevver

[135] ⁽¹⁾ola. 4'inci eve ≡ geldi, ma'den ola. 5'inci eve ≡ geldi. 8'inci ⁽²⁾eve tekrār itdi. Āteşkar itmiş ola. 6'nci eve ≡ geldi, bütündür. ⁽³⁾16'nci eve tekrār [itdi]. Şınuğa mā'ıldür. Bākīsın daği buğa göre kıyās ⁽⁴⁾eyle. **Ba'de** avcı içinde bir nesne var mıdur yāhud gizlū nesne ⁽⁵⁾bilmek dilesen altıncı ve sekizinci hāneye gelen şeklleri birbirine ⁽⁶⁾darb idüp dāhıl çıkar-ısa vardır. **Eger** hāric çıkar-ısa ⁽⁷⁾yoğdur. Allāhu a'lem bi's-şavāb. **Meşelā eger** bir ādem su'al etse ki ⁽⁸⁾“Ben ne yemişüm?” 2'nci hāneye nazar olına. Ne şekldür, nice noktası ⁽⁹⁾vardur ve kağı hānede tekrār olmuş? Ol tekrārından cevāb virile. ⁽¹⁰⁾**Eger** nokta āteşī ola şerrin şey' yemişdür. **Eger** nokta bādī ⁽¹¹⁾ola hayvānī yemiş: et, yağ, yoğurt. **Eger** ābī olsa nebātī ⁽¹²⁾[yemiş]. Meşel meyve. **Eger** hākī ola şöyle ki: Meşel şakıl, telh, bī-lezzet [yemiş]. Meşel düğ ⁽¹³⁾ü nān-ı huşk. Va'llāhu a'lem ü aḥkem. Temmet.

[136] ⁽¹⁾**Bāb** 'İlm-i reml 'anāşır-ı erba'a üzere dört, tamāmı on altı hānedür. ⁽²⁾4 hāne āteşdür ve 4 hāne şudur ve 4 hāne hevādür ve 4 hāne toprağdur. ⁽³⁾Āteş mekremetdür, hevā menfa'atdür, şu merḥametdür, toprağ zulmetdür. 1'inci hāne ⁽⁴⁾ve 5 ve 9 ve 13'inci hāneler āteşīdür. Anların tabī'atı hārdur, kurıdur. ⁽⁵⁾Hālleri büyükdür. Kisveleri atlaşdur. 2 ve 16¹¹⁶ ve 10 ve 14'inci hāneler ⁽⁶⁾hevā'īdür. Anların tabī'atı hārdur, yaşdur. Bunların hālleri ser-evsaṭdur. ⁽⁷⁾Kisveleri ince bezdür. 3 ve 7 ve 11 ve 15'inci hāneler şudur. Anların ⁽⁸⁾tabī'atı soğukdur, yaşdur. Hālleri evsaṭdur.

¹¹⁵ Rastık taşıdır. Halk arasında “antimon” için kullanılır.

¹¹⁶ Metinden elde edilen bilgilere göre “6” olmalıdır.

Kisveleri bûkalemün ⁽⁹⁾parçasıdır. Her vakt bir reng virür. **4** ve **8** ve **12** ve **16**'ncı hâneler ⁽¹⁰⁾turābīdür. Anların tabī'atı soğuktur, kurudur. Hâlleri fenâdır. Kisve⁽¹¹⁾leri kürkdür. **Ammā** âteşün büyük düşmānı şudur, küçük düşmānı ⁽¹²⁾tobrağdur. [Hevā] dostdur. Hevānün büyük düşmānı hâkdur, küçük dü⁽¹³⁾şmānı şudur. Âteş dostdur. [Suyun] <iki> büyük düşmānı âteşdür, küçük

[137] ⁽¹⁾düşmānı hevâdur. Dostı toprakdur. Hākī de büyük düşmānı ⁽²⁾hevâdur, küçük düşmānı âteşdür. Âb dostdur. **Ve daḥī** ⁽³⁾on altı şeklin hükmi bu yoldadır. **Meşelā** eger bir kişinin remlinde ⁽⁴⁾ya' nī tāli' i için reml urulsa âteşī şekli şu hānesinde ⁽⁵⁾vāki' olsa hāli fenâdır. Hasta gibi, mecnūn gibi, 'aşık gibi. **Ve eger** ⁽⁶⁾toprak hānesinde vāki' olsa hāli fenâdır. Mecūs gibi, topal ⁽⁷⁾gibi, kör gibi. **Eger** hevā hānesinde vāki' olsa [hāli] hūb ola. Vāşıl ⁽⁸⁾gibi, kabz-ı māl gibi, kabz-ı mülk gibi. 'Alā-hāzihi' l-kıyās. **Eger** âteş hānesinde ⁽⁹⁾vāki' olsa hāli hūbdur. Saltanat gibi, hükümet gibi, şevket gibi. ⁽¹⁰⁾'Alā-hāzihi' l-kıyās. **Eger** bir hevāyī şekl âteş hānesinde vāki' ⁽¹¹⁾olsa hāli eyü ola. Şol âdem gibi ki düşmān üzerine gālib ⁽¹²⁾gele. **Eger** hevā hānesinde vāki' olsa hāli müferriḥ ola. Mest gibi, ⁽¹³⁾şadlık gibi ola. 'Alā-hāzihi' l-kıyās. **Eger** âb hānesinde vāki'

[138] ⁽¹⁾olsa hāli fenâdır. Hasta gibi ve mecālsüz gibi. **Eger** toprak hāne⁽²⁾sinde vāki' olsa hāli ziyāde fenâdır. Meyyit gibi ola. **Eger** ⁽³⁾bir ābī şekl âteş hānesinde gelse hāli fenâdır. Bir âdem ki ⁽⁴⁾âteşe düşmüş gibi ola. **Eger** hevā hānesinde vāki' olsa ⁽⁵⁾hāli fenâdır. Bir âdem şuya gark olmuş gibi. **Eger** şu hānesinde ⁽⁶⁾vāki' olsa hāli mülāyim ola. Bir şūfī gibi, i'tikāfçı gibi. **Eger** turāb ⁽⁷⁾hānesinde vāki' olsa hāli rāḥat ola. Hasta şifā ⁽⁸⁾bulmuş gibi. **Eger** bir hākī şekl âteş hānesinde vāki' olsa ⁽⁹⁾hāli fenâdur. Bir yatmış âdem gibi. **Eger** hevā hānesinde vāki' olsa ⁽¹⁰⁾hāli fenâdur. Kötü söz ile kalbi kırılmış âdem gibi. 'Alā-hāzihi' l-kıyās. ⁽¹¹⁾**Eger** şu hānesinde vāki' olsa hāli mülāyim ola. Yorgun ⁽¹²⁾âdem dinlenmiş gibi. 'Alā-hāzihi' l-kıyās. **Eger** toprak hānesinde vāki' ⁽¹³⁾olsa hāli rāḥat ola. H'āba varmış âdem gibi. 'Alā-hāzihi' l-kıyās.

[139] ⁽¹⁾Lākin evvel nokta mīzāndan çıkar, hāneler içinde seyrāndur. ⁽²⁾Anun hāli bu mişllüdür: **Ammā** her şekl bir nesneye delālet ider. Nokta ⁽³⁾ya' nī [ba'zı] şekiller içinde hoş-hāldür ba'zı şekiller içinde za'īfdür. ⁽⁴⁾**Ammā** aşlını bilmek gerektür. Kişi mīzāndan noktalara ne mişllü ⁽⁵⁾girer ve ne mişllü çıkar ve be-her hāne içinde keyfiyyeti nicedür, renci ⁽⁶⁾nedür, meşakkatı nedür, almak nedür, satmak nedür, maḥabbet nedür, 'adāvet ⁽⁷⁾nedür, soyınmak nedür, giyinmek nedür müşekkellere andan cevāb vir. Bildür ki ⁽⁸⁾evvel nokta mīzāndan çıkar, şems ü kamer burclarun içindeki ⁽⁹⁾gezdigi gibi bu daḥi gezer. **Meşelā 13**'inci hāneye gider. [Andan] yā **9**'[ıncı] <toğuzıncı> hāneye ⁽¹⁰⁾gider yā **10**'[ıncı] hāneye gider. **Meşelā 9**'inci hāneye gider. Andan yā ⁽¹¹⁾**1**'inci hāneye gider yā **2**'[nci] hāneye gider. Andan yolunu nerede açık ⁽¹²⁾bulur-ısa anda gezer. **Meşelā** şimdi bir âteşī nokta mīzān şeklinde ⁽¹³⁾vāki' olsa ol noktanun hāli hastadır, rencdür. Düşmāna

[140] ⁽¹⁾muḥārret olmuş gibi. Evvel hānede çıkısa ve **13**'inci hāneye ⁽²⁾gitmese evvel hāli pek a'lā olur, rāḥatdur. Bundan böyle soğugı ⁽³⁾şatar ve yaşlıgı şatar, ısıcağı alır ve kurılıgı alır.

[143] (1)<2>'nci hānede lahyān vāki' oldu. Sā'at cedvelinde 'adedi (2)3 idi. Sā'ile didük: "Üç sâ'at içinde saña bir feraḥ (3)hāşıl olur." Didi: "Ne'am. **Andan sonra** nice olur?" Nokta evvel (4)hāneye gitdi. Āteş hānesidür. Bi't-tamām hāli eyü oldu. (5)Evvel hānede olan nakıyyü'l-hadd idi. Vaḳt cedvelinde 'adedi (6)15 idi. Sā'ile didik: "15 vaḳt içinde senüḡ murādıḡ (7)hāşıl olur. Hülāşa budur ki: Bir sene, 10 mäh, 3 hafta, (8)6 gün içinde, 3 sâ'at içinde, 15 vaḳtten sonra senüḡ (9)murādıḡ hāşıl olur." Va'llāhu a'lem bi's-şavāb u aḥkem. Temmet. (10)Temmetü'l-kitāb bi-'avni'llāhi'l-Meliki⁽¹¹⁾'l-Vehhāb. ⁽¹²⁾118 ç sene 1310.

2.6. Dil İçi Çeviride İzlenen Yöntem

- Dil içi çeviride sayfa numaraları köşeli ayraç [] içinde gösterilmiştir, anlam bütünlüğünün sağlanması adına satır numaralarına yer verilmemiştir: [78].
- Dil içi çevirinin kolay anlaşılabilmesi için açıklamalar yapılmıştır. Bu açıklamalar yay ayraç () içinde ve dipnotta yazılmıştır.
- Metinde okunamadığı için dil içi çevirisi yapılamayan kelimeler yay ayraç içinde üç nokta (...) ile gösterilmiştir.
- Ayet, hadis, dua ifadeleri ve Arapça kalıp ifadelerin dil içi çevirisi italik olarak yazılmıştır.
- Metinden elde edilen bilgiye/bilgilere göre hatalı olduğu düşünülen kısımlar doğrularıyla değiştirilerek bu durum dipnotta belirtilmiştir.
- Özel isimlerin ve terimlerin yazımı dil içi çeviride korunmuştur: Kâsım Bey Çelebi, telbîsü'r-reml.

2.7. Metnin Dil İçi Çevirisi¹¹⁹

[78] Ey yardımsever kişi! Remil ilmiyle eser meydana getirmemi istediğin için emek sarf ederek bu remil kitabını yazdım. İşte tamamlandı.

[79] Bu, Hz. Dânyâl'in *Allah'ın selamı üzerine olsun* "Kitâbu'r-Reml" isimli kitabıdır. Bu remil¹²⁰ kitabında pek çok kavram açıklanır.

¹¹⁸ Cemaziyelahir, hicri takvimin altıncı ayıdır. Metinlerde, "ç" kısaltmasıyla gösterilir.

¹¹⁹ Metnin dil içi çevirisi yapılırken şu kaynaklardan yararlanılmıştır: Franz Hartmann, **The Principles of Astrological Geomancy**, Rider, London, 1913.; Mustafa İloğlu, **Gizli İlimler Hazinesi**, 2, (t.y.), <https://dn720200.ca.archive.org/0/items/PDFTrkeHavasKitaplar/Mustafa%20%C4%B0lo%C4%9Flu%20-%20Gizli%20%C4%B0limler%20Hazinesi%202.%20Kitap.pdf> (06.08.2024).; Sennur Sezer, **Osmanlı'da Fal ve Falnameler**, Milliyet Yayınları, İstanbul, 1998.

¹²⁰ Metinde sıklıkla kullanılan "ebdah (إبداح)" kelimesinin ulaşılabilen anlamları şu şekildedir: 1. Geniş ova. 2. Uzun adam. 3. Vücudunda hastalık görülmeye başlanan binek ve yük hayvanı. 4. Batıl ve beyhudenin adı. (Genişlik anlamından alınmıştır.) Ayrıntılı bilgi için bk. Mütercim Âsım Efendi, **Kâmûsu'l-Muhîr Tercümesi**, 2, Mustafa Koç ve Eyyüp Tanrıverdi (Haz.), Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, İstanbul, 2013, s. 1095-1096. Kelimenin farklı bir anlamının olabileceği ihtimali göz önünde bulundurularak dil içi çevirisi "remil" olarak yapılmıştır.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

Sonsuz hamd, sayısız sena ve binlerce sözle o var olanı (Allah) övmek; yalnızca Allah için uygundur. O, kimi iyi kimi kötü binlerce farklı şekli yaratılış dairesinde bir noktadan ortaya çıkardı. Bu nedenle sonsuz övgüler Allah'adır. Binlerce salat ile selam Allah'ın sevgilisi, Muhammed Mustafâ'ya (Hz. Muhammed) olsun. Hz. Muhammed, sapkınlık yolundakilere doğru yolu gösterdi. Yine Allah'ın merhameti ve rızası onun soyu ve ashabına olsun. Onların bu cemaat üzerine toplanmaları ve yardımlarıyla küfrün amelleri yenilgiye uğradı, dinî alametler galip geldi. Ve akıllıların en faziletlisi, şöhretli ve yüce efendi, itibarlı, kalemin ve kılıcın sahibi, lütufların kaynağı, Müslümanın ve İslam'ın onuru,

[80] divan nazırı Kâsım Bey Çelebi hazretleri *Allah sürekli etsin* oldu. Üstelik kendisine “kubbenin uğuru” adı verildi. Kâsım Bey Çelebi; bu zavallı duacıya -Şeyh İsmâîl oğlu Dâvûd- kibir ile bencilliğin kötülüğünü terk ederek, alçak gönüllülüğün iyiliğini takınarak nezaketle şöyle buyurdu: “Bize remil ilmi üzerine bir muhtasar risale yazıver. Öyle ki bu ilmin nasıl bir yöntem izlediğini görelim.” Bizzat remil ilminin içinde değildim. Remlin şekillerinden ve başlıca hükümlerinden oluşan birkaç muhtasarı başlangıç hâliyle görmüştüm, şimdilerde hatırımdan kayboluyordu. Fakat Kâsım Bey Çelebi'nin emrine uyarak, bu muhtasarı remil ilmi üzerine gayet sadeleştirip meydana getirdim. *Yüce Allah'ın izniyle*, Kâsım Bey Çelebi'nin düşünce dünyasında kabul görmesini ümit ederim. Azizim! Din ilminin ve beden ilminin bütün kavramlardan saygıdeğer olduğu bilinmelidir. Âlemin

[81] ve âdemoğlunun özü, Hz. Peygamber (Hz. Muhammed) *Allah'ın selamı üzerine olsun*; şöyle buyurur: “İlim, iki çeşittir: dinî ilimler ve bedenî ilimler.” Resûlullah (Hz. Muhammed) doğru söyledi. Remil ilmi beden ilmidir ve saygıdeğer ilimdir. Kâinatın efendisi (Hz. Muhammed) *Allah'ın selamı üzerine olsun*, şöyle söylemiştir: “Remli muhafaza ediniz. Çünkü o, peygamberlerden -Allah'ın selamı üzerlerine olsun- mucizedir.” Ve İbn Abbas *Allah ondan razı olsun* şöyle anlatır: “Resûlullah'a ‘Ya Resûlallah! Kumun üzerine çizgiler çeken bir kimse ve onu izleyen insanlar gördüm. Allah'ı inkâr ediyorlar.’ dedim. Hz. Resûl *Allah'ın selamı üzerine olsun* ‘Peygamberlerden biri remil ilminin ehliydi. O peygamberin ilmini işleyen herkes doğru bir davranışta bulunur.’ dedi.” Bazıları remil ilminin Hz. Dânyâl'in *Allah'ın selamı üzerine olsun* peygamber mucizesi olduğunu söylemiştir. Şöyle rivayet ederler: “Hz. Resûl *Allah'ın selamı üzerine olsun*; Cenabıhakk'ın yüce Kur'an'da,

[82] senaya layık Furkân'da ‘Eğer doğru söyleyenler iseniz bundan önceki bir kitap, yahut bir bilgi kalıntısı olsun getirin bana!’¹²¹ diye buyurduğunu söyler.” Bu ayet, remil ilminin sorgulandığını ve doğru kabul edildiğini gösterir. Ve bu ilim, eski zaman peygamberlerinin

¹²¹ Kur'an, Ahkâf Suresi, Ayet: 4.

mucizesi olduğu için yüce değerlendirilmelidir. Peygamberler ne zaman bir kavme gönderilseler kendilerinden mucizeler ve deliller istenirdi. O peygamberler dururlar, işlerini bırakarak makamlarından ve şehirden dışarı çıkarlar, kumlu araziye yönelirlerdi. Kumlu araziye ulaşınca, kumun üzerine oturarak kalemle remil atarlardı. O kavmin sorularına öyle cevap verirlerdi ki hepsi insafa gelirdi. Onların peygamberliklerini kabul edip Müslüman olurlardı. Üstatların rüzgâr estiğinde, bulut olduğunda ve yağmur yağdığında remil atmadıkları bilinmelidir. Çünkü âlem, dört unsur üzerine varlığını devam ettirir. Mademki dört unsur üzerine varlığını sürdürecektir, bu unsurlar eşit ve birlikte olsun. Remil elbette rast gelir.

[83] Çünkü dört unsurdan biri arttığında âlemde karışıklığın ortaya çıkacağını söylemişlerdir. Fakat hakikati şöyle dile getirmişlerdir: “Falcının bedeni gayet temiz olsun. Gönlünde düşmanlıktan, hileden ve bedenle ilgili meşguliyetlerin hiçbirinden bir toz tanesi olmasın.” Yağmur ve bulut diye adlandırdıkları kalbin kuruntusudur. Öyleyse ne zaman bu şartlar yerli yerinde olsa remlinde de aykırılık olmaz. Eğer âlem, buluttan ve yağmurdan temiz olup falcının gönlü temiz olmazsa remlinde elbette aykırılık olur. Remil ilminin şartını açıklayalım. Bir kimse ne zaman remil atmak istese önce kendini temizleyip sonra 7 kere istiğfar, 7 kere salavat, 1 kere âyetü’l-kürsî, 1 kere kadr suresi, 1 kere ihlâs suresi, 1 kere felâk ve nâs suresi okusun; “(…)” isimlerini söylesin. Bunlardan sonra eline kalem alsın, temiz bir niyetle “Ya Latîf ya Latîf!” desin ve şu duayı okusun:

[84] *Rahmân ve Rahîm olan Allah’ın adıyla. Allah’ım! Yarattıklarından birinin ayakta veya oturarak; rükûda veya secde ederek; göklerde veya yeryüzünde; karada veya denizde; Mina’da, Arafat’ta, senin huzurunda Beytü’l-Harâm’da (Kâbe); açıkta veya kalabalıkta; gecenin karanlığında, gündüzün aydınlığında içtenlikle dua ettiği bütün isimlerinle senden istiyorum. Senin de onun çağrısını duyduğun ve sıkıntısını kaldırdığın gibi bana; bu satırlarda hakikatin ne olduğunu göstermeni, güç ve kuvvet vermeni diliyorum. Sen, her şeye gücü yetensin. Bunları yerine getirdikten sonra Hz. Peygamber’e salavat getirsin ve remlin satırlarını çizerken şu duayı okusun: Rahmân ve Rahîm olan Allah’ın adıyla. Allah’ım! Karanlıklardan aydınlığa çıkardığın gibi nesneleri bana göster. “Rabb’im! Gönlüme ferahlık ver, işimi kolaylaştır ve dilimin düğümünü çöz.”*¹²² Ardından dört satırın şekillerini çizsin. Bu şekillere ümmehât (anneler) adı verilir. Ümmehât şekillerinden dört şekil daha oluştursun. Bu şekillere mütevâlidât (birbirinden doğanlar) denir. Dokuzuncu ve onuncu şekle benât-ı ümmehât (annelerin kızları), on birinci ve on ikinci şekle mütevâlidât denir. On üçüncü şekle kutb-ı şimâlî (kuzey kutbu),

[85] sâ’il-i reml (fal baktıran); on dördüncü şekle kutb-ı cenûbî (güney kutbu), mes’ûl (fal baktıranın isteği) ya da ‘ukde (fal baktıranın problemi) denir. Remlin bütün hükümleri on dördüncü şekil için söylenir. On beşinci şekle mîzân-ı ‘amel (remlin sağlaması), kâdî-i reml (remlin yargıcı) denir. Ne kadar hükme ulaşırsa bu şekil üzerinden kontrol edilir. Bütün remillerde bu yöntem

¹²² Kur’an, Tâ-Hâ Suresi, Ayet: 25-27.

izlenir, on beşinci şekilden bulunur. On altıncı şekle ‘âkıbetü’l-‘âkıbe (sonuçların sonucu), netîce-i reml (remlin sonucu) denir. Remlin şekillerinin annesinin cemâ‘at şekli (≡), babasının tarîk şekli (⋮) olduğu bilinmelidir. Şekillerin hepsi, bu iki şekilden meydana getirilir. Örneğin: Tarîk şeklinin sondaki noktasını alıp cemâ‘at şeklinin sondaki çift noktasının yerine koysalar enkîs şekli (≡) oluşur. Yine tarîk şeklinin yukarıdaki noktalarını alsınlar, cemâ‘at şeklinin yukarıdaki çift noktalarının yerine koysunlar; nusratü’l-hâric şekli (≡) oluşur. Nusratü’l-hâric şeklini çevirsinler nusratü’l-dâhil şekli (≡) olur. Tarîk şeklinin yukarıdan ve aşağıdan birer noktasını alıp cemâ‘at şeklinin yukarıdan ve aşağıdan birer çift noktasının yerine koysalar ‘akle şekli (≡) oluşur. Tarîk şeklinin

[86] ortasındaki iki noktasını alsalar cemâ‘at şeklinin ortasına koysalar ictimâ‘ şekli (≡) ortaya çıkar. Tarîk şeklinin ikinci noktasıyla son noktasını alıp cemâ‘at şeklinin aynı yerdeki çift noktalarının yerine koysalar kabzü’l-dâhil şekli (≡) oluşur. Kabzü’l-dâhil şeklini çevirsinler kabzü’l-hâric şekli (≡) olur. Kalan şekiller, bu yöntem üzerine oluşturulur. Eğer tarîk şeklinin neden dört noktadan oluştuğu sorulursa cevabı şudur: İlk noktası ateşle ilgili, ikinci noktası havayla ilgili, üçüncü noktası suyla ilgili ve dördüncü noktası toprakla ilgilidir. Âlem, bu dört unsur üzerine var olur. Âlimler, bu düşünceye kanaat getirirler. Felekler, burçlar, insanlar, bütün canlı varlıklar daima bu dört tabiat üzerinedir. Cemâ‘at şekli, dünya ile ilişkilendirilmiştir. Remlin şekillerinden annenin cemâ‘at şekli, babanın tarîk şekli olduğu ve diğer şekillerin

[87] bu iki şekilden oluştuğu anlaşıldı. Azizim! Her ilmin önemli bir yerinin olduğu bilinmelidir. Remil ilminin önemli yeri, noktadır. Şu yönden önemlidir: Remil ilminde konu, tek ve çift noktalar. Bu noktaların asılda var olması veya sonradan ortaya çıkmasıdır. Yani teklik ve çiftlik noktanın kendine ait olması veya daha sonra oluşmasıdır. Ve isnat olunmuş şekiller, önde gelen haneler bizzat durumun üzerine oldukları için önemlidirler. Remlin haneleri bilinen şekiller olsa da bu hanelerin detaylı açıklanması gerekti. Bu ilmi öğrenmek isteyenlere yararlı olur. Ve akla yakın olsun diye haneleri anlatalım, yeni başlayanlara kolaylık olur. Remlin on altı hanesinin olduğu bilinmelidir. Birinci hane: Lahyân ≡ Nefis, beden ve ruh, yeni işlere başlama, kadınların talihi konularıyla ilgilidir. İkinci hane: Kabzü’l-Dâhil ≡ Mal varlığı, maaş,

[88] madenler, kayıpların bulunması konularıyla ilgilidir. Üçüncü hane: Kabzü’l-Hâric ≡ Erkek ve kız kardeş, akrabalar ve yakınlar, komşu, düşman, yolculuğa çıkma, rüya görme konularıyla ilgilidir. Dördüncü hane: Cemâ‘at ≡ Anne ve babadan uzak düşme; makam, mülk, define ve diğer işlerin akıbeti konularıyla ilgilidir. Beşinci hane: Ferah ≡ Erkek ve kız evlat, sevgili, haberciler, haberler, hediye konularıyla ilgilidir. Altıncı hane: ‘Akle ≡ Hizmetçi, komşu, öğrenci, keder, hastalık, ateşperest olma, hastalanmış davar, tavşandan ve kuştan avlanmış hayvanlar konularıyla ilgilidir. Yedinci hane: Hamre ≡ Fal sahibinin isteği, eşler, ortaklar, kayıp,

karşıtlık, düşmanlık, savaş konularıyla ilgilidir. Sekizinci hane: Enkîs ䷏ Korku, ölüm, kayıp eşya, miras malı, define malı konularıyla ilgilidir. Dokuzuncu hane: Beyâz ䷏ Seyahat

[89] hanesidir. Uzun seyahat, rüya, din ilmi, tabir ilmi, emanet konularıyla ilgilidir. Onuncu hane: Nusratü'l-Hâric ䷏ Padişah, mülk, iş, memuriyet, ilim, ilmi yerine getirme, saygınlık, makam, anne, baba, kadın konularıyla ilgilidir. On birinci hane: Nusratü'd-Dâhil ䷏ Ümit hanesidir. Mutluluk, dostlar, padişahın mal varlığı konularıyla ilgilidir. On ikinci hane: Sâbite ䷏ Düşmanlar, rehine ve zindan, yuvarlak tırnaklı hayvanlar, büyük davarlar konularıyla ilgilidir. On üçüncü hane: Nakıyyü'l-Hadd ䷏ Yaş, nefis, ikiyüzlülük, fal baktırmayı isteme, tedbir, fitne, dargınlık konularıyla ilgilidir. On dördüncü hane: Kâ'ime ䷏ Kayıp kişinin hayatı, gelecekteki mal varlığı, mal varlığının sıhhati, ferahlığı konularıyla ilgilidir. On beşinci hane: İctimâ', Mîzân ䷏ İşlerin durumu, genel hükümleri, çoğunluğunun ferahı bu haneden örneklendirilir. Aslı bu hanedir. On altıncı hane: 'Âkıbetü'l-'Âkıbe ䷏ Rahatlık, fal sahibinin geleceği, ayrılık konularıyla ilgilidir.

[90] Remlin on altı hanesinden dört haneye evtâd (eksenler) denildiği bilinmelidir. Birinci, dördüncü, yedinci ve onuncu hanelerdir. Şimdiki zamanı, gözle görülebilen nesneleri, remlin kuvvetli hanelerini gösterir. Bu dört haneye mâ'ilü'l-evtâd (eksenlerin benzeri) denir: İkinci, beşinci, sekizinci ve on birinci hanelerdir. Gelecek zamanı, aradaki nesneleri yani ne gözle görülebilen ne gizli olan nesneleri gösterir. Orta kuvvette hanelerdir. Bu dört haneye zâ'ilü'l-evtâd (eksenlerin sonu) denir: Üçüncü, altıncı, dokuzuncu ve on ikinci¹²³ hanelerdir. Geçmiş zamanı, gizli nesneleri gösterir. Remlin en zayıf haneleridir. Bu dört haneye zevâ'id-i evtâd-ı erba'a (eksenlerin eklentileri) veya şevâhid-i evtâd-ı erba'a (eksenlerin şahitleri) denir: On üçüncü, on dördüncü, on beşinci ve on altıncı hanelerdir. On üçüncü haneye birinci hanenin, on dördüncü haneye yedinci hanenin, on altıncı haneye dördüncü hanenin ortak tutulduğu bilinmelidir.

[91] On üçüncü haneye vetedü'l-veted (eksenin ekseni) adı verilir. Remlin ilk on iki hanesinden sekiz haneye nâzır (yetkili) denir. Birinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, yedinci, dokuzuncu, onuncu ve on birinci hanelerdir. Bu dört haneye sâkıt (hükümsüz) denir: İkinci, altıncı, sekizinci ve on beşinci hanelerdir. Hemen bu ikisi de bir kuraldır: Altıncı, sekizinci haneler ile nâzır haneleri gayet kuvvetlidir; sâkıt haneleri pek zayıf olarak bilinir. Remlin şekillerinin kuvveti, biri kendinden olmak diğeri sonradan oluşmak üzere iki çeşittir. Kendinden olan kuvvet şudur: Her şekil kendi hanesinde kuvvet bulur. Sonradan oluşan kuvvet şudur: Şekiller, kısmet olduğu haneden kuvvetini arttırır. On üçüncü hanenin nefis hanesine (birinci hane), on dördüncü hanenin dördüncü haneye, on altıncı hanenin yedinci haneye, on beşinci hanenin onuncu haneye kuvvetini ve saadetini verdiği bilinmelidir. Hanelerle ilgili konular anlaşıldığına göre şekillerle

¹²³ Metinden elde edilen bilgilere göre değiştirilmiştir.

[92] ilgili konuları anlatalım. Birinci şekil: — Ferah Dördüncü derece iyi belirtidir. Zühre'ye (Venüs) bağlıdır. Aşk, eğlence, gönül eğlendirme, oyun, sevinç, erkek ve kız evlat konularıyla ilgilidir. Birinci hanede şerefi,¹²⁴ beşinci hanede meskeni (ev),¹²⁵ dokuzuncu hanede haddi,¹²⁶ ikinci hanede vechi,¹²⁷ yedinci hanede hubûtu,¹²⁸ sekizinci hanede evci,¹²⁹ dokuzuncu hanede müsellesi,¹³⁰ on birinci hanede vebâli,¹³¹ yedinci hanede hâli (durum), üçüncü hanede 'arzı,¹³² ikinci hanede 'umkı (derinlik) vardır. Burcu Terazi, günü cuma, ayı rebiyülahir (hicri takvimin dördüncü ayı), yönü batıdır. İkinci şekil: ≡ Lahyân Üçüncü derece iyi belirtidir. Müşteri'ye (Jüpiter) bağlıdır. Din ilmi, kadılar ve imamlarla ilgilidir. İkinci hanede şerefi, birinci hanede meskeni ve haddi, altıncı hanede vechi, sekizinci ve birinci hanede müsellesi, sekizinci hanede hubûtu, yedinci hanede vebâli ve hâli, on ikinci hanede evci, yedinci ve üçüncü hanede hazîzi,¹³³ birinci hanede 'arzı ve 'umkı vardır. Burcu Yay, yıldızı Müşteri, günü perşembe, ayı muharrem (hicri takvimin birinci ayı), yönü doğudur.

[93] Üçüncü şekil: — Kâ'ime Birinci derece iyi belirtidir. Zühre'ye bağlıdır. Ferah şeklinde bahsedilen konularla ilgilidir. On üçüncü hanede şerefi, on dördüncü hanede meskeni, yedinci hanede haddi, ikinci hanede vechi, beşinci ve yedinci hanede müsellesi, dokuzuncu hanede hubûtu, dördüncü hanede vebâli, birinci hanede hâli, sekizinci hanede evci, birinci ve on birinci hanede hazîzi, altıncı hanede 'arzı, dokuzuncu hanede 'umkı vardır. Ayı rebiyülevveldir (hicri takvimin üçüncü ayı). Dördüncü şekil: ≡ Beyâz İkinci derece iyi belirtidir. Ay'a bağlıdır. Yolculuk, mekânlar ve sıradan insanlar konularıyla ilgilidir. Dördüncü hanede şerefi, dokuzuncu hanede meskeni, dördüncü hanede haddi ve vechi, ikinci ve dördüncü hanede müsellesi, onuncu hanede hubûtu, (...) hanede vebâli, onuncu hanede vezni (denge) ve evci, sekizinci ve onuncu hanede hazîzi, dördüncü hanede 'arzı, üçüncü hanede 'umkı vardır. Burcu Boğa, günü çarşamba, ayı

¹²⁴ "Gezegenin ekliptik üzerinde en tesirli olduğu nokta." Yavuz Unat, "Eski Astronomi Metinlerinde Karşılaşılan Astronomi Terimlerine İlişkin Bir Sözlük Denemesi", **OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi**, 11(11), 2000, s. 688.

¹²⁵ "Oğlak ve Kova Satürn'ün, Yay ve Balık Jüpiter'in, Akrep ve Koç Mars'ın, Terazi ve Boğa Venüs'ün, Başak ve İkizler Merkür'ün, Yengeç Ay'ın ve Aslan Güneş'in evidir." Remzi Demir, **Takiyüddîn'de Matematik ve Astronomi**, 2. Baskı, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara, 2022, s. 113.

¹²⁶ "Burçlardan her biri farklı derecelerdeki beş kısma ayrılır. Bunlardan en küçük parça 2 derece, en büyüğü ise 12 derece olur. Parçalardan her biri 'hadd' şeklinde isimlendirilir." Elmin Aliyev, "Matematik Kısımının Üçüncü Risâlesi: Astronomi-Astroloji", Abdullah Kahraman (Ed.), **İhvân-ı Safâ Risâleleri 1, içinde** (81-110), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2012, s. 90.

¹²⁷ "Bir burcun yıldız haritası üzerinde kapladığı otuz derecelik alanın on derecelik dilimlerinden her biri." Emre Kundakçı ve Uğur Gürsu, "Ahkâmü'l-Küllîyye 'alâ Tahvîl-i Sini'l-'Âlem'de İlm-i Ahkâm-ı Nücûm Terimleri", **Türk Dünyası Araştırmaları**, 130(257), 2022, s. 338.

¹²⁸ "Gezegenin ekliptik üzerinde en tesirsiz olduğu nokta." Unat, a.g.e., s. 658.

¹²⁹ "Bir gezegenin Yer'e en uzak olduğu nokta." Unat, a.g.e., s. 643.

¹³⁰ "Üçlü; burçlar ateş, su, hava ve toprak olarak dört gruba ayrılır, her grupta üç burç bulunur." Kundakçı ve Gürsu, a.g.e., s. 332.

¹³¹ "Gezegenlerin evi olan burçların karşısında yer alan burçlar." Demir, a.g.e., s. 240.

¹³² "Enlem; yıldızın veya gezegenin ekliptik düzleminden açısız uzaklığı." Unat, a.g.e., 638.

¹³³ "Bir gezegenin Yer'e en yakın olduğu nokta." Unat, a.g.e., s. 642.

rebiyülevvel, yönü batıdır. Beşinci şekil: Nakiyyü'l-Hadd Dördüncü derece kötü belirtidir. Merih'e (Mars) bağlıdır. Seyyahlar, silahlar

[94] ve hayâsız kadınlar konularıyla ilgilidir. Telbîsü'r-reml yani remlin tuzağı olarak adlandırılır. Remlin herhangi bir şekliyle toplandığında o şeklin etkisinde olur. Beşinci hanede şerefi, on üçüncü hanede meskeni, onuncu hanede haddi, yedinci hanede vechi, birinci ve sekizinci hanede müsellesi, on birinci hanede hubûtu, üçüncü hanede vebâli, on altıncı hanede vezni, birinci hanede evci, yedinci ve ikinci hanede hazîzi, on ikinci hanede 'arzı, sekizinci hanede 'umkı vardır. Burcu Koç, günü salı, ayı recep (hicri takvimin yedinci ayı), yönü kuzeydir. Altıncı şekil: Sâbite Üçüncü derece kötü belirtidir. Merih'e bağlıdır. Rint ve ayaktakımında ihtiyaç sahibi kişiler konularıyla ilgilidir. Altıncı hanede şerefi; on ikinci hanede meskeni; sekizinci hanede haddi ve vechi; üçüncü ve yedinci hanede müsellesi; on ikinci hanede hubûtu; ikinci hanede vebâli, vezni ve evci; dokuzuncu ve onuncu hanede hazîzi, hâli ve 'arzı; altıncı hanede 'umkı vardır.

[95] Burcu Koç, günü salı, ayı recep, yönü doğudur. Yedinci şekil: Hamre İkinci derece kötü belirtidir. Merih'e bağlıdır. Askerler, savaş aletleri, savaş, fitne ve kan dökme konularıyla ilgilidir. Yedinci hanede şerefi ve vechi, sekizinci hanede meskeni, üçüncü hanede haddi, birinci ve üçüncü hanede müsellesi, on üçüncü hanede hubûtu, on dördüncü hanede vebâli, dokuzuncu hanede vezni, birinci hanede evci, yedinci ve dokuzuncu hanede hazîzi, onuncu hanede 'arzı, ikinci hanede 'umkı vardır. Burcu Koç, günü salı, ayı şevval (hicri takvimin onuncu ayı), yönü batıdır. Sekizinci şekil: Enkîs Birinci derece kötü belirtidir. Zühal'e (Satürn) bağlıdır. İmaret, çiftçiler, reisler, kâhyalar ve akıllı kişilerle ilgilidir. Sekizinci hanede şerefi, yedinci hanede meskeni, ikinci hanede haddi, beşinci hanede vechi, ikinci ve dokuzuncu hanede müsellesi, on dördüncü hanede hubûtu, on üçüncü hanede vebâli, sekizinci hanede vezni,

[96] on birinci hanede evci, sekizinci hanede hazîzi ve 'arzı, dördüncü hanede 'umkı vardır. Burcu Kova, günü cumartesi, ayı safer (hicri takvimin ikinci ayı), yönü güneydir. Dokuzuncu şekil: Nusratü'l-Hâric Üçüncü derece iyi belirtidir. Güneş'e bağlıdır. Hükümdarlar, gaziler, yüksek mevki ve yücelik konularıyla ilgilidir. Dokuzuncu hanede şerefi, onuncu hanede meskeni, altıncı hanede haddi, birinci hanede vechi, üçüncü ve beşinci hanede müsellesi, on beşinci hanede hubûtu, on altıncı hanede vebâli, on ikinci hanede vezni, yedinci hanede evci, dokuzuncu ve on birinci hanede hazîzi, on birinci hanede 'arzı, üçüncü hanede 'umkı vardır. Burcu Aslan, günü pazar, ayı ramazan (hicri takvimin dokuzuncu ayı), yönü güneydir. Onuncu şekil: 'Akale Dördüncü derece kötü belirtidir. Zühal'e bağlıdır. Nikâh kıyma, bir yere ulaşma, gizli ve kokulu nesneler konularıyla ilgilidir. Onuncu hanede şerefi, altıncı hanede meskeni, on dördüncü hanede haddi, beşinci hanede vechi ve müsellesi, on altıncı hanede

[97] hubûtu, on ikinci hanede vebâli, dördüncü hanede vezni, on birinci hanede evci ve hazîzi, dokuzuncu hanede ‘arzı, beşinci hanede ‘umkı vardır. Burcu Oğlak, günü cumartesi, ayı ramazan, yönü güneydir. On birinci şekil: İctimâ‘ İkinci derece iyi belirtidir. Utarit’e (Merkür) bağlıdır. Müneccimler, falcılar, hesap ve kalem ehli ve nakkaşlarla ilgilidir. On birinci hanede şerefi, on beşinci hanede meskeni ve haddi, üçüncü hanede vechi, altıncı hanede müsellesi, birinci hanede hubûtu, beşinci hanede vebâli ve vezni, dokuzuncu hanede evci, on ikinci hanede hazîzi, on dördüncü hanede ‘arzı, beşinci hanede ‘umkı vardır. Burcu İkizler, günü çarşamba, ayı zilhicce (hicri takvimin on ikinci ayı), yönü batıdır. On ikinci şekil: Nusratü’-d-Dâhil Birinci derece iyi belirtidir. Müşteri’ye bağlıdır. Âlemler, din ehli, zahitler ve yüce kişiler konularıyla ilgilidir. On ikinci hanede şerefi; on birinci hanede meskeni; beşinci hanede haddi;

[98] ikinci hanede vechi; dördüncü ve altıncı hanede hubûtu; birinci hanede vebâli; on birinci hanede vezni; on ikinci hanede evci, hazîzi ve ‘arzı; yedinci hanede ‘umkı vardır. Burcu Balık, günü perşembe, ayı zilkade (hicri takvimin on birinci ayı), yönü kuzeydir. On üçüncü şekil: Tarîk Dördüncü derece iyi belirtidir. Ay’a bağlıdır. Su, yağmur ve sel konularıyla ilgilidir. On üçüncü hanede şerefi, on altıncı hanede meskeni ve haddi, dördüncü hanede vechi, yedinci hanede müsellesi, üçüncü hanede hubûtu, altıncı hanede vebâli ve vezni, onuncu hanede evci, birinci hanede hazîzi, yedinci hanede ‘arzı, onuncu hanede ‘umkı vardır. Burcu Yengeç, günü pazartesi, ayı şaban (hicri takvimin sekizinci ayı), yönü kuzeydir. On dördüncü şekil: Kabzü’l-Hâric Üçüncü derece kötü belirtidir. Zühal’e bağlıdır. Ilık ve sıcak sular, soylu ve keskin bakışlı kişilerle ilgilidir. On dördüncü hanede şerefi, üçüncü hanede meskeni, on ikinci hanede haddi, sekizinci hanede

[99] vechi, birinci ve üçüncü hanede müsellesi, dördüncü hanede hubûtu, dokuzuncu hanede vebâli, ikinci hanede vezni ve evci, yedinci ve dokuzuncu hanede hazîzi, beşinci hanede ‘arzı, dördüncü hanede ‘umkı vardır. Burcu Kova, günü cumartesi, ayı şevval, yönü doğudur. On beşinci şekil: Cemâ’at İkinci derece iyi belirtidir. Utarit’e bağlıdır. Kayıp, bereket, tayin işleri ve aşk konularıyla ilgilidir. On beşinci hanede şerefi, dördüncü hanede meskeni, on üçüncü hanede haddi, üçüncü hanede vechi, dördüncü hanede müsellesi, beşinci hanede hubûtu, onuncu hanede vebâli, üçüncü hanede vezni, dokuzuncu hanede evci, onuncu hanede hazîzi, on altıncı hanede ‘arzı, sekizinci hanede ‘umkı vardır. Burcu Başak, günü çarşamba, ayı rebiyülevvel, yönü güneydir. On altıncı şekil: Kabzü’-d-Dâhil Güneş’e bağlıdır. Padişahlar, beyler, devlet büyükleri ve soylu kişilerle ilgilidir. On altıncı hanede şerefi,

[100] ikinci hanede meskeni, on birinci hanede haddi, birinci hanede vechi, ikinci ve dokuzuncu hanede müsellesi, altıncı hanede hubûtu, sekizinci hanede vebâli, birinci hanede vezni, yedinci hanede evci, ikinci ve beşinci hanede hazîzi, ikinci hanede ‘arzı, altıncı hanede ‘umkı vardır. Burcu Aslan, günü pazar, ayı cemaziyelahir (hicri takvimin altıncı ayı), yönü güneydir.

Şeref ve mesken hanelerinin karşısında vebâl hanelerinin bulunduğu bilinmelidir. Hadd, vech ve mesken hanelerinin karşısındaki haneler zayıftır. Bahsedilen hanelerden her birinin karşısındaki haneler kötüdür. Şahım! Bu muhtasarda gayet sadeleştirilmiş bilgilere yer verilmiştir. Öncelikle remil ilminin amacı anlaşılmalı. Bu nedenle bu muhtasarı remlin görüntüsü, tâlib (fal sahibi) ve matlûb (fal sahibinin isteği) üzerine meydana getirdik. Nitekim bu ilmi öğrenmek isteyenlere kolaylık olur. Bir şeklin, şeref hanesinde

^[101] geldiğinde beşinci derecede yer alacağı bilinmelidir. Eğer bir şekil; mesken hanesinde gelirse dört derece, hadd hanesinde gelirse üç derece, vech hanesinde gelirse iki derece, müselles hanesinde gelirse bir derece kuvvette olur. Bu hanelerin karşısındaki hanelerde gelirse zayıf olur. Remlin görüntüsünde hükümleri şöyledir: Bir şekil, ne zaman iyi ve kuvvetli bir hanede gelse o haneye uygun kuvvette olur. İyiliğinin artacağına işarettir. Zayıf bir hanede gelse iyiliği zayıf olur. Bir şekil, ne zaman kötü ve kuvvetli bir hanede gelse kötülüğü artar. Zayıf bir hanede gelse kötü olur. Bahsedilen şeref, mesken, hadd, vech, müselles, hubût, vebâl, vezn, evc, hazîz, ‘arz, ‘umk cetveli aşağıda verilmiştir:

Şekillerin İsimleri	1. Derece 2. Derece ¹³⁴ 3. Derece 4. Derece	Şekiller	5 Derece Kuvvette İyi	4 Derece Kuvvette İyi	3 Derece Kuvvette İyi	2 Derece Kuvvette İyi	1 Derece Kuvvette İyi	5 Derece Kuvvette Kötü	4 Derece Kuvvette Kötü	3 Derece Kuvvette Kötü	2 Derece Kuvvette Kötü	1 Derece Kuvvette Kötü	Unsur Sayısından Daha Yararlı Büyük Unsurlar İyiye Yakın	Ebcet Hesabı Küçük Unsurlar İyiye Yakın	Remil Sayısı Ara Unsurlar İyiye Yakın
	İyi/Kötü		Şeref	Mesken	Hadd	Vech	Müselles	Hubût	Vebâl	Vezn	Evc	Hazîz	‘Arz	‘Umk	
Ferah	4. Derece İyi	⋮	1	5	9	2	9 ¹³⁵	7	11	Hâl 7 ¹³⁶	8	13	3	2	11
Lahyân	3. Derece İyi	≡	2	1	1	6	1 8	8	7	7	12	7 3 ¹³⁷	1 ¹³⁸	1	1
Kâ’ime	1. Derece İyi	⋮	13 ¹³⁹	14	7	2	5 7	9	4	1 ¹⁴⁰	8	11 1 ¹⁴¹	6	9	14
Beyâz	2. Derece İyi	≡	4	9	4	4	2 4	10	Hâl 15	10 ¹⁴²	10	8 10	4	3	4

¹³⁴ Metinden elde edilen bilgilere göre değiştirilmiş ve arkaya taşınmıştır.

¹³⁵ 92/5’ten elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹³⁶ 92/6’dan elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹³⁷ 92/12’den elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹³⁸ 92/12’den elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹³⁹ 93/2’den elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁴⁰ 93/5’ten elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁴¹ 93/5’ten elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁴² 93/10’dan elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

Nakiyyü'l-Hadd	4. Derece Kötü	⋮	5	13	10	7	$\frac{1}{8}$	11	3	16	1^{143}	$\frac{7}{2^{144}}$	12^{145}	8	13
Sâbite	3. Derece Kötü	⋮	6	12	8	8	3	12	2	2^{146}	2^{147}	$\frac{9}{10^{148}}$	Hâl 9^{149} 10^{150}	6	7
Hamre	2. Derece Kötü	≡	7	8	3	7	$\frac{1}{3}$	13	14	9	1^{151}	$\frac{7}{9}$	10^{152}	2	2
Enkîs	1. Derece Kötü	≡	8	7	2	5	$\frac{2}{9}$	14	13	8	11	$\frac{8}{15}$	8	4	8
Nusratü'l-Hâric	3. Derece İyi	≡	9	10	6	1	$\frac{5}{3}$	Hâl 15	16	12	7	$\frac{11}{9}$	11^{153}	3	3
‘Akle	4. Derece Kötü	≡	10	6	14	5	5	16	12	4	11	11	9	5	9
İctimâ‘	2. Derece İyi	≡	11	15	15	3	6	1	5	5	9	12	14	5	6
Nusratü'd-Dâhil	1. Derece İyi	≡	12	11	5	2	$\frac{4}{6}$	$\frac{4^{154}}{6^{155}}$	1	11	12^{156}	$\frac{10}{12}$	12^{157}	7	12

¹⁴³ 94/6'dan elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁴⁴ 94/6'dan elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁴⁵ 94/7'den elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁴⁶ 94/12'den elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁴⁷ 94/12'den elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁴⁸ 94/13'ten elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁴⁹ 94/13'ten elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁵⁰ 94/13'ten elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁵¹ 95/6'dan elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁵² 95/7'den elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁵³ 96/8'den elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁵⁴ 98/1'den elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁵⁵ 98/1'den elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁵⁶ 98/2'den elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

Tarîk	4. Derece İyi	☰	13	16	16	4	7	3	6	6	10	1 ¹⁵⁸	7	10	15
Kabzü'l-Hâric	3. Derece Kötü	☷	14	3	12	8	$\frac{1}{3}$	4	9	2	2 ¹⁵⁹	$\frac{7}{9}$	5 ¹⁶⁰	4	5
Cemâ'at	2. Derece İyi	☱	15	4	13	3	4	5	10	3	9	10	16	8	16
Kabzü'd-Dâhil	1. Derece İyi	☶	16	2	11	1	2	6	8	1	7	$\frac{2}{5}$ ¹⁶¹ ¹⁶²	2	6	10

¹⁵⁷ 98/2'den elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁵⁸ 98/8'den elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁵⁹ 99/2'den elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁶⁰ 99/3'ten elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁶¹ 100/4'ten elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

¹⁶² 100/4'ten elde edilen bilgiye göre değiştirilmiştir.

[103] Remlin görüntüsünde birinci haneye gelen şekle tâlib, yedinci haneye gelen şekle matlûb denir. Ancak her şeklin biri remilde yer alan diğeri sonradan ortaya çıkan olmak üzere iki matlûbu bulunur. Remlin görüntüsünde yedinci haneye gelen şekil, remilde yer alan matlûbdur. Sonradan ortaya çıkan matlûb ise tâlib şeklinden yedinci şekle değin sayılır, hangi şekle ulaşırsa ona sonradan ortaya çıkan matlûb denir. Örneğin: Ferah şekli tâlibdir, hamre şekli matlûb olur. Hamre şekli tâlibdir, tarîk şekli matlûb olur. Tarîk şekli tâlibdir, ‘utebetü’-d-dâhil şekli (kâ’ime şekli) matlûb olur. Yedinci her şekil, matlûb olur. Bunun üzerine kıyas edilir. Matlûb, evtâd hanelerinde gelirse mutluluğa işaret eder. Tâlibin hükümlerine benzerdir: Enkîs şekli birinci hanede, ferah şekli onuncu hanede gelirse saygınlığa, makama, mal varlığına, mal varlığını istemeye işaret eder. Birinci haneye ilgili konulardır.

[104] Enkîs şekli, birinci hanenin sahibi ferah şekliyle toplanır; nusratü’l-hâric şekli ortaya çıkar. Nusratü’l-hâric şekli, enkîs şeklinin izahıdır. Eğer nusratü’-d-dâhil şekli birinci hanede, ferah şekli altıncı hanede gelirse fal baktıranın üzüntüsüne, endişesine, sıkıntısına ve benzerlerine işaret eder. Altıncı haneye ilgili konulardır. Geleceğinin nasıl olacağı merak edilirse nusratü’-d-dâhil şekli, birinci hanenin sahibi ferah şekliyle toplanır; ‘utebetü’l-hâric şekli (sâbite şekli) ortaya çıkar. ‘Utebetü’l-hâric şekli, nusratü’-d-dâhil şeklinin ümididir. Çünkü nusratü’-d-dâhil şekli, on ikinci hanenin sahibidir. Bunun üzerine kıyas edilir. Bahsedilenler, tâlibin hükümleridir. Matlûbun hükümleri şunlardır: Birinci haneye gelen şeklin matlûbu açık ve gizli bir şekilde remilde var mıdır diye bakılır. Matlûbun gizli bir şekilde olması şudur: Remilde on altıncı haneye gelen şekil ile birinci hanenin sahibi ferah şekli toplanır, oluşan şekil var mıdır yoksa yok mudur belli eder. Eğer varsa

[105] kaçınıcı hanede olduğuna bakılır. Matlûb şekli; kendi hanelerinden yani iyi hanelerde geldiyse matlûbun iyiliğine, kötü hanelerde geldiyse matlûbun kötülüğüne işaret eder. Matlûbun gerçekleşip gerçekleşmeyeceği merak edilirse matlûb şekli, remilde geldiği hanenin sahibiyle toplanır; birinci derece bir şekil ortaya çıkarsa matlûbun gerçekleşeceğine, üçüncü derece kötü bir şekil ortaya çıkarsa matlûbun gerçekleşmeyeceğine işaret eder. Remlin iyi bir şekli kolaylık ve fal baktıranın kararlılığı, kötü bir şekli zorluk ve fal baktıranın kararsızlığı anlamına gelir. Dördüncü derece bir şekil ortaya çıkarsa matlûb bir durumdan başka bir duruma döner. İkinci derece bir şekil ortaya çıkarsa matlûb bir süre bir durum üzerine kalır. Eğer matlûb şekli remilde yoksa matlûb hanesine (yedinci hane) gelen şekil ile matlûb şekli toplanır, oluşan şekle göre hüküm verilir. Ve bu

[106] hüküm, matlûbun geç gerçekleşeceği yönündedir. *Allah en iyi bilendir*. Remil ilmi zor bir ilim olsa da üstatların bu ilim üzerine birçok eser meydana getirdiği bilinmelidir. Pek çok eser olunca dikkatli bir şekilde sadeleştirelim; *yüce Allah’ın izniyle* bu ilim, bu kitap üzerinden anlaşılın. Remil ilminin kuralı şudur, (...) gibi değildir: Önce sağ taraftan başlanıp sol tarafta tamamlanacak şekilde dört satır nokta koyulur. Her satırın nokta sayısı on beş noktadan az, otuz noktadan çok olmaz. Sonra sol taraftan sağ tarafa değin noktalar ikişer ikişer silinir. Bir nokta

kalırsa silinmez. Her satırın silinen ve silinmeyen olmak üzere bütün noktaları sayılır. Ne kadar olduğuna bakılır. Eğer yirmi dokuz olursa kâf ve tı harfleridir.

[107] Ebcet hesabına göre kâf harfî yirmi, tı harfî dokuzdur. Lahyân şekli olur. Örneğin: كط ≡≡ . Yirmi sekiz olursa kâf ve ha harfleridir. Hamre şekli olur: كح ≡≡ . Yirmi yedi olursa kâf ve ze harfleridir. Nusratü'l-hâric şekli olur: كز ≡ . Yirmi altı olursa kâf ve vâv harfleridir. Beyâz şekli olur: كو ≡ . Dört satır noktadan dört şekil oluşur. Bu şekillere ümmehât adı verilir. Ümmehât şekillerinden dört şekil daha oluşturulur. Remil tamamlanıncaya kadar olan şekillere benât (kızlar) denir. Remil atılmış olsun. Önce mîzân hanesinde hangi şeklin geldiğine bakılır. Sonra bu şeklin remil dairesinde nokta sayısının ne kadar olduğuna bakılır. Ne kadar olursa biri geldiği haneye, biri on altıncı haneye ve biri birinci haneye verilir. Bunun üzerine mîzân hanesinde gelen şeklin nokta sayısı takip

[108] edilir. Nokta sayısı hangi şekilde tamamlanırsa o şekle nefis-i reml (remlin merkezi) adı verilir. Remlin hangi şekli olursa olsun nefis-i remldir. Ve de müntehîdir (son bulan). Müntehî şekline müntehîye (son bulan) denir. Şu yöntemle olduğu bilinmelidir: Müntehî şeklinin nokta sayısının ne kadar olduğuna bakılır. Ne kadar olursa biri geldiği haneye verilir. Nokta sayısı nerede tamamlanırsa o şekle müntehîye denir. Remlin hangi şekli olursa olsun müntehîyedir. Müntehî ve müntehîye şekilleri; fal sahibinin sırlarından, definelerden, isimlerden ve gizli nesnelerden ötürü remlin en değerli şekilleri olarak bilinir. Her bir konu için şekiller, bu iki şekilden meydana getirilir. Öyleyse bir ismi veya gizli bir nesneyi bulmak gibi yüce bir işten ötürü remil atılsa kural şudur: Müntehî ve müntehîye şekillerinin her birinden dört şekil

[109] oluşturulur, sekiz şekil olur. Şekillerin hepsi, bu sekiz şekilden oluşturulur. Müntehî şekli remlin görüntüsünden dışarı taşınarak aynı şekilde çizilir. Çizilen şekle metîn (gerçek) adı verilir. Metîn şeklinin remilde hangi şeklin hanesinde geldiğine bakılır. Metîn şekli, o hanenin sahibiyle toplanır. Bir şekil oluşur. Oluşan şekle şerh (açıklama) adı verilir. Şerh şeklinin remilde hangi unsurun hanesinden oluştuğuna bakılır. Hangi unsur olursa şerh şeklinin o unsurla ilgili noktası; çift nokta ise tek nokta hâline, tek nokta ise çift nokta hâline getirilir. Hangi şekil ortaya çıkarsa o şekle tefsîr (yorumlama) denir. Tekrar metîn şekline bakılır, remilde hangi unsurun hanesinde geldiği görülür.

[110] Metîn şeklinin de o unsurla ilgili noktası; çift nokta ise tek nokta hâline, tek nokta ise çift nokta hâline getirilir. Hangi şekil ortaya çıkarsa o şekle te'vîl (başka anlamlarla yorumlama) denir. Bu yöntem iyice öğrenilmelidir. Remlin gizli yöntemlerinden biridir. Bunlardan sonra müntehîye şekli remlin görüntüsünden dışarı taşınır. Tekrar metîn adı verilir. Metîn şeklinin remilde hangi şeklin hanesinde geldiğine bakılır. Metîn şekli, o hanenin sahibiyle toplanır. Hangi şekil olursa o şekle şerh adı verilir. Müntehâ (son bulan) şeklinde unsurlar konusunda olan uygulama burada da

≡. Cemâ'at şekline te'vîl dedik. Dört şekil daha tamamlandı: Metîn şekli ≡, şerh şekli ≡, tefsîr şekli ≡, te'vîl şekli ≡. Sekiz şekil tamamlandıktan sonra istenilen ismin harfleri bu şekillerden bulunur.

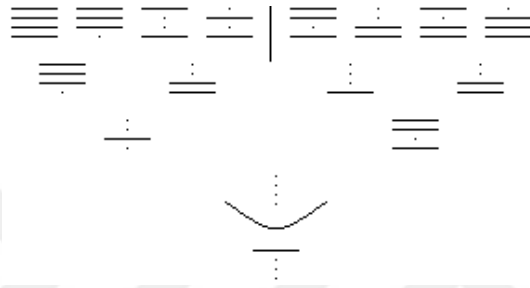
[114] Müntehî ve müntehîye şekillerine bağlı metîn, şerh, tefsîr ve te'vîl şekillerine baktık; enkîs şeklinin birinci hanede tekrar ettiğini gördük. Birinci hane, lahyân şeklinin hanesidir. Enkîs şekli birinci ibtidâttır (belli olanlar). Remilde geldiği hane onuncu sayıda veted (eksen) olur. Yani enkîs şekli remilde nusratü'l-hâric şeklinin hanesinde gelmiştir, müntehîye şeklinden sayılmaya başlanır, nefs-i remlin geldiği haneye ulaşıncaya veted adı verilir. Örneğin: Müntehîye şeklimiz hamre şekliydi. Onuncu haneden saymaya başladık; biri onuncu hane, biri... On birinci hanede enkîs şeklinin geldiğini gördük. Üçüncü haneye ulaşıncaya sayımız tamamlandı. Üçüncü hanede nefs-i reml gelmiştir. Nefs-i reml hangi hanede gelirse ister üçüncü hane ister beşinci hane olsun o haneye veted adı verilir. Ve müntehîye şekli hangi hanedeyse o haneden sayılmaya başlanır. Birinci ibtidâ'ımız (belli olan) enkîs şeklinin, lahyân şeklinin hanesinde geldiğini gördük. Enkîs şekli ile birinci hanenin sahibi lahyân şeklini

[115] topladık, 'akle şekli oluştu: ≡. 'Akle şekli üçüncü ibtidâttır. Bu iki ibtidât şekline bakılır ve biz baktık, bahsedilen ismin birinci harfi bu iki ibtidât şeklindedir. 'Akle şekli ile enkîs şeklini topladık, lahyân şekli oluştu. 'Akle şeklinin hanesinde (dokuzuncu hane) cemâ'at şeklinin geldiğini gördük. Cemâ'at şekli, müntehîye şeklinin te'vîlidir. Cemâ'at şekli ile lahyân şeklini topladık, yine lahyân şekli oluştu. Kabzü'l-hâric şekli ikinci ibtidâttır. Kabzü'l-hâric şeklinin hanesinde (beşinci hane) cemâ'at şeklinin geldiğini gördük. Cemâ'at şekli, lahyân şeklinin harfi üzerine şahitlik eder: ۱ Çünkü dört ibtidât şekli, elif harfiyle bağlantılıdır. Mîzân hanesinde kabzü'l-hâric şeklinin geldiğini gördük. Kabzü'l-hâric şeklinin harfi eliftir, içyüzünde lahyân şekli vardır. Yani kabzü'l-hâric şekli, on beşinci hanede gelmiştir. Remlin on beşinci hanesi, su hanesidir. Kabzü'l-hâric şeklinin suyla ilgili noktası tek nokta hâlinedir, çift nokta hâline getirdik. Lahyân şekli ortaya çıktı. Bahsedilen ismin birinci

[116] harfî elif harfidir. Enkîs şeklinin hanesinde (sekizinci hane) tarîk şeklinin geldiğini gördük. Tarîk şekli, müntehî şeklinin tefsîridir. Tarîk şeklinin harfî س'dir (sin). Ve ferah şekli, müntehî şeklinin şerhidir. Ferah şeklinin harfî ك'tır (kâf). On dördüncü hanede sâbite şeklinin geldiğini gördük. Sâbite şekline 'utebetü'l-hâric şekli adı verilir. Yani 'utebetü'l-hâric şekli yedinci hanenin sahibidir. Remlin yedinci hanesi, su hanesidir. Mademki sâbite şekli 'utebetü'd-dâhil şeklinin hanesinde geldi 'utebetü'd-dâhil şeklinin suyla ilgili noktası tek nokta hâlinedir, çift nokta hâline getirdik. Kabzü'd-dâhil şekli ortaya çıktı. Remlin on dördüncü hanesi ki sâbite şekli gelmiştir, kâ'ime şeklinin hanesidir, harfî ن'dur (nûn) bu haneden kabzü'd-dâhil şeklini ortaya çıkardık. Kabzü'd-dâhil şekli, müntehîye şeklinin tefsîridir. Yani on dördüncü hane, 'utebetü'd-

dâhil şeklinin gösterdiği hanedir. Sâbite şeklinin nokta sayısını geldiği haneden paylaştırdık, dördüncü haneye ulaştı.

[117] Dördüncü hanede kabzü'd-dâhil şekli gelmiştir. Beyâz şeklinin hanesidir. Beyâz şeklinin harfi د' dır (dal). Elif harfini, sin harfini, kâf harfini, nûn harfini ve dal harfini bir araya getirdik; "İskender" ismi oluştu. İsimlerin hepsi, bu yöntem üzerine kıyas edilir. Remil ilminde dört şekil olduğu ve bu şekillere ibtidât adı verildiği bilinmelidir. Yukarıda bahsedilmiştir; bir şekil, ne zaman başka bir şeklin hanesinde gelse ismin birinci harfi o haneden talep edilir. *Allah doğruyu en iyi bilendir*. Remil ilmine göre

[118] 23, ك ج 24, د ك ه 25, و ك 26, ز ك 27, ح ك 28, ط ك 29, ا ك 22, ب ك 21, ن ك 20, ي ط 19, ح ي 18, ز ي 17, و ي 16, ه ي 15, ل 30. İbtidât şekillerinin dört şekil olduğu bilinmelidir. Yani ismin bulunması konusunda ismin birinci harfi bulunacaksa bu şekillere bakılmalıdır: ا 1, ه 5, ط 9, م 13. Ancak ikinci harfi bu şekillerden görülmelidir: ب 2, و 6, ي 10, ن 14. Üçüncü harfi bu şekillerden görülmelidir: ج 3, ز 7, ك 11, س 15. Dördüncü harfi bu şekillerden görülmelidir: (9) د 4, ح 8, ل 12, ع 16. Ve bu şekillerden herhangi biri başka birinin hanesinde gelse ismin birinci harfini bulmak gayet yerindedir. *Allah doğruyu en iyi bilendir*.

[119] Üstatlar, remlin üç kapısının olduğunu söylemişlerdir: Biri üçüncü hane, biri yedinci hane ve biri dokuzuncu hanedir. Uzun seyahat haneleridir. Seyahate çıkmak bu hanelerden görülür. Remlin ağız beşinci hanedir. Yemek ve içmek bu haneden görülür. Remlin gönlü yedinci hanedir. Yedinci hane, fal sahibinin isteğinin hanesidir. Her türlü durumu bu haneden öğrenilir. Remlin kulağı dördüncü hanedir. Hükmü bu haneden verilir. Cinsiyet öğrenilmek istenirse birinci haneye gelen şeklin ateşle ilgili noktası çift nokta ise kadın, tek nokta ise erkektir. Remlin Sayıları Bölümü Dokuzuncu haneye gelen şekil ile on ikinci haneye gelen şekilden bir şekil oluşturulur. Hangi şeklin oluşturulduğuna bakılır. Lahyân şekliyse 3 fal sahibinin isteği yedi günde veya yedi ayda veya yedi haftada veya dokuz ayda gerçekleşir. Kabzü'd-dâhil şekliyse 2 iki günde veya bir ayda gerçekleşir.

[120] Kabzü'l-hâric şekliyse $\equiv$ iki günde veya iki ayda gerçekleşir. Cemâ'at şekliyse $\equiv$ altı günde veya sekiz ayda gerçekleşir. Ferah şekliyse $\equiv$ üç günde veya yedi günde veya üç ayda gerçekleşir. 'Akle şekliyse $\equiv$ altı günde veya altı haftada veya altı saatte veya dokuz ayda gerçekleşir. Enkîs şekliyse $\equiv$ on saatte veya altı ayda gerçekleşir. Hamre şekliyse $\equiv$ beş günde gerçekleşir. Beyâz şekliyse $\equiv$ yedi saatte veya yedi günde veya dokuz ayda gerçekleşir. Nusratü'l-hâric şekliyse $\equiv$ bir ayda veya üç ayda gerçekleşir. Nusratü'd-dâhil şekliyse $\equiv$ iki günde veya iki ayda gerçekleşir. Sâbite şekliyse $\equiv$ bir saatte veya beş ayda gerçekleşir. Nakiyyü'l-Hadd şekliyse $\equiv$ on beş günde veya beş ayda gerçekleşir. İctimâ' şekliyse $\equiv$ on günde veya altı ayda gerçekleşir.

[121] Tarîk şekliyse $\equiv$ bir saatte veya bir günde veya bir haftada gerçekleşir. *Gaybı Allah'tan başkası bilemez.* Remlin Sayılarının Diğer Çeşitleri Bölümü Dokuzuncu haneye gelen şekil ile on birinci haneye gelen şekilden bir şekil oluşturulur. Oluşturulan şekil, fal sahibinin isteğinin ne kadar sürede gerçekleşeceği hakkında bilgi verir. Bu şekiller günü gösterir: 1 $\equiv$, 3 $\equiv$, 6 $\equiv$, 10 $\equiv$. Bu şekiller haftayı gösterir: 1 $\equiv$, 3 $\equiv$, 6 $\equiv$, 10 $\equiv$. Bu şekiller ayı gösterir: 1 $\equiv$, 3 $\equiv$, 6 $\equiv$, 10 $\equiv$. Bu şekiller yılı gösterir: 1 $\equiv$, 3 $\equiv$, 6 $\equiv$, 10 $\equiv$. Bölüm Lahyân şekli $\equiv$ altıncı hanede gelirse elden bir nesne çıkar, hizmetçi veya kişinin kendisi hasta olur. On ikinci hanede gelirse elden bir nesne çıkar. Kalan hanelerde iyidir. Kabzü'd-dâhil şekli $\equiv$ sekizinci hanede gelirse kayıp geç bulunur, hasta için kötüdür. İkinci hanede ve on ikinci hanede gelirse iç sıkıntısı olur. Kalan hanelerde gayet iyidir. Ferah şekli $\equiv$ ikinci hanede

[122] gelirse mal varlığı kaybedilir. Yedinci hanede gelirse eşler ve ortaklar arasında kavga çıkar. Onuncu hanede gelirse kişinin padişah tarafından görevinden alınma korkusu olur; kişi, görevinden alınır. On ikinci hanede gelirse hayvanlar ölür. On üçüncü hanede gelirse matlûb gerçekleşmez, kayıp geç bulunur. Beyâz şekli $\equiv$ altıncı hanede gelirse hasta güçlükle nefes alır hâle gelir. Yedinci hanede gelirse kişi, eşinden ve ortağından güçlükle ayrılır; muradına erişir. Sekizinci hanede gelirse hasta için iyi değildir, kayıp varsa geç bulunur. Kalan hanelerde iyidir. Nusratü'l-hâric şekli $\equiv$ ikinci hanede gelirse elden bir nesne çıkar, mal varlığı kaybedilir. Yedinci hanede gelirse eşler arasında kavga çıkar. Dördüncü hanede gelirse mal varlığı kaybedilir. Kalan hanelerde iyidir. Nusratü'd-dâhil şekli $\equiv$ bütün hanelerde iyidir. Kâ'ime şekli $\equiv$ altıncı hanede ve sekizinci hanede gelirse hastanın sıkıntısı artar, iyi değildir. On altıncı hanede gelirse kayıp için iyi değildir. Kalan hanelerde fazlasıyla iyidir. Tarîk şekli $\equiv$ ikinci hanede ve altıncı hanede gelirse mal varlığı kaybedilir, hasta için

[123] iyi değildir. On ikinci hanede gelirse ne iyi ne kötü olur. On dördüncü hanede gelirse mal varlığı kaybedilir, matlûb geç gerçekleşir. On altıncı hanede gelirse hasta için kötüdür. Cemâ'at şekli $\equiv$ birinci hanede gelirse iç sıkıntısı yaşanır. Üçüncü hanede gelirse kavga çıkar, elden bir nesne çıkar. Altıncı hanede gelirse hizmetçiler ve hayvanlar hasta olur. Yedinci hanede gelirse

ortaklar, kişinin mevcut durumu fazlasıyla kötü olur; düşmandan sakınılmalıdır. Sekizinci hanede gelirse hüznün olur. On ikinci hanede gelirse fitne ve kavga çıkar. Kalan hanelerde iyidir. İctimâ' şekli 𐤊𐤍 ikinci hanede gelirse işler kapanır. On üçüncü hanede gelirse hüznün olur. Dördüncü hanede gelirse hüznün olur; kişi kavminden, kabilesinden ve makamından ötürü perişan olur. Beşinci, altıncı ve yedinci hanede gelirse kötüdür. Onuncu hanede gelirse işler kapanır. On birinci hanede gelirse kişinin uzun uzadıya düşünceleri olur. Kalan hanelerde ne iyi ne kötü olur. Nakıyyü'l-hadd şekli 𐤍 ikinci hanede gelirse iyidir. On ikinci hanede gelirse tutsak olan kişi özgürlüğüne kavuşur.

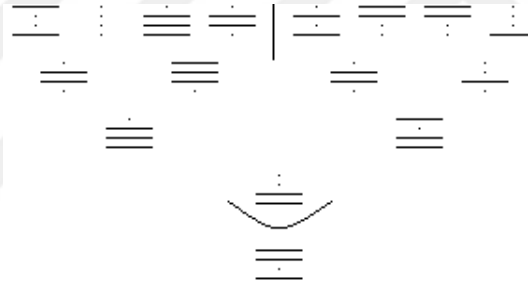
[124] On üçüncü hanede gelirse kişi, hizmetçilerinden memnun olur. On altıncı hanede gelirse gayet iyidir. Sâbite şekli 𐤍 bütün hanelerde fazlasıyla kötüdür. Hamre şekli 𐤍 birinci hanede gelirse kayıp için kötüdür. Sekizinci hanede gelirse ele miras malı girer, gömülü olan nesnelerden bulunur. Kalan hanelerde kötüdür. Enkîs şekli 𐤍 dokuzuncu hanede gelirse kayıp bulunur. On altıncı hanede gelirse ne iyi ne kötü olur. 'Akle şekli 𐤍 bütün hanelerde kötüdür. Kabzü'l-hâric şekli 𐤍 sekizinci hanede gelirse kişi, ölümden kurtulur. On ikinci hanede gelirse zindanda olan kişi özgürlüğüne kavuşur. Kalan hanelerde kötüdür. *Gaybı yalnızca Allah bilebilir*. Remlin Değişken Nispetleri Bölümü Değişken nispetlerin, remlin bütün hanelerinde bağlantısının bulunduğu bilinmelidir. Örneğin: Sevgili için veya başka bir konu için remil atılsa birinci haneye gelen şekil bahtı gösterir. Nefis beşinci haneden, mal varlığı altıncı haneden, kardeşler ve dadılar yedinci haneden, babanın mal varlığı sekizinci haneden, sevgili dokuzuncu haneden, hizmetçiler onuncu haneden, arkadaşlar ve evlilik on birinci

[125] haneden, korku ve miras on ikinci haneden, yolculuk ve rüya birinci haneden, saygınlık ve makam ikinci haneden, ümit üçüncü haneden ve düşmanlar dördüncü haneden görülmelidir. Kalan hanelerin hükümleri bu kıyas üzerine verilir. Habersiz olunmasın. Şevval ayı. Remlin Şahitleri ve Delilleri Bölümü Remlin şahitlerinin ve delillerinin biri görünürde olan diğeri içyüzde bulunan olmak üzere iki çeşit olduğu bilinmelidir. Görünürde olan şudur: Birinci haneye gelen şeklin şahidi, üçüncü haneye gelen şekildir; delili, beşinci haneye gelen şekildir. İkinci haneye gelen şeklin şahidi, dördüncü haneye gelen şekildir; delili, altıncı haneye gelen şekildir. Hanelere gelen şekillerin şahidi, üçüncüsüdür; delili, beşincisidir. İçyüzde bulunan şudur: Şahit şekil ile şahit şeklin geldiği hanenin sahibi toplanır. Delil şekil ile delil şeklin geldiği hanenin sahibi toplanır. İki şekil ortaya çıkar. Bu iki şekilden bir şekil oluşturulur,

[126] şekillerin özetidir. Şekillerin özeti, başlangıçtaki şekle (şahit şekli ve delil şekli belirlenen şekil) uygunsa iyi bir şekilse ilgili konunun gerçekleşeceğine ve kalıcı olacağına işaret eder. Eğer başlangıçtaki şekil ve şekillerin özeti kötü şekillerse ilgili konunun gerçekleşmeyeceğine işaret eder. Örneğin: Başlangıçtaki şekil iyi bir şekil olursa şahit şekli, delil şekli, özet şekli ve mîzân hanesinde gelen şekil iyi şekiller olursa ilgili konunun gerçekleşeceği anlamına gelir. Hepsi kötü

şekiller olursa ilgili konunun gerçekleşmeyeceği anlamına gelir. Eğer başlangıçtaki şekil iyi bir şekil olursa şahit şekli, delil şekli iyi şekiller olursa ancak özet şekli iyi bir şekil olmazsa önce saadete yüz gösterir sonra kötülüğe erişir. Eğer başlangıçtaki şekil kötü bir şekil olursa şahit şekli, özet şekli iyi şekiller olursa delil şekli kötü bir şekil olursa önce kötülüğe yüz gösterir sonra saadete erişir. Bunun üzerine kıyas edilir. Rast gelsin. *Allah en iyi bilendir.*

[127] Birinci nazara¹⁶³ mukârene,¹⁶⁴ mümtezic (uğurluyla uğurlu, uğursuzla uğursuz olma hâli) denir. Dost ve düşman gibidir. İkinci nazara tesdîs,¹⁶⁵ sa‘d-ı asgar (en küçük kutluluk) denir. Yarı dost olarak bilinir. Üçüncü nazara terbi‘,¹⁶⁶ nahs-ı asgar (en küçük uğursuzluk) denir. Yarı dost olarak bilinir. Dördüncü nazara teslîs,¹⁶⁷ sa‘d-ı ekber (en büyük kutluluk) denir. Tamamıyla dosttur. Beşinci nazara mukâbele,¹⁶⁸ nahs-ı ekber (en büyük uğursuzluk) denir. Tamamıyla düşmandır. Birinci haneye gelen şeklin mukâreni,¹⁶⁹ ikinci haneye gelen şekil; tesdîsi, üçüncü haneye gelen şekil; terbi‘i, dördüncü haneye gelen şekil; delili, beşinci haneye gelen şekildir. Bu yöntem üzerine bakılarak hükümlerde yanlışlık yapılmasın. Gizli Nesne Bölümü Bir kişi, bir nesne gizlemiş veya bir yerde define olsa bu niyete remil atılsa örneğin bu görüntü geldi:

Mîzân hanesinde nusratü’l-hâric şekli gelmiştir. Nusratü’l-hâric şeklinin nokta sayısı üçtür. Biri on beşinci haneye, biri on altıncı haneye ve biri birinci haneye verilir. Nefs-i reml ‘utebe-i hâric şekli olur. ‘Utebe-i hâric şeklinin hanesi, yedinci hanedir. Yedinci haneden birinci

[128] haneye değin on bir hane olur. Yedinci haneden başlayarak on bir hanenin dördü doğu yönüne, dördü kuzey yönüne verilir. Geriye üç hane kalır. Bu haneler de batı yönüne verilir. Sonunda, batı ve güney yönüne yakın bir yerde olduğu söylenir. Gizli bir nesne veya define yeri için bu uygulama doğrudur. Şekiller, bunları söylemiştir. Gizli Nesne Bölümü Gizli bir nesne için

¹⁶³ “Gezegenlerin birbirleriyle etkileşime girme konumları.” Kundakçı ve Gürsu, a.g.e., s. 332.

¹⁶⁴ “Gezegenlerin birbirine yaklaşması; gök cisimlerinin aynı burç veya aynı ekliptik boylamda olması.” Unat, a.g.e., s. 676.

¹⁶⁵ “İki gezegen arasındaki açısal uzaklığın 60 derece olması.” Unat, a.g.e., s. 691.

¹⁶⁶ “İki gezegen arasındaki açısal uzaklığın 90 derece olması.” Unat, a.g.e., s. 690.

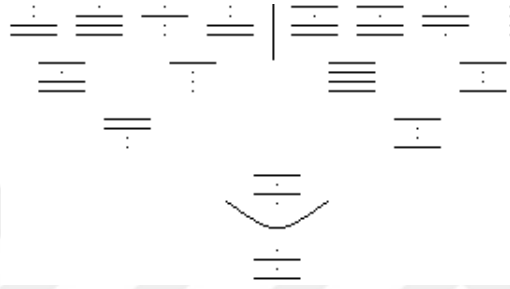
¹⁶⁷ “İki gezegen arasındaki açısal uzaklığın 120 derece olması.” Unat, a.g.e., s. 691.

¹⁶⁸ “İki gök cisminin arasının 180 derece olması; karşılıklı olma.” Kundakçı ve Gürsu, a.g.e., s. 330.

¹⁶⁹ bk. Mukârene.

remil atılır. Remlin ümmehât şekillerine bakılır. Ümmehât şekillerinin tek ve çift olmak üzere bütün noktaları on iki nokta, on iki nokta şeklinde çıkarılır. Ne kadar nokta kalırsa birinci haneden sayılmaya başlanır. Nokta sayısı hangi hanede tamamlanırsa o hanede gelen şekil ile on beşinci hanede gelen şekil toplanır. Nokta sayısının tamamlandığı hanede gelen şekilden gizli nesnenin maden mi veya bitki mi olduğu bulunur. On beşinci hanede gelen şekle ve bu şekilden oluşturulan şekle bakılır. On dördüncü hanede gelen şekilden de habersiz olunmaz, şahit

[129] gösterilir. Bu üç şekil, mutlaka bir şeye işaret eder. Çoğunlukla bu şekilde hüküm verilir. Bir kişi avcunun içinde pirinç tel gizlese bu niyete remil attık, örneğin bu görüntü geldi:

Ümmehât şekillerinin nokta sayısı yirmi dört olur. On iki noktasını çıkardık, on iki nokta kaldı. Birinci haneden birer birer saymaya başladık. Nokta sayısı on ikinci hanede tamamlandı. On ikinci hanede hamre şeklinin geldiğini gördük. Madenle ilgilidir, sarıya benzerdir. On beşinci hanede kabzü'd-dâhil şekli gelmiştir. Hamre şekli ile kabzü'd-dâhil şeklini topladık, enkîs şekli oluştu. Enkîs şekli Zühal'e bağlıdır, siyah renklidir. Hamre şekli Merih'e bağlıdır, kırmızı renklidir. Kırmızı rengi ile siyah rengi karıştığı için sarıya benzerdir. On dördüncü hanede nusratü'd-dâhil şekli gelmiştir. On dördüncü hane, kâ'ime şeklinin hanesidir. Nusratü'd-dâhil şekli ile kâ'ime şeklini topladık, hamre şekli oluştu. Ve kabzü'd-dâhil şeklinin ateşle ilgili noktası birinci haneye ulaştı. Birinci hanede tarîk şekli gelmiştir. Toprakla ilgili noktası

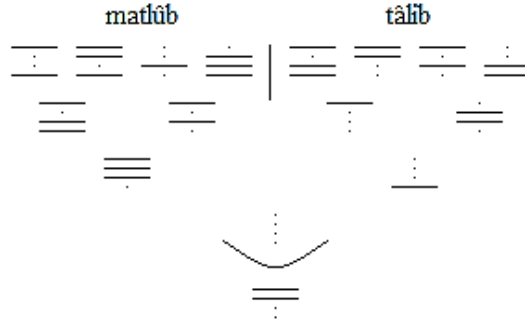
[130] altıncı haneye, nakiyyü'l-hadd şekline ulaştı. Tarîk şekli ile nakiyyü'l-hadd şeklini topladık, hamre şekli oluştu. Elinde gizlediği pirinç teldir. Birinci hanede tarîk şekli geldiği ve uzunluğu ölçülmüş olmadığı için uzun pirinç tel dedik. Bunun üzerine kıyas edilir. Son söz budur. Gizli Nesne Bölümü Gizli nesnenin ne olduğu sorulursa bu niyete remil atılır. Birinci haneye gelen şekilden tabiatı; ikinci haneye gelen şekilden rengi; üçüncü haneye gelen şekilden biçimi; dördüncü haneye gelen şekilden faaliyeti, kullanıldığı yer ve neden meydana geldiği; beşinci haneye gelen şekilden bir araya geldikleri; altıncı haneye gelen şekilden hangi unsurdan (ateş, hava, su, toprak) olduğu; yedinci haneye gelen şekilden hangi unsurdan (kan, balgam, safra, sevda) olduğu; sekizinci haneye gelen şekilden karşıtı; dokuzuncu haneye gelen şekilden fiili; onuncu haneye gelen şekilden tadı; on birinci haneye gelen şekilden neden tamamlandığı; on ikinci haneye gelen şekilden madeni söylenir. Bunlardan sonra unsurların ilgili noktalarına bakılır. Ateşle ilgili noktalar üstünse

madenle, havayla ilgili noktalar üstünse hayvanla, suyla ilgili noktalar üstünse bitkiyle, toprakla ilgili noktalar üstünse madenle ilgilidir. Unsurların ilgili noktaları eşitse hangi şahit şekli ve delil şekli kuvvetli şekillerse o şekiller dikkate alınır.

[131] Sonra birinci haneye gelen şekil ile dokuzuncu haneye gelen şekilden bir şekil oluşturulur. Yine birinci haneye gelen şekil ile onuncu haneye gelen şekilden bir şekil oluşturulur. Oluşturulan şekillerden bir şekil elde edilir. Şekillerin delillerine bakılır. Bu sırayla gizli nesneye hüküm verilir. Sonra ateşle ilgili noktalar dokuz nokta, dokuz nokta şeklinde çıkarılır. Ne kadar nokta kalırsa birinci haneden paylaşılır. Nokta sayısının hangi hanede tamamlandığına bakılır. Havayla ilgili noktalar on bir nokta, on bir nokta şeklinde çıkarılır. Kalan noktalar, birinci haneden sayılmaya başlanır. Nokta sayısının hangi hanede tamamlandığına bakılır. Suyla ilgili noktalar on dört nokta, on dört nokta şeklinde çıkarılır. Kalan noktalar, birinci haneden sayılmaya başlanır. Nokta sayısının hangi hanede tamamlandığına bakılır. Toprakla ilgili noktalar on altı nokta, on altı nokta şeklinde çıkarılır. Kalan noktalar, birinci haneden sayılmaya başlanır. Nokta sayısının hangi hanede tamamlandığına bakılır. Gizli nesnenin ismi, nokta hesabına göre bu dört şeklin harflerinden bulunur. Gizli nesnenin değeri öğrenilmek istenirse mîzân hanesinde hangi şeklin geldiğine bakılır. Mîzân hanesinde gelen şeklin unsurlarla ilgili noktaları yarı

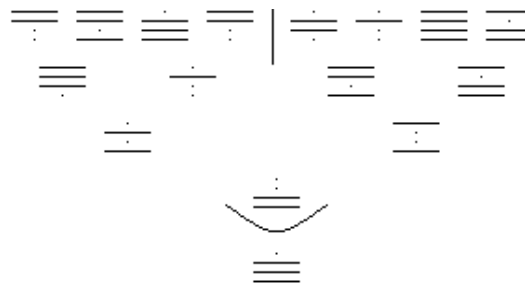
[132] yarıya çıkarılır. Noktaların kalan yarısı, değerini gösterir. Unsurların nokta hesabı şöyledir: Ateşle ilgili nokta dokuz, havayla ilgili nokta on, suyla ilgili nokta iki, toprakla ilgili nokta on altıdır. Hz. Ali'nin *Allah yüzünü ak etsin* sözü: “*Tekte ve çiftte farklılık olduğunda azlığa ve çokluğa göre galip gelir. Çift eşit olduğunda matlab (fal sahibinin isteği), tek eşit olduğunda tâlib galip gelir.*” Bu uygulama da Hz. Ali'ye aittir. Geçerli bir uygulamadır. Birinci hane ile dördüncü haneye değin ümmehât haneleri, altında benât-ı ümmehât haneleri, benât-ı ümmehât hanelerinin sonu on üçüncü haneye değin sâ'il ve tâlib tarafıdır. Bütün ahavât (kız kardeşler) haneleri on dördüncü haneye değin mes'ûl ve matlûb tarafıdır. Hangi tarafın tek noktaları veya çift noktaları üstünse ya da üstün müdür veya eşit midir tek noktaları veya çift noktaları ne kadar olursa Hz. Ali'nin sözü üzerine değerlendirilir. Gayet değerli bir sözdür ve gereklidir. İhtiyaç hâlinde kullanılır. Örneğin remlin görüntüsü

[133] bu şekilde geldi:

Sâ'il tarafının çift noktaları on üç, tek noktaları on beştir. Mes'ûl tarafının çift noktaları on yedi, tek noktaları on birdir. Çift noktalarda karşıtlık bulunur. Çünkü sâ'il tarafı on üç, mes'ûl tarafı on yedidir. Karşıtlıkta üstün olan galip gelir. Öyleyse mes'ûl tarafı galip geldi. Tek noktalarda da karşıtlık bulunur. Bu kez sâ'il tarafı galip geldi. Bu değerlendirmeyeyle iki taraf eşittir deriz. Bunun üzerine kıyas edilir. Habersiz olunmasın. Son söz budur. Gizli Nesne Bölümü Bir kişi, avcunun içinde bir nesne gizlese avcundakinin ne olduğunu sorsa bu niyete remil atılır. Birinci haneye gelen şekilden rengi; ikinci haneye gelen şekilden ağırlığı; üçüncü haneye gelen şekilden uzunluğu ve kısalığı bu haneye dokuzuncu hane de dâhildir; dördüncü haneye gelen şekilden bitkisi, hayvanı ve madeni; beşinci haneye gelen şekilden yakıcı olduğu

[134] ve olmadığı; altıncı haneye gelen şekilden bütünlüğü ve kırıklığı; yedinci haneye gelen şekilden renk karıştığı ve karışmadığı; sekizinci haneye gelen şekilden özü ve değeri; dokuzuncu haneye gelen şekilden bağlılığı ve çözüldüğü; onuncu haneye gelen şekilden tatlılığı ve acılığı; on birinci haneye gelen şekilden cesedi ve mezarı; on ikinci haneye gelen şekilden ağırlığı ve hafifliği; on üçüncü haneye gelen şekilden başka renk karıştığı; on dördüncü haneye gelen şekilden bitki ve hayvan karıştığı; on beşinci haneye gelen şekilden delinmiş olduğu ve işlenmiş olduğu; on altıncı haneye gelen şekilden yiyeceğin tadı ve tatsızlığı görülür. Örneğin: Avuç içinde rastık taşı (antimon) gizlenip remil atıldı, bu görüntü geldi:

Birinci hanede hamre şekli gelmiştir. Dokuzuncu hanede tekrar etti. Hamre şekli $\equiv$ kırmızı renklidir, dokuzuncu hanede tekrar ettiği için beyaz renkli olur. Kızılımsı rengi beyazımsı olur. İkinci hanede cemâ'at şekli $\equiv$ gelmiştir, ağır olur. Üçüncü hanede nakıyyü'l-hadd şekli $\equiv$

gelmiştir. On birinci hanede tekrar etti. Nakiyyü'l-hadd şekli yuvarlaktır. On birinci hane de yuvarlak

[135] olur. Dördüncü hanede 'akle şekli gelmiştir, maden olur. Beşinci hanede nusratü'd-dâhil şekli gelmiştir. Sekizinci hanede tekrar etti. Yakıcı olur. Altıncı hanede lahyân şekli gelmiştir. Lahyân şekli bütündür, on altıncı hanede tekrar ettiği için kırılmaya meyilli olur. Bunun üzerine kıyas edilir. Avuç içinde bir nesne var mıdır veya gizli nesnenin ne olduğu öğrenilmek istenirse altıncı haneye gelen şekil ile sekizinci haneye gelen şekil toplanır; birinci derece bir şekil ortaya çıkarsa avuç içinde bir nesne vardır, üçüncü derece bir şekil ortaya çıkarsa avuç içinde bir nesne yoktur. *Allah doğruyu en iyi bilendir.* Eğer bir kişi, ne yediğini sorarsa ikinci haneye gelen şekle bakılır. Hangi şekildir, ne kadar noktası vardır, hangi hanede tekrar etmiştir? Tekrar ettiği haneden cevap verilir. Ateşle ilgili bir haneyse kötü bir şey yemiştir. Havayla ilgili bir haneyse hayvansal yemiştir: et, yağ, yoğurt. Suyla ilgili bir haneyse bitkisel yemiştir: meyve. Toprakla ilgili bir haneyse ağır, acı, tatsız yemiştir: ayran, kuru ekmek. *Allah en iyi bilen ve en doğru şekilde hüküm verendir.*

[136] Bölüm Remil ilminin dört unsur üzerine dört hane, bütünüyle on altı hane olduğu bilinmelidir. Dört hane ateş, dört hane su, dört hane hava ve dört hane topraktır. Ateş hürmet, hava menfaat, su merhamet, toprak karanlıktır. Birinci, beşinci, dokuzuncu ve on üçüncü haneler ateşle ilgili hanelerdir. Bu hanelerin tabiatı sıcak ve kuru, durumları iyi, giysileri atlastır. İkinci, altıncı,¹⁷⁰ onuncu ve on dördüncü haneler havayla ilgili hanelerdir. Bu hanelerin tabiatı sıcak ve ıslak, durumları orta, giysileri ince bezdir. Üçüncü, yedinci, on birinci ve on beşinci haneler suyla ilgili hanelerdir. Bu hanelerin tabiatı soğuk ve ıslak, durumları orta, giysileri bukalemundur (yanardöner ipekli kumaş). Her zaman başka bir rengi gösterir. Dördüncü, sekizinci, on ikinci ve on altıncı haneler toprakla ilgili hanelerdir. Bu hanelerin tabiatı soğuk ve kuru, durumları kötü, giysileri kürktür. Ancak ateşin büyük düşmanı su, küçük düşmanı topraktır. Hava, dostudur. Havanın büyük düşmanı toprak, küçük düşmanı sudur. Ateş, dostudur. Suyun büyük düşmanı ateş, küçük

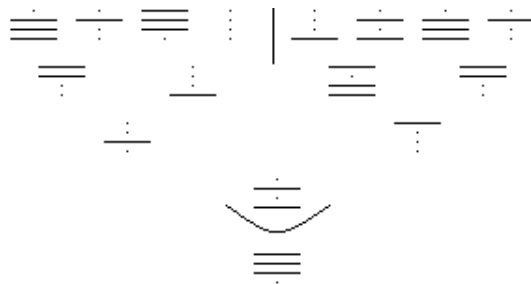
[137] düşmanı havadır. Toprak, dostudur. Toprağın da büyük düşmanı hava, küçük düşmanı ateştir. Su, dostudur. On altı şeklin hükmü bu doğrultuda verilir. Örneğin: Bir kişinin remlinde yani talihî için remil atılsa ateşle ilgili bir şekil su hanesinde gelirse durumu kötü olur. Hasta gibi, divane gibi, âşık gibi. Toprak hanesinde gelirse durumu kötü olur. Ateşperest gibi, topal gibi, kör gibi. Hava hanesinde gelirse durumu iyi olur. Sevdiğine kavuşmuş gibi, mal mülk almış gibi. Bunun üzerine kıyas edilir. Ateş hanesinde gelirse durumu iyi olur. Zenginlik gibi, makam gibi, yücelik gibi. Bunun üzerine kıyas edilir. Havayla ilgili bir şekil ateş hanesinde gelirse durumu iyi olur. Düşmana galip gelmiş biri gibi. Hava hanesinde gelirse durumu iç açıcı olur. Sarhoşluk gibi, mutluluk gibi. Bunun üzerine kıyas edilir. Su hanesinde gelirse

¹⁷⁰ Metinden elde edilen bilgilere göre değiştirilmiştir.

[138] durumu kötü olur. Hasta gibi, hâlsiz gibi. Toprak hanesinde gelirse durumu fazlasıyla kötü olur. Ölmüş gibi. Suyla ilgili bir şekil ateş hanesinde gelirse durumu kötü olur. Ateşe düşmüş biri gibi. Hava hanesinde gelirse durumu kötü olur. Suda boğulmuş biri gibi. Su hanesinde gelirse durumu mülayim olur. Tasavvuf ehli gibi, ibadetle meşgul biri gibi. Toprak hanesinde gelirse durumu rahat olur. Hasta iyileşmiş gibi. Toprakla ilgili bir şekil ateş hanesinde gelirse durumu kötü olur. Hastalanmış biri gibi. Hava hanesinde gelirse durumu kötü olur. Kötü sözle kalbi kırılmış biri gibi. Bunun üzerine kıyas edilir. Su hanesinde gelirse durumu mülayim olur. Yorgun biri dinlenmiş gibi. Bunun üzerine kıyas edilir. Toprak hanesinde gelirse durumu rahat olur. Uyumuş biri gibi. Bunun üzerine kıyas edilir.

[139] İlk nokta mîzân hanesinde ortaya çıkar, hanelerin içinde gezinir. Noktanın durumu şuna benzerdir: Ancak her şekil bir nesneye işaret eder. Nokta bazı şekillerin içinde iyi durumda bazı şekillerin içinde kötü durumdadır. Aslı bilinmelidir. Fal sahibi mîzân hanesinden başlayarak noktalara nasıl girer nasıl çıkar; her bir hanenin içinde durumu nasıl olur; sıkıntısı nedir, güçlüğü nedir; almak nedir, satmak nedir; dostluk nedir, düşmanlık nedir; giysilerini çıkarmak nedir, giysilerini giymek nedir bundan cevap verilir. İlk noktanın mîzân hanesinde ortaya çıktığı, güneşin ve ayın burçların içinde gezdiği gibi noktanın da gezdiği bilinmelidir. Örneğin: Nokta on üçüncü haneye gitti. On üçüncü haneden ya dokuzuncu haneye ya da onuncu haneye gider. Dokuzuncu haneye gitti. Dokuzuncu haneden ya birinci haneye ya da ikinci haneye gider. Oradan yolunu nerede açık bulursa o hanede gezer. Örneğin: Ateşle ilgili bir nokta mîzân hanesindeki şekilde gelse o noktanın durumu hastadır, sıkıntılıdır. Düşmana

[140] sessiz kalmış gibi. On üçüncü haneye gitmese ve birinci haneye ulaşırsa birinci hanedeki durumu fazlasıyla iyi olur, rahattır. Bundan sonra soğukluğu ve ıslaklığı bırakır, sıcaklığı ve kuruluşu alır. Bukalemunu çıkarır, atlası giyer. Hanelerin içinde dost ile rahat, düşman ile sıkıntılıdır. Örneğin: Bir kişi sordu, onun niyetine remil attık. Bu görüntü geldi:

Öncelikle mîzân hanesinde iki nokta vardır. Fal sahibine “Senin iki isteğin vardır.” dedik. “Evet, ama nedir?” dedi. Noktalardan biri ateşle ilgiliydi. Su hanesinde gelmiştir. Mîzân hanesidir ki on beşinci hanedir. Durumu perişandı. Fal sahibine “Senin isteğinin biri hastadandır veya sevgiliden

veya aşktandır veya bir hastalığa yakalanmışsın.” dedik. “Öyledir, bunun akıbeti nasıl olur?” dedi. Bir daha noktayı takip

[141] ettik. Nokta on dördüncü haneye gitti. Hava hanesidir. Durumu biraz iyi oldu. Soğukluğu bıraktı, sıcaklığı aldı. Ancak ıslaklığı iki derece arttı. Bukalemunu çıkardı, ince bezi giydi. On dördüncü hanede ferah şekli gelmiştir. Ferah şeklinin sayısını fal sahibine söyledik: “Bir yıl içinde sana biraz ferahlık gelir. Müjde gibi, iyi haberler gibi. Ancak gerçekleşir zannetme gerçekleşmez.” “Peki. Sonra nasıl olur?” dedi. Nokta on birinci haneye gitti. Su hanesidir. Yine ateş suya gitti. Soğuk oldu. Durumu perişan oldu. Üç derece ıslak oldu. Bukalemunu giydi. On birinci hanede ‘utebe-i hâric şekli gelmiştir. Ay cetvelinde on sayısı vardı. Fal sahibine “Bir yıldan sonra on ay içinde sana bir güçlük gelir. Bütün dostların sana düşman olur. Hatta ölüm gibi gelir.” dedik. “Evet, sonra nasıl olur?” dedi. Oradan

[142] nokta beşinci haneye gitti. Ateş hanesidir. Ateş, ateşe gitti. Durumu iyi oldu. Sıcak ve kuru oldu. Atlası giydi. Biraz zayıf vardı. Hasta iyileşmiş gibi. Beşinci hanede tarîk şekli gelmiştir. Hafta cetvelinde üç sayısı vardı. Fal sahibine “Sonra üç hafta içinde sana ferahlık gelir. Gerçekleşmez ancak gerçekleşmeye yakın olur.” dedik. “Peki. Sonra nasıl olur?” dedi. Nokta dördüncü haneye gitti. Durumu kötü oldu. Oradan nokta, üçüncü haneye gitti. Dördüncü hanede ‘utebe-i hâric şekli gelmiştir. Gün cetvelinde üç sayısı vardı. Üçüncü hanede kabzü’l-hâric şekli gelmiştir. Gün cetvelinde üç sayısı vardı. Üç, üç daha altı olur. Fal sahibine “Sonra sana altı gün bir kötülük gelir.” dedik. “Peki. Sonra nasıl olur?” dedi. Nokta ikinci haneye gitti. Eskisi gibi durumu iyi oldu.

[143] İkinci hanede lahyân şekli gelmiştir. Saat cetvelinde sayısı üçtü. Fal sahibine “Sonra üç saat içinde sana ferahlık gelir.” dedik. “Peki. Sonra nasıl olur?” dedi. Nokta birinci haneye gitti. Ateş hanesidir. Durumu tamamıyla iyi oldu. Birinci hanede nakiyyü’l-hadd şekli gelmiştir. Vakit cetvelinde sayısı on beşti. Fal sahibine “Sonra on beş vakit içinde senin isteğin gerçekleşir. Özetle bir yıl, on ay, üç hafta, altı gün, üç saat, on beş vakitten sonra senin isteğin gerçekleşir.” dedik. *Allah doğruyu en iyi bilen ve en doğru şekilde hüküm verendir. Karşılık beklemeden bol bol veren, âlemlerin sahibi Allah’ın yardımıyla kitap tamamlandı. Cemaziyelahir (aralık/ocak) ayı, 1310 (1892/1893) yılı.*

SONUÇ

İnsanın gelecek hakkında bilgi sahibi olma ve yaşantısını bu bilgiler ışığında şekillendirme isteği, onun doğasında var olan dürtüsel gereklerinden biridir. İnsan; varoluşundan itibaren bu isteğini karşılamaya çalışmış, çeşitli teknikler üreterek bu teknikleri geliştirmekle meşgul olmuştur. Kumun üzerine birtakım çizgiler çizilerek bakılan remil, söz konusu tekniklerden biridir. Cahiliye Dönemi Arapları arasında yaygın olması ile bilinmektedir. Zaman içinde diğer kültürlerle de geçtiği gözlemlenebilir.

Çalışmada, Millî Kütüphane Ankara Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi 06 Hk 2725/2 numarada kayıtlı bir remil risalesi konu edinilmiştir. Bu risalenin çeviri yazılı metni hazırlanarak dil içi çevirisi yapılmıştır. Risalenin metni incelendiğinde, remli bilmeyen ve remlin nasıl bir yöntem izlediğini öğrenmek isteyen Kâsım Bey Çelebi'nin talebi üzerine yazıldığı görülmektedir. Risale muhtasar bir eserdir ve yoğun bilgiler içermektedir.

Risalede tespit edilen remil şekilleri ve isimleri şu şekildedir: — ferah, ≡ lahyân, — kâ'ime ('utebetü'd-dâhil), ≡ beyâz, — nakiyyü'l-hadd, — sâbite ('utebetü'l-hâric), ≡ enkîs, ≡ hamre, ≡ nusratü'l-hâric, — 'akle, — ictimâ', ≡ nusratü'd-dâhil, — tarîk, — kabzü'l-hâric, ≡ cemâ'at, — kabzü'd-dâhil. Bu şekillerden nakiyyü'l-hadd, sâbite, hamre, enkîs, 'akle ve kabzü'l-hâric şekilleri kötü belirtiye işaret ederken diğer şekiller iyi belirtiye işaret etmektedir.

Risalede remil şekillerine özel isimler verildiğinden söz edilmektedir. Ümmehât, mütevâlidât, benât-ı ümmehât, kutb-ı şimâlî, kutb-ı cenûbî, sâ'il-i reml, mes'ûl, 'ukde, mîzân-ı 'amel, kâdî-i reml, 'âkıbetü'l-'âkıbe ve nefîce-i reml tespit edilen özel isimlerdir. Aynı şekilde remil hanelerine özel isimler verildiğinden söz edilmektedir. Evtâd, mâ'ilü'l-evtâd, zâ'ilü'l-evtâd, zevâ'id-i evtâd-ı erba'a, şevâhid-i evtâd-ı erba'a, vetedü'l-veted, nâzır ve sâkıt tespit edilen özel isimlerdir.

Risalede remil ile klasik astronomi arasındaki ilişki hakkında bilgilere yer verilmektedir. Bu bağlamda şeref, mesken, hadd, vech, müselles, hubût, vebâl, vezn, evc, hazîz, 'arz ve 'umk kavramları önemlidir. Remlin her bir şekli için söz konusu kavramların hane karşılıkları belirtilmektedir. Mukârene, tesdîs, terbî', teslîs ve mukâbele kavramları da klasik astronomi ile bağlantılarından ötürü önemlidir.

Risalede tâlib, matlûb, nefs-i reml, mûntehî, mûntehîye, metîn, şerh, tefsîr, te'vîl ve ibtidât şekillerinin nasıl belirleneceği başta olmak üzere remlin nasıl bakılacağı hakkında pek çok kurala yer verilmektedir. Bu kurallar en ince ayrıntısına kadar açıklanarak remlin tamamıyla anlaşılması amaç edinilmiştir. Risalede bu kadar çok kavram ve kuralın yer alması hem remlin bir ilim olarak değerlendirildiğini hem de risalenin remli bilmeyen birine onu eksiksiz anlatmanın hedeflendiğini göstermektedir.

KAYNAKÇA

- Aliyev, Elmin (2012), “Matematik Kısımının Üçüncü Risâlesi: Astronomi-Astroloji”, Abdullah Kahraman (Ed.), **İhvân-ı Safâ Risâleleri 1**, içinde (81-110), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- Aydemir, Emrah (2018), “Remil İlmi ve Divan Şiirine Yansımaları”, **Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi**, 2(2), 159-180.
- Aydın, Mehmet (1995), “Fal”, **TDV İslâm Ansiklopedisi içinde**, 12(134-138), Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Ayverdi, İlhan (2005a), **Misalli Büyük Türkçe Sözlük**, 1, Kubbealtı Yayınları, İstanbul.
- _____ (2005b), **Misalli Büyük Türkçe Sözlük**, 2, Kubbealtı Yayınları, İstanbul.
- _____ (2005c), **Misalli Büyük Türkçe Sözlük**, 3, Kubbealtı Yayınları, İstanbul.
- Bahadır, Savaşkan Cem (2020), “Matbu Bir Remilnâme Örneği”, **Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi**, (43), 221-242.
- Çağbayır, Yaşar (2007a), **Ötüken Türkçe Sözlük**, 1, Ötüken Yayınları, İstanbul.
- _____ (2007b), **Ötüken Türkçe Sözlük**, 2, Ötüken Yayınları, İstanbul.
- _____ (2007c), **Ötüken Türkçe Sözlük**, 3, Ötüken Yayınları, İstanbul.
- _____ (2007d), **Ötüken Türkçe Sözlük**, 4, Ötüken Yayınları, İstanbul.
- _____ (2007e), **Ötüken Türkçe Sözlük**, 5, Ötüken Yayınları, İstanbul.
- Çelebi, İlyas (1995), “İslâm’da Fal”, **TDV İslâm Ansiklopedisi içinde**, 12(138-139), Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- _____ (2007), “Remil”, **TDV İslâm Ansiklopedisi içinde**, 34(555-556), Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Demir, Remzi (2022), **Takiyüddîn’de Matematik ve Astronomi**, 2. Baskı, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.
- Dilçin, Cem (2013), **Yeni Tarama Sözlüğü**, 3. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Durmuş, İsmail (2020), “Muhtasar”, **TDV İslâm Ansiklopedisi içinde**, 31(57-59), Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara.
- Duvarcı, Ayşe (1993), **Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser “Risâle-i Falnâme li Ca’fer-i Sâdik” ve “Tefe’ülnâme”**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

- _____ (2001), “Halk Kültürü Uygulamalarından Biri Olan Fal Geleneğinin Değerlendirilmesi”, **ERDEM İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi**, 13(37), 117-129.
- Dülger, Elif (2011), “Evliya Çelebi Seyahatnamesi’nde Fal”, **Turkish Studies**, 6(4), 97-105.
- Ebulmuammer Fuad (2022), **Mükemmel Remil Kitabı (İnceleme-Metin-Sözlük-Dizin)**, Volkan Karagözlü (Haz.), Paradigma Akademi Yayınları, Çanakkale.
- Gülensoy, Tuncer (2011a), **Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü**, I, 2. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- _____ (2011b), **Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü**, II, 2. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Hartmann, Franz (1913), **The Principles of Astrological Geomancy**, Rider, London.
- İloğlu, Mustafa (t.y.), **Gizli İlimler Hazinesi**, 2, <https://dn720200.ca.archive.org/0/items/PDFTrkeHavasKitaplar/Mustafa%20%C4%B0lo%C4%9Flu%20-%20Gizli%20%C4%B0limler%20Hazinesi%202.%20Kitap.pdf> (06.08.2024).
- Kundakçı, Emre ve Gürsu, Uğur (2022), “Ahkâmü’l-Külliyye ‘alâ Tahvîl-i Sini’l-‘Âlem’de İlm-i Ahkâm-ı Nücûm Terimleri”, **Türk Dünyası Araştırmaları**, 130(257), 323-342.
- Kur’an, Ahkâf Suresi.
- Kur’an, Tâ-Hâ Suresi.
- Mütercim Âsım Efendi (2013), **Kâmûsu’l-Muhîd Tercümesi**, 2, Mustafa Koç ve Eyyüp Tanrıverdi (Haz.), Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, İstanbul.
- Öztürk, Muhammet (2019), “Mele-i A’lâ”, **TDV İslâm Ansiklopedisi içinde**, EK-2(242-244), Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara.
- Pala, İskender (2020), **Ansiklopedik Divân Şiiri Sözlüğü**, 31. Baskı, Kapı Yayınları, İstanbul.
- Redhouse, Sir James William (2000), **Redhouse Türkçe/Osmanlıca-İngilizce Sözlük**, Bahadır Alkım vd. (Haz.), 18. Baskı, SEV Yayınları, İstanbul.
- Sarı, Mevlût (1982), **el-Mevârid Arapça-Türkçe Lûgat**, Bahar Yayınları, İstanbul.
- Sezer, Sennur (1998), **Osmanlı’da Fal ve Falnameler**, Milliyet Yayınları, İstanbul.
- Steingass, Francis Joseph (2005), **A Comprehensive Persian-English Dictionary**, Çağrı Yayınları, İstanbul.
- Sümer, Necati (2016), “Cahiliye Araplarında Falcılık”, **Milel ve Nihal Dergisi**, 13(1), 134-157.
- Şemseddin Sami (2012), **Kâmûs-ı Türkî**, Raşit Gündoğdu vd. (Haz.), 2. Baskı, İdeal Kültür Yayıncılık, İstanbul.

Topaloğlu, Bekir (2003), “Latîf”, **TDV İslâm Ansiklopedisi içinde**, 27(108-109), Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara.

Türk Dil Kurumu (2011), **Türkçe Sözlük**, 11. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Unat, Yavuz (2000), “Eski Astronomi Metinlerinde Karşılaşılan Astronomi Terimlerine İlişkin Bir Sözlük Denemesi”, **OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi**, 11(11), 633-696.

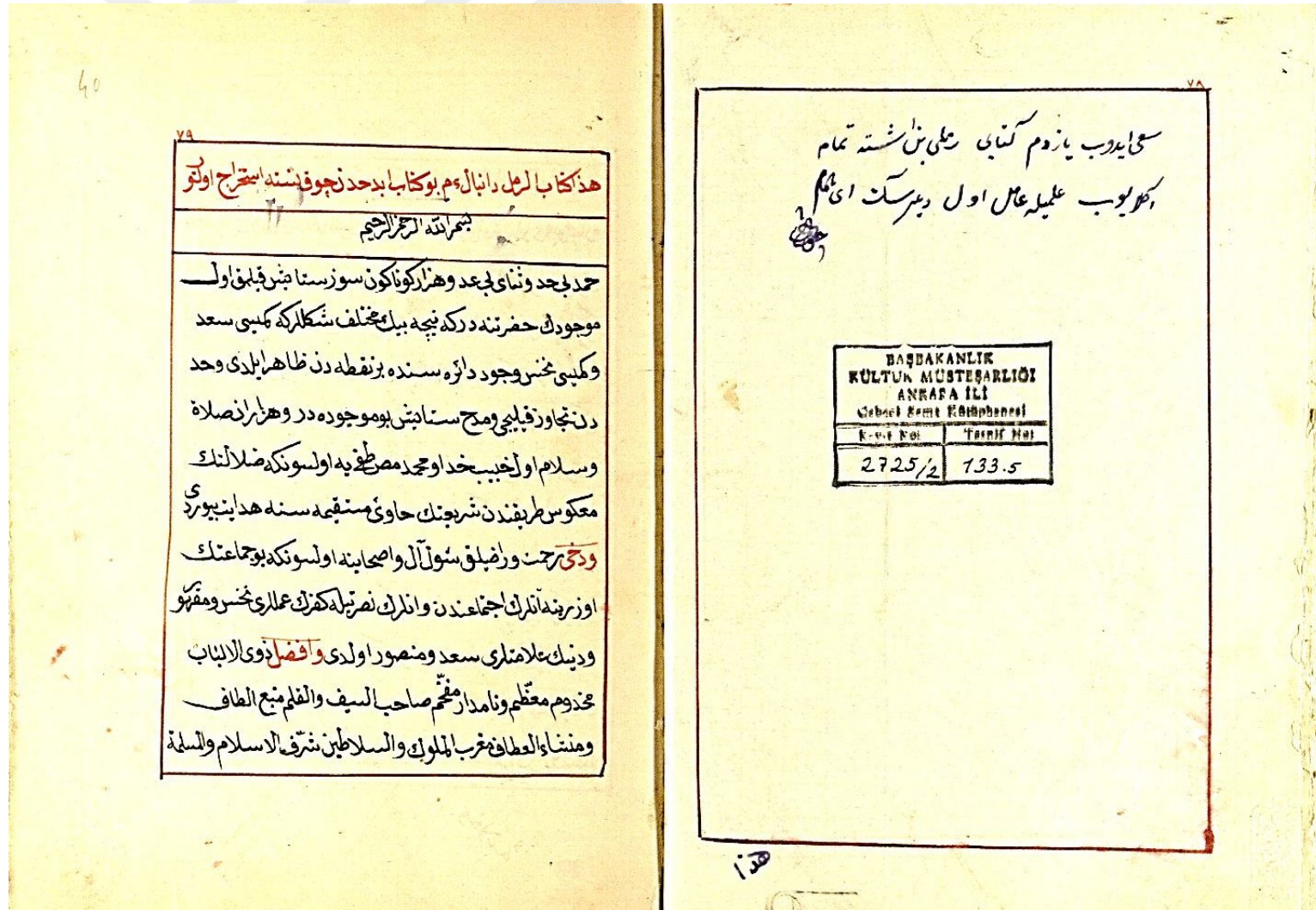
Uzun, Mustafa İsmet (1995), “Falnâme”, **TDV İslâm Ansiklopedisi içinde**, 12(141-145), Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.

Ünver, İsmail (2008), “Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler”, **Turkish Studies**, 3(6), 1-46.

EKLER

ناظری دیوان الممالک فی العالمین قاسم بک چلی دام الله شرفه
 حضر نری ولدی وهم انلک مبین القبه دیواد ویرلدی ویرپچاره
 دایمیدن **شیخ اسماعیل** اوغلو داور کبر و خود بیلک و خوشی نری
 ایدوب تواضع سعدی له الوب دایله شویله اشارت ایند بکده
 ایدح طرفی اوزرنیه یزه و مختصر رساله ایدوبور ناکه طرفی دخی
 کوره ییم نیجه دیوبوردی ویرپچاره دایم خود اولخلده دکو
 لدم زیر امر ملک اشکالی و احکام تقدملرنی برفاج مختصری
 اولده که بدایت حالده کور دایم بدی شمدیکی حالده جمله خا
 طریمر دن زائل اولوب دورددی و لکن انلک امرینه امثال ایدوب
 بو مختصری ایدح طرفی اوزرنیه غایب احتصار ایدوب ترکیبه
 کوروب برخی امیدی واردر که اول حضرت عالیانک بجای
 نظر ندیده مقبول و سنه ان شا الله تعالی **کد بک** ای عزیزم بیلک
 کر که جمیع ضمه لردن شریف علم دیندر و علم تذکره عالم

خلاصه

۸۱
 و خلاصه بنی آدم و حضرت رسالت علیه السلام بیورر
 العلم علما علم الدربان و علم للابدان صدق رسول الله
کد بک امدی بو علم مرل علم تندر و شریف علمدد و دخی سید
 کائنات و دم دن واردا ویشدر علیکم بحفظ العلم فانه مرفل
معجزة من الانبياء عليه السلام و ابن عباس رضی الله عنه
 روایت ایدر که رسول الله سؤال ایدوب ایدم بارسو
 الله بکسه کوردم که او طور مش قوم اوزرنیه خطا
 چکوب و خلق اکا بقار لرایدی و تکریم نکا را ایدر لردم
 رسول و م بیور دیکم پیغمبر لردن برشی بو علم مرلی بلشدی و هر
 یکم اول پیغمبرک اینین اشلیه انک اینی ضوای وله و بعضی
 دیشلردر که دانیال و دم ویر فولده دخی شویلد مرکه بو علم
 مرل بدی پیغمبر معجزة سیدد **دخی** روایت ایدر لردم حضرت
 رسول علیه السلام بیورر که حق تعالی ان مجید بنده و نور

۸۲
 حمیدنده بیورمند که **انونی بکتاب من قبل هذا اوانا درین**
علم ان کتم صادقین و بوایت بو علمک تحقیقه و در بستلکه محضو
 صدر و بوعلی اولو طوتمن کرک انیکو نکه بولم مل اول زمانا پیغیر
 لر نیک مجزه سید **فچن** بر قوم کسه لر آذن معجزات و رهان
 است لر دی اول پیغیر لر طور لر دی شهر دن طشره و مقام لر
 بندن اواق چقار لر و بوز لر بن صحرا به طو نر لر دی وار و بی قوم
 اوزر نیه اوطور و بی قلم طو نوب بر مل ضرب بدر لر دی اول قومک
 سنو اللینه شوبله جواب و بر لر لر دی که جمعیسی انصافه
 کلور لر دی و بونلرک پیغیر لکرنیه اقرار ایدوب سلمان اولور لر
 دی **و ذی یلمک** کر که اوستان لر یل اسد و کی وقتنده بلوط
 اولد قده و بغور باغد قده رمل اور مزلر دی زیر که عالم غامری
 اربعه اوزر نیه قائمدر چون عناصر اربعه اوزر نیه قائم اولیق
 متساوی بر اوله البنده رمل راست کلور و موافق دوشسر

جزم

۸۳
 چنکم عناصر ربغک بری زیاده اولسه عالمده فساد ظاهر
 اولور دیمینلر **وکن** حقیقی شوبله دیمینلر در که رمالک کند
 وجود غایت صافی اوله و غلغشتدن و جمع شوائج حسیما
 نیدن کو کنده غبار اوطیه و بغور و بلوط دبذکاری و سنو
 قلیدر **امدی** فچن نوشتلر بر لور بنده اولسه هیچ رملنده ده
 تخالف اینه اگر کیم عالم صافی اولوب و بلوط بغور اولوب
 رمالک کو ککی صافی اولسه البنده رملنده مخالف و تفاوت
 اولمینه اولمز **کد بک** امدی علم رمالک شرطین چی بیانیده
 لم فچن بر کسه رمل اور مقیسه اول کند و ی پاک و طیب
 و طاهر ایدوب بعده **کره استغفار** صلوات آیه الکرسی
 اوسوره القدر اوسوره اخلاص اعمودین و چی نوآدری
 اوقوب **یا طوس طاس** بهر طاس دینه اند نکره الینه قلم ال
 صافی نیت ابله **بالطیف** **بالطیف** دینه اند نکره بود عالی اوقیه

بسم الرحمن الرحيم اللهم اني استسلك بكل اسم دعاك به احد من
 خلقك قائما او قاعدا راعيا او ساجدا في السجود او في الارض
 او في بر او في بحر مني وعرفاني وعنده مقام بينك وبيننا لئلا نزلنا
 عملا مخلصا في خلاء او ملدا في الظلمة البلى وفي وضوء النهار فسمعت
 نداء فكشف بلاه استسلك باني ان في هذه الخطوط ما هو الحق
 حول منك وقوة انك على كل شيء قدير دبه انذ نصركه خاف من
 تمام جميع ايدى وبني بغيره صلوات كنوره **ودعي** سطره بوني اوقيه
بسم الله الرحمن الرحيم اللهم اني الاستسبأ كما هي خرج من الظلمات
 الى النور رب اشرح لي صدرى ويسر لي امرى واحلل عقدة من
 لساني قولي **واندن** اولد رت سطرى نقطة ترى رسم ايدى تا
 درت شكل جفاده امهات دبرلى اندن درت شكل خجفاده
 متوالدان دبرلى **٩** نجيه و **١٠** نجيه بنات امهات دبرلى **١١** نجيه
١٢ و نجيه متوالدان دبرلى **١٣** نجيه و **١٤** نجيه فطيمه دبرلى

سائر

رجل دخی دبرلى و **١٤** نجيه قطب جنوبی دبرلى ومسئول عقده دخی
 دبرلى وحمله احكام بوكا دبرلى و **١٥** نجيه ميزان عمل دبرلى وقاضی
 رجل دبرلى نقدر احكام ضرب اولورسه بوندن طلب ایدرلى
 وجميع نجويه بوعمله ابلدبرو بوشکلان بولدبر بوندن حاصل
 ايندبرلى **١٦** نجی وه عاقبت لعاقبه دبرلى ونجيه مرملدبرلى **ودخی**
 بيلم کر کر که اشکالک اناسی جماعتدا ناسی طر قیدرو جمع
 اشکال بواکى شکلان تولد ایدر **شال** شوبلدر که طریفک
 آخر نقطه سین الوب جماعتک آخر و جی طرح ایدوب برینه
 قوبسه ل **انکلی** ولور وینه طریفک بوقار والو جماعتک
 بوقار وکی نقطه سی برینه قوبه ل **نصبت الحاج** اولور و نصرت
 الخارجی قلب ایدر **نصرة الداخل** ولور و طریفک برآشغه ویر
 بوقار و نقطه سین الوب جماعتک برآشغه سنه ویر بوقار و
 سنک نقطه سی برینه قوبه ل **عقله** وجوده کلور واکر طریفک

۸۶
 او را سنده کی یکی نقطه الال جماعتك او را سنده قویه ل
اجماع وجوده كلور و اگر طریقك ایکی نقطه سیله آخر نقطه
 سنی الوب جماعتك اول محله اولان نقطه زوجری طرح آید و
 و بو نقطه لری آنک برینه قویه ل **قبض الداخل** وجوده كلور و
 نه ل قلب ایده ل **قبض الخارج** وجوده كلور با قبضین بو وجه
 او زربنه ایده ل **واکس سوال** ایدر ل رسته کیم طریق نندن ؟
 نقطه اولدی جواب اولدر که اول نقطه سی انشی ایکی نقطه
 سی با بددر او جینی نقطه سی ایدر در دخی نقطه سی **کند**
 و عالم بو عناصر ربعه او زربنه فائدر و اتفاق حکما بوکا
 مقرر در و فلک و بروج هب بودرت طبیعت او زربنه در
 و آدم و جمله حیوانات هب بودرت طبیعت او زربنه در
 و جماعت خود کزه زمینه نسبت فائدر در **پس** معلوم او
 لدیکه جمیع اشکالک اناسی اناسی طریق ایله جماعتدر و بو

نکته

۸۷
 نلردن وجوده كلور **امدی غریز** بيلمك كركدر که هر عملك
 بر موضعی واردر و بو علم رملك موضع نقطه در شول
 همدنک بو علمده بحث زوج فرد ندر که اول و فرد نقطه نك
 عوارضی زانی سیندنددر یعنی زوجیت فردیت نقطه
 بالذات عارض اولنلر ندر و محمول اشکالدر و بیوت مقدم
 اشکال او زربنه شول جهندنکه محلددر و اشکال آنده
 حلول ایدر در و محل مقدمدر بالذات حالک او زربنه
پس واجب اولدیکه اول شرح بیوت اولنه اگرچه اول
 محمولک جمیع بیوت اشکال معلوملر در **و دخی** طالبلره فائده
 در و غفله یقین اولسون دیو بیوتی دخی بیان ایده لم مبتدیه
 آسان اوله اول اولری بيلمك كركدر که رملك اولری اون
 آلتیدر **اول** اولحیات نفسه و تن و جان و اینلریشلخه
 و عومر لوطا لغده منسوبدر **دخی** قبض الداخل **پس** ماله معاش

و معادنله و غائبه کشته منسوبدر ۳ قبض الخاج ۳۱ افر
 نداشتند و خیمه و قیز فریاد شده و قوم قبیلله و نقل حرکت
 اینکه قو کتویه و دوش کور مکه منسوبدر ۴ جماعت ۳۳
 آتایه و آتایه بکم انکله آنا انا اراسنده مفارقت دوشمنش
 اوله و دخی ملک مقام و دغیه و غیره ایشلارک عاقبتنه ده
 منسوبدر ۵ فرج ۳۴ اوغوله و قیزه و معنوده و ایلیچا لره
 و خبر لره و هدیه لره منسوبدر ۶ عقیله ۳۵ قوله و قراوشه
 و خدمتکاره و قو کتویه و شاکر لره و غصیه و کلیا اولان
 ملالنه و صبر و لغه و محبوس و لغه و ینقلو طوره و طوشاند
 و طوبردن دوشمنش نسته لره منسوبدر ۷ حمزه ۳۶ مقلویه
 و زوجله و شریکله و غائبه و اضداده و خصومته و
 چنکه منسوبدر ۸ انکبیس ۳۷ قورقیه و اولومه و غائبه مالنه
 و میرات مالنه و دغیه مالنه منسوبدر ۹ بیاض ۳۸ سفر

اویدر

اویدر اوزون سفره و دوسته و علمی دینه و امانته و علم
 تعبیره منسوبدر ۱۰ نصرت الخاج ۳۹ پادشاه و سلاطینه
 و ملکه و شغله و منصوبه و علمه عمله و عزته و حرمته و جا
 آتایه آتایه و عورت ایشنه منسوبدر ۱۱ نصرت الداخل
 ۴۰ امید اویدر سعادت و دوستلره و پادشاه مالنه دخی
 منسوبدر ۱۲ آتایه ۴۱ دوشمانلره و بند زندانه و مدور
 طریق و حیوانلره و بیوک طور لره منسوبدر ۱۳ نقی الخد ۴۲ باشد
 و نفسه و ریایه و مهمل استمکه و تدبیره و فتنه و کوسیه
 منسوبدر ۱۴ قائمه ۴۳ غائب کشینک نفسنه و کجک مالنه
 و مالک صحنه و فرجه منسوبدر ۱۵ اجتماع میزان ۴۴
 احوال امور کلیه قضاسنه و فرج کلیه سنه هفتالی
 بو اوردن سویلنور اصل بوخانه در ۱۶ عاقبت العاقبه در
 ۴۵ دخی فراتنه و رمل استینک کجی عاقبتنه و ترکده منسوبدر

و دخی ییلمک کرکدر که بواو زالتی اودن بودرت اوه اوتاد
 دیرلر ۱ نجو ۴ نجو ۷ نجو ۱۰ نجو اولردر **و دخی** دلالت ایدر زمانه
 حاله و اشکاره نسنه لره و دکلی اولر یک قوتلو ککه **و بو**
 درت اوه مائل الاوتاد دیرلر ۲ نجو ۵ نجو ۸ نجو ۱۱ اولردر و دخی
 دلالت ایدر زمانه مستقبله یعنی که چک زمانه حاله مئیا
 نسنه لره که نه آشکار نه مخفی نه ضعیف و نه خفیه خانه لور
 در قوت مبیانه اولور **و بو** درت اولره دخی زائل الاوتاد دیرلر ۳
 نجو ۶ نجو ۹ نجو ۱۲ نجو اولردر **و دخی** دلالت ایدر زمانه ماضیه
 یعنی کچشن زمانه مخفی نسنه لره و قوتده اضغفر در **و بو**
 درت اولره دخی زوائد اوتاد اربعه و شواهد اوتاد اربعه
 دیرلر ۱۳ نجو ۱۴ نجو ۱۵ نجو ۱۶ نجو خانه لردر **کدبک** امدی
 ییلمک کرکیم ۱۳ اوه شریک ۱۱ اوی طوزلر ۱۴ نجو اوی ۷ نجو
 اوه شریک طوزلر ۱۶ اوه ۴ نجو اوی شریک طوزلر **و دخی**

۹۱
 اودن **و دخی** اوه وندالوند دیرلر **و اودا بکی** اوبک سکرینه ناظر
 دیرلر کم ۱۱ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ نجو اولردر **و بر دخی**
 ۲ و ۸ نجو اولردر **و بو** درت اولره ساقط دیرلر ۲ و ۶ و ۸ و ۱۰
 نجو اولردر **و بر طریف دخی** همان بواکی سیدد ۶ و ۸ نجو اولر **و ناظر**
 اولری قویدر یعنی غایبه قوتلور **و ساقط** اولرینه اضعف
 دیرلر **و بو** اشکالکدخی قوتی ایکی بر لور دیری زلی و بری عار
 ضیدر **بس** قوت زالی اولدر که هر شکل کند و مسکنده
 قوت بولنه اولقوت زائد و قوت عارضی اولدر که هر نه
 شکل که قوت نصب اولور قوتین اول اودن زیاده قیلور
و دخی ییلمک کرکیم ۱۳ اوفوتین و سعادتین نفس اوبیه و بر
 ۱۴ نجو اوفوتین و سعادتین ۴ نجو اوه و بر ۱۶ نجو اوفوتین و سعادتین
 ۱۵ نجو اوفوتین و سعادتین ۷ نجو اوه و بر ۱۷ نجو اوه و بر ۱۸
دخی چون بواولر یک منسوبی فی معلوم اولدی و اشکالک

منسوباتی دخی بیان ایدہ لم **اول شکل** فرج سعدی منقلب
 وزهرہ بدو عشقه وعینہ وغنی باز لعد و لہوہ و طریہ و اوغو
 و فترہ منسوبدر و بوشکاک **۱** اودہ شرفی وارد **۵** اودہ
 مسکنی وارد **۴** اودہ حدی وارد **۲** اودہ و بقی وارد **۷**
 اودہ هبوطی وارد **۸** اودہ اوی وارد **۹** اودہ مثلثی وارد
۱۱ اودہ و بالی وارد **۷** خالی **۳** عرضی وارد **۲** اودہ عمقی وارد
 برقی میز اندر کوئی جمعہ در آبی ربع الآخر در جہتی مغرب طرفید
۲ شکل لیجان سعد خارج در منتر بہ تا بعد ر علم دینہ و فضا
 نا و ماملہ منسوبدر و بوشکاک **۲** نبی اودہ شرفی **۱** اودہ مسکنی
 وارد حدی وارد **۶** اودہ و بقی وارد **۱۰** اودہ مثلثی وارد
۸ اودہ هبوطی وارد **۷** اودہ و بالی وارد **۷** شکل **۱۲** اودہ اوجی وارد
۷ و **۳** اودہ حقیقی وارد **۱** اودہ عرضی وارد در غنی دخی وارد برقی
 فوسیلدزی مشتری در کوئی پنچینہ آبی بحر مہجی شرفی فیدر

۱۰۰

۳ قائمہ سعد داخل در زہرہ بدو اول سنہ لہ کہ فوجہ ذکر
 اولدی آنلہ منسوبدر و بوشکاک **۱۳** نبی اودہ شرفی وارد **۱۴**
 اودہ مسکنی وارد **۷** اودہ حدی وارد **۲** اودہ و بقی وارد
۵ و **۷** اودہ مثلثی وارد **۹** اودہ هبوطی وارد **۴** نبی اودہ و بالی وارد
 خالی **۸** اودہ اوی وارد **۱۱** نبی اودہ حقیقی وارد **۶** اودہ
 عرضی وارد **۴** نبی اودہ عمقی وارد آبی ربع الاولدر **۲** نبی و **۳** بیاض
 سعد ثابت فہر و حرکتہ و سفرہ و مکانہ و عوام الناس منسوبدر
 و بوشکاک **۴** اودہ شرفی **۴** اودہ مسکنی وارد **۲** نبی اودہ حدی
 و و جہی وارد **۲** و **۴** نبی اودہ مثلثی وارد **۱۰** نبی اودہ هبوطی
 وارد **۱۰** اودہ و بالی وارد **۱۰** اودہ و زنی وارد **۱۰** اودہ اوی
 وارد **۹** و **۱۰** نبی اودہ حقیقی وارد **۴** اودہ عرضی وارد
۳ اودہ عمقی وارد برقی نور کوئی جہا رسنہ آبی ربع الاولدھی
 مغرب طرفید **۲** فی الحدیث منقلب مریخہ و سیاہلہ و سلا

و عارسوز غورنلر منسوبدر و بوشكاه تلبس الرمال بولر بئى
 مملك طوزاننى شول جهندككه هر فغى شكاه ضرب ايدر لوسه
 انك متولد اولوره بئى اوده شرفى واردر ۱۳ اوده مسكنى واردر
 ۱۰ اوده حدى واردر ۷ بئى اوده و بئى واردر ۸ اوده مثلثى
 واردر ۱۱ اوده هبوطى واردر ۳ بئى اوده و بالى واردر ۶ بئى اوده
 وزنى واردر ۱ بئى اوده اوچى واردر ۲ اوده حظيطى واردر
 ۱۲ بئى اوده عرضى واردر ۸ اوده عمقى واردر بر جى حملدر كوفى سه
 شنبه ائى رجب جى شىماليدر ۶ نائبه تخمى خارجدر مخرج
 رنده و اويا شلر نده و ارزى كمشيله منسوبدر و بوشكاه
 ۶ بئى اوده شرفى واردر ۱۲ بئى اوده مسكنى واردر ۸ بئى اوده
 حدى واردر و بئى واردر ۳ و ۷ بئى اوده مثلثى واردر ۱۲ بئى
 اوده هبوطى واردر ۲ اوده و بالى واردر و وزنى و اوچى واردر
 ۹ و ۱۰ اوده حظيطى و حال و عرضى واردر ۶ بئى اوده عمقى واردر

ش

حملدر كوفى سه شنبه ائى رجب جى شىماليدر ۷ حره
 تخمى نائبد ر مخرج و لشكر لهنه و صواش السنه و جنكه و قنبه
 و قانذ و ككه منسوبدر و بوشكاه ۷ بئى اوده شرفى واردر و بئى
 واردر ۸ بئى اوده مسكنى واردر ۳ بئى اوده حدى واردر
 ۱ و ۳ بئى اوده مثلثى واردر ۱۳ بئى اوده هبوطى واردر ۱۴ بئى
 اوده و بالى واردر ۹ اوده وزنى واردر ۱ بئى اوده اوچى واردر
 ۷ و ۹ بئى اوده حظيطى واردر ۱۰ بئى اوده عرضى واردر ۲ بئى اوده عمقى
 واردر بر جى حملدر كوفى سه شنبه ائى شوال جى مغربدر ۸ بئى
 ۳ اكليس تخمى حملدر زخله منسوبدر و عمارته و الكيله و را
 سله و كخه و خله و اوصلو كمشيله منسوبدر و بوشكاه ۸ بئى
 اوده شرفى واردر ۷ اوده مسكنى واردر ۲ اوده حدى واردر
 ۵ بئى اوده و بئى واردر ۲ و ۹ بئى اوده مثلثى واردر ۱۴ بئى اوده
 هبوطى واردر ۱۳ بئى اوده و بالى واردر ۸ بئى اوده وزنى واردر

۹۶
 ۱۱ نجی اوده اوچی واردر ۸ نجی اوده حضیضی و عرضی واردر ۴ نجی
 اوده عمقی واردر برچی دلوک کونی شنبه آبی صفرو جری جنوبی در ۹ نجی
 نصره الحاج در سعد خارج در کوشنه و سلطان لر و غزانه و حجا
 و اولولغه و سرور لغه منسوبدر و بوشکل ۴ نجی اوده شرفی
 واردر ۱۰ اوده مسکنی واردر ۶ نجی اوده حدی واردر ۱ نجی اوده
 و همی واردر ۳ و ۵ نجی اوده مثلثی واردر ۱۵ نجی اوده هبوطی وار
 در ۱۶ نجی اوده و بال واردر ۱۲ نجی اوده وزنی واردر ۷ اوده
 اوچی واردر ۴ و ۱۱ نجی اوده حضیضی ۱۱ نجی اوده عرضی واردر ۳ نجی
 اوده عمقی واردر برچی اسد کونی بکنشبه آبی رمضان و جری غله
 طرفیدر ۱۰ نجی عقله تخس منقلبدر زخله منسوبدر و عقد
 ابتمکه و بریره اولشمغه و کز لو قو فلو شنبه لر منسوبدر
 و بوشکل ۱۰ نجی اوده شرفی واردر ۶ نجی اوده مسکنی واردر
 ۱۴ نجی اوده حدی واردر ۵ نجی اوده و همی مثلثی واردر ۱۶ اوده

هبوطی

۹۷
 هبوطی واردر ۱۲ نجی اوده و بال واردر ۴ اوده وزنی واردر
 ۱۱ نجی اوده اوچی و حضیضی واردر ۴ نجی اوده عرضی واردر ۵ نجی
 اوده عمقی واردر برچی جدی کونی شنبه آبی رمضان و جری جنوبی
 ۱۱ اجتماع ۴ سعد ثابتدر عطارد منسوبدر و فلجیه و فلجیه
 و حساب اهلنه و قلم اهلنه و نقاشنه منسوبدر ۱۱ نجی اوده شرفی
 ۱۵ نجی اوده مسکنی واردر وحدی واردر ۳ نجی اوده و همی واردر
 ۶ نجی اوده مثلثی واردر ۱ نجی اوده هبوطی واردر ۵ نجی اوده و بال
 واردر وزنی واردر ۴ نجی اوده اوچی واردر ۱۲ نجی اوده حضیضی
 واردر ۱۴ نجی اوده عرضی واردر ۵ نجی اوده عمقی واردر برچی
 جوزا کونی چهارشنبه آبی زلیحه و همی مغرب طرفیدر ۱۲ نجی
 نصره الداخل سعد داخل منقریه و عالمه و دین اهلنه و
 زاهد لر و عابد لر و ادملرک اولولزیه منسوبدر ۱۲ نجی اوده
 شرفی واردر ۱۱ نجی اوده مسکنی واردر ۵ نجی اوده حدی واردر

۲ نجی اوده و هجی واردر ۴ و نجی اوده هبوطی واردر ۱ نجی اوده
 و بالی واردر ۱۱ نجی اوده وزنی واردر ۱۲ نجی اوده اوجی و حظیطی
 و عرضی واردر ۷ نجی اوده عمقی واردر برچی حوت کوفی پنجشنبه آبی
 ذالقعده و هجی شمال طرفیدر ۱۳؛ طرفی سعد منقلبدر فرم
 صوبه بقموره و سبیلاره منسوبدر ۱۳ نجی اوده شرقی واردر
 ۱۶ نجی اوده مسکنی واروحدی واردر ۴ و هجی واردر ۷ نجی
 اوده مثلثی واردر ۳ نجی اوده هبوطی واردر ۶ نجی اوده و بالی
 واردر و زنی واردر ۱۰ نجی اوده اوجی واردر ۱ نجی اوده حظیطی
 واردر ۷ نجی اوده عرضی واردر ۱۰ نجی اوده عمقی واردر برچی سبیل
 کوفی دوشنبه آبی شعبان و جری شمال طرفیدر ۱۴؛ قبض
 الخارجدر بخش خارجدر زخله و آبی و الباقی مصلو و اصلو
 کشیلره ورنوباسنلره منسوبدر ۱۴ نجی اوده شرقی واردر
 ۳ نجی اوده مسکنی واردر ۱۲ نجی اوده حدی واردر ۸ نجی اوده

۲۹

و هجی واردر ۱۳ و نجی مثلثی واردر ۴ اوده هبوطی واردر
 ۹ نجی اوده و بالی واردر ۲ نجی اوده وزنی واردر اوجی واردر
 ۷ و ۹ نجی اوده حظیطی واردر ۵ نجی اوده عرضی واردر ۴ نجی اوده
 عمقی واردر برچی دلوه کوفی شنبه آبی شوال و جری منقلبدر
 ۱۵ نجی ۳ جماعت سعد نامبدار عطارده غائبه و کثرته و نقله
 و عشقه منسوبدر ۱۵ نجی اوده شرقی واردر ۴ نجی اوده مسکنی
 واردر ۱۳ نجی اوده حدی واردر ۳ نجی اوده و هجی واردر ۴ نجی
 اوده مثلثی واردر ۵ نجی اوده هبوطی واردر ۱۰ نجی اوده و بالی و
 ردر ۳ نجی اوده وزنی واردر ۹ نجی اوده اوجی واردر ۱۰ نجی اوده
 حظیطی واردر ۱۶ نجی اوده عرضی واردر ۸ اوده عمقی واردر برچی
 سبیله کوفی چهارشنبه آبی ربیع الاول جری قبله طرفیدر
 ۱۶؛ قبض الداخل آفتابه باد سنا هله و بکله و اکابرله
 و شریف کشیده منسوبدر بوشکل ۱۶ نجی اوده شرقی

وارد ۲ آورده مسکنی وارد ۱۱ حدی وارد ۱ بخاوده وچی
 وارد ۲ و ۴ بخاوده مثلثی وارد ۶ بخاوده هبوطی وارد
 ۸ بخاوده وبال وارد ۱ بخاوده وزنی وارد ۷ بخاوده
 اوچی وارد ۲ و ۵ بخاوده خطی بطی وارد ۲ بخاوده عرضی
 وارد ۶ بخاوده عمقی وارد ۱ بخاوده کوفی بکشته ای جمادی
 الاخره بنی قیامه طریقه **امدی بلمک** کر که شرفیک و
 مسکنک مقابل و بالدر وحدک و وجهک و مسکنک مقابل
 ضعیف در و ذکر اولان خط در هر خطک مقابل نکند
 و ضعیف در **امدی بلمک** کر که ای شاه من دیدم
 بو مختصره اولان غایت اختصار در اول بوقت مقصد
 و بو مختصره معلوم اوله و اولی بختدن شکین دانه طالب و
 مطلوب و زرنیه اختصار ایندیک و شکم طالبه آسان
 اوله و **دخی بلمک** کر که فجن بر شکل کند و شکینی خانه

سند

سنده او نور من اولسه بشن مرتبه توقف اوله **واکر**
 شکل فجن عددی خانه سنده اولو ترسه درت مرتبه قوتده
 اوله **واکر** بر شکل خاص خانه سنده اولو ترسه اوج مرتبه قوتده
 اولو **واکر** بر شکل اوجی خانه سنده اولو ترسه ایکی مرتبه قوتده
 اوله **واکر** بر شکل مثلثی خانه سنده اولو ترسه بر مرتبه قوتده
 اوله **واکر** بونلریک مقابل سنده اولو ترسه ضعیف اولو
منلا صورت مرمله شوبلا کر که احکامی فجن سعد شکلی قوی
 اولسه او نور دینی پرده کایلیخی قوتده اوله خیری زیاده اولسته
 دلیل در **واکر** ضعیف اولسه خیری و ضعیف اوله **واکر** خشن
 شکلی قوی اولسه شترینی زیاده ایدر **واکر** ضعیف اولسه او نور دینی
 شترین زیاده ایدر او شرف تسکین حدود وجه مثلثه هبوطی
 جدونی بود مرکه ذکر اولو نور م م م م

اول هتند که اول اوبك صاحبيله که فرج در ضرب ایده لر
 نصرت الخاج چيفار که انکسک مالیدر **و اگر** نصرت الدخل
 اول اوده کسه فح والتی اوده دخی کسه دلالت ایدر
 سائلک ملالتنه وفکرینه وغبنه واندوهنه واول نشنه
 التی اوبك منسوبدر آنی طلب ایلید اول جریند که اول
 اوبك صاحبیکم فرج در ضرب ایده سبب عتبه الخاج اولور
 ونصرت الدخلک امینیدر زیر که آنک اوی اون یکی در و قس
 علی هذا یوفیاس و زرنیه ایده لر بود ذکر ایند و کرا حکام
 طالبک احکامیدر **اما** مطلوبک احکامی اولد که نظریده
 کوره لر که اوله کن شکک مطلوبی مرمله وار میدر *
 ظاهر و باطنا باطنده و اولور که هر و التی شکک مرمله
 کمنشدر اول اوبك صاحبيله که فرج در ضرب ایدجک متولد
 اولان معلوم ایدر وار میدر بوخسه بوقید را کرو ایدیه

ک

پنجی اوده ظاهر اولشدر کند و نک اولر ندن بغی اولور
 کلدیسه مطلوبک ایلکنه دلالت ایدر اگر بر امر اولوده وار
 بر امر در **اما** مطلوبک حاصل اولد سبب اسنده سدر
 مطلوب شکلی اول اوبك صاحبيله که مطلوب اول
 اوده کمنشدر ضرب ایلک اگر شکک اخلاص متوال اولور
 دلالت ایدر مطلوب حاصل اولسند و اگر محتاج ایدیه
 مطلوب حاصل اولر **اگر** سعد کز لکل خمس صریغه سعد
 اختیاری سائله و تخمین اختیار سبب زغه دلالت ایدر
و اگر شکل منقلب اولور سه بر حالان بر حاله دو نمکه دلالت
 ایدر **و اگر** شکل ثابت اولور سه بر مدت بر حاله و زرنیه فاله
اگر مطلوب مرمله اولسه نظریه کوره مطلوب اونده
 شکل کلدیسه مطلوبک اشکالیه ضرب ایده متوال اولان
 شکلی معلوم ایلید اول طریق و زرنیه حکم ایلید اول

حکم بوصورنده کج حاصل اولمغه دلالت ابدر و کله
 اعلم و بعد بيلم که کدر که اگر چه بود اثره ایدج خیل
 مشکل فندرواوستنازیر بود به کابل بر بحر انبشدر
 ولیکن وسعت طاقچه اختیاط و جمله جملا بیان اید به کم که
 تفصیل کله جملاز معلوم اوله ان شا الله تعالی **اول** دائرة
 اید حک فاعده سی بود که بیان اید به نیم نیمه ابتدا اولور
 زیر اثر و ح طریقی دکل در فاعده اولدر که اول در سطر
 نقطه قویه لر صاع بانندن باشلیه لر صول باننده تمام و
 لور هر سطر یک نقطه سی او بنشند ناکسک و او تو زدن
 ارتق اولیه اند نصکره صول بانندن رسم و زربنه ابکی
 ابکی بوز صاع باننه دکن **اگر** نقطه فلسه چامیه انکره
 هر سطر یک نقطه سی چالند بی و جالند و غین جمعین صیا
 کوره کم نقد **اگر** بکر طفوز جبقار سه **کاف** طریقی **طریقی**

جمعه

حسابنده **کاف** بکری طریقی طفوز در شکل لجان جبقار
مثلا بونلرد **کط** **اگر** بکری سکوفالور سه **کاف** ح
 اولور حمره در **ح** **اگر** بکری یدی قالور سه **کاف** ز
 اولور **کز** **اگر** بکری الی جبقار سه **کاف** **او** اولور **کو**
== بعد زان بود مرت سطر یک نقطه سندن بود مرت
 شکل ظاهر اولور هر نه شکل اولور سه اکا امهات
 دیرلو و بود مرت شکل افها تندن درت شکل رخ جبقا
 لور اکا بنات دیرلو تا رمل تمام اولنج **پس** بومر مل جکلش
 اول نظر اید لور کوره لر یکم میزان رملده نیمه شکل کمشند
 بعد زان اول شکل عددی نقطه سین دائرة اید حده کو
 ره لر فجد ره نه قدر اولور سه برین کند و اولور دینی
 اوه و برین اون لخی اوه و بره لر و برین اولکی اوه و بره لر و بو
 اوزره اول میزان رملده کلان شکل عددین بخش

ایده لرعد تمام اولجه وهر فنی شکله کم عدد تمام
اوله اکا نفس مل دبر لهر فنه شکل اولور سه اولسون
اولشکله نفس ملد برل **وخی** منتهی دبر لرو اول شکل
منتهی به منتهی به دبر لرو **وخی** کر که شول طریقله که
بوشکلی منتهی به دخی عدد دندن کوره لر فیدر هره قدر اولور
برین کنای و طور ریغی اوه ویره لر تمام اولجه هر فنه کم تمام
اولور سه اولوقت اولشکله منتهی به دبر لهر شکل کر که
اولسون و جمع اسمی صابردن و فایندن واسامید و
خبا یادن یعنی شول بنده لردن اوج اجزاد و زل و هر بنسبه
جمله سی یو ابکی شکلک موضعندن حاصل اولور **کد باک**
امدی براولوا بنشدن و طور و مل چکسه لر اسم بیلوب
چقار مویکی و بار کز لوشنه بو ملق کی قاعده بودر که بو
ابکی شکلدن که منتهی و منتهی به دهر نزن در شکل

استخراج

استخراج ابدر لر که سکر شکل اولور و جمعی شکل بوسکر
شکلدن ابدر لر **شول** طریقله که اول اول شکل منتهی
رمل یوزندن چقار و ب طنره کوره لر بعینه دخی چکه
لر اول وقت اولشکله آدینه منین دبر لرو اولشکل منتهی
دخی نظر ایده لر کوره لر کم فنی شکلک سککنده طلوع ایشند
یعنی فنی و نندن قوغمشدر اول اوبک صاحبله ضرب ایده
بر شکل دخی حاصل اولور اولوقت اولشکله شرح دبر لر **بعده**
اولشکله نظر ایده لر کوره لر که اولشکل شرحی فنی عناصر
سککنده واقع اولمشدر و هر فنی عناصر که که اولسه
اولشرح شکلک نقطه سنکه اولعناصره تعلقد **کر**
کم بغلور راجه لر **وکر** آچققد بغلیه لر کوره لر که نه
شکل حاصل اولور اولشکله تفسیر دبر لر اند فیکر
کیر و شکل منتهی منتهی نظر ایده لر کوره لر کم فنی عناصر

سکندره در آنک دخی شرحین بغلور در آچه **لروا کر**
 آچیفدر بغلیه لونشکل حاصل اولور کوره لره رشکل
 حاصل اولور سه اکا تاویل دیر لرو عملی ایوجه غایت
 ضبط ایتک کر کدر ملک اساری اوزرینه اطلاع اوله
اند نصکر منتهی به دخی مل بوزندن طشره چیقاره
 اولوقت کپرو اکا منین دیر لرتقایدوب کوره لرتقی شتک
 اونده اونور مشدر اولوبک صاحبیله ضرب ایده لرتقی
 شکل ظاهر اولور سه اکا **دخی** شرح دیر لرو اند نصکر
 کپرو منتهاده عناصر باینده اولان عملی بونده دخی ایده لرو
 تمام درت شکل حاصل اولور درت شکل اولنجه واکله
 اعلم **کدیک امدی** سائل ملدن اسم استخراج ایتک باینده
 براسمی یازوب یا کوکلذن دونوب سوال ایتسه بزدخی
 اول نیتته مرمل چکه لوم مثال کوستره لیم معلومی سن

اول

اوله وهراسمی بوند قیاس ایده لرو ایشود درت سطر دندک
 بوفار وده ذکر اولدی درت شکل حاصل اولور که ایتا
 دیر لرو ایتا باندن مرمل تمام ایده لرو مرملی تمام ایتدک نصکر
 نظر ایتدک کوردن که میزان مرملده قبض الخارج اولور
مثال هکدا $\frac{1}{2} \frac{1}{3} \frac{1}{4} \frac{1}{5} \frac{1}{6} \frac{1}{7} \frac{1}{8} \frac{1}{9} \frac{1}{10} \frac{1}{11} \frac{1}{12} \frac{1}{13} \frac{1}{14} \frac{1}{15} \frac{1}{16} \frac{1}{17} \frac{1}{18} \frac{1}{19} \frac{1}{20}$ عددی نقطه داوود
 ایدده بشتدر $\frac{1}{2} \frac{1}{3} \frac{1}{4} \frac{1}{5} \frac{1}{6} \frac{1}{7} \frac{1}{8} \frac{1}{9} \frac{1}{10} \frac{1}{11} \frac{1}{12} \frac{1}{13} \frac{1}{14} \frac{1}{15} \frac{1}{16} \frac{1}{17} \frac{1}{18} \frac{1}{19} \frac{1}{20}$ چون قسمت ایتدک بوفار
 ذکر ایتدک بیکر کی ملک $\frac{1}{2} \frac{1}{3} \frac{1}{4} \frac{1}{5} \frac{1}{6} \frac{1}{7} \frac{1}{8} \frac{1}{9} \frac{1}{10} \frac{1}{11} \frac{1}{12} \frac{1}{13} \frac{1}{14} \frac{1}{15} \frac{1}{16} \frac{1}{17} \frac{1}{18} \frac{1}{19} \frac{1}{20}$ او چنی او بشتدی و لکم اول و چنی
 اوده انکس و نور مشدی $\frac{1}{2} \frac{1}{3} \frac{1}{4} \frac{1}{5} \frac{1}{6} \frac{1}{7} \frac{1}{8} \frac{1}{9} \frac{1}{10} \frac{1}{11} \frac{1}{12} \frac{1}{13} \frac{1}{14} \frac{1}{15} \frac{1}{16} \frac{1}{17} \frac{1}{18} \frac{1}{19} \frac{1}{20}$ اکا نفس نفس بر مرمل دیتدک
 و منتهی دخی دیدیک بعد از ان اول نفس مرملد که انکس
 ایدی مرمل بوزندن طشره چیقاردق بونک آدینه منین
 دیدک اند نصکره بوشکل منینه نظر ایتدک کوردک لیم نصکر
 الخارج اونده اولور مشدر $\frac{1}{2} \frac{1}{3} \frac{1}{4} \frac{1}{5} \frac{1}{6} \frac{1}{7} \frac{1}{8} \frac{1}{9} \frac{1}{10} \frac{1}{11} \frac{1}{12} \frac{1}{13} \frac{1}{14} \frac{1}{15} \frac{1}{16} \frac{1}{17} \frac{1}{18} \frac{1}{19} \frac{1}{20}$ آنکله ضرب ایتدک نفس
 مرمله شکل فرج ظاهر اولدی $\frac{1}{2} \frac{1}{3} \frac{1}{4} \frac{1}{5} \frac{1}{6} \frac{1}{7} \frac{1}{8} \frac{1}{9} \frac{1}{10} \frac{1}{11} \frac{1}{12} \frac{1}{13} \frac{1}{14} \frac{1}{15} \frac{1}{16} \frac{1}{17} \frac{1}{18} \frac{1}{19} \frac{1}{20}$ بوشکل فرجک آدینه

دخی بو حالنده شرح دیدک آند نصکره بوشکل شرحه
 دخی نظر ایندک کوردکم اوچخی اودن ظاهراولمشدرکم
 اول اوچخی اوهره آید ریعی صوابدر **پس** شکل
 فوخله نقطه آبیسی بغلور آید بوشکل طریق ظاهر او
 لدی: بوشکل طریق دخی تفسیر دیدک آند نصکره کی
 شکل متین که انکیس ایدی کاخی نظر ایندک کوردک
 مرتبه آبیسی بغلور آید بقضه الداخل حاصل اولدی
 = بوشکل بضه الداخله تاویل دیدک **پس** بوشکل
 منتهادن درت شکل حاصل اولدی **مثلا** بونلوردر =
 شرح: تفسیر: تاویل: آند نصکره شرح ایندوکن
 انکیس که نفس مملدرا کا منتهای دیدک کوردکله آنک
 دخی دائره اید حده عددی نقطه سی سکر در فواروده ذکر
 ایندوکن کی قیمت ایندک شکل حره یه اوستدیکه =

دخی

وچخی اوده اوطور مشدر **پس** بوشکل حره یه منتهای
 دیدک بعد زان بوشکل منتهای دخی ممل یوزندن منته
 جیفارد بونک آینه منتهای دیدک آند نصکره بواوچخی
 او یک صاحبیه که قبضه الداخل = در ضریب ایندک شکل
 انکیس اولدی = بونک دخی آینه شرح دیدک بعد زان نظر ایندک
 کوردک بوشکل شرح اوچخی اوده قوبدکم او مرکز اید در کور
 کوردکم انکیس نقطه باد بیسی بغلور آید بوشکل قبضه
 الداخل ظاهر اولدی بونک آینه تفسیر دیدک آند نصکره منته
 اولان شکل کم حره ایدی آنک دخی کوردک نقطه باد بیسی
 آچقدرد بغلور بوجاعت ظاهر اولدی = آینه تاویل دیدک
 بودرت شکل دخی تمام اولدی که بونلوردر متین = شرح =
 تفسیر: تاویل: بوشکل تمام اولدقد نصکره دیله
 بیک اسم حرفین بواشکا لایک مراکندن بیلور نظر ایندک

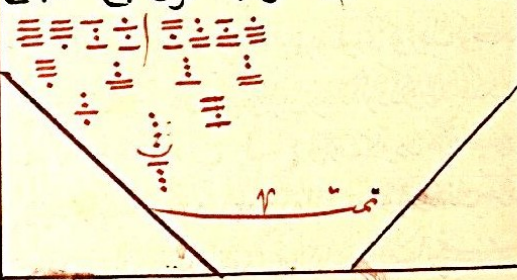
منتهی به نابلویه که شرح تا اول نفس منتهی در وقت منتهی به نابلویه
 صورت رملده کوردک که نفس مرمل شکل انگلیس در رملده
 نکرار ایلدی لجان اویدر اول ایلدوندور که کدی سکنده و
 ندی عاشرده اولور **یعنی** نفس و نور یعنی اوکا انگلیس در رمل
 بوزندن او بکه نصرت الحاح اویدر و ند شکل دیر لکم مرملک
 منتهی به سندن صبا و ز نفس مرمله ایشیخه **منلا** منتهی
 به نجره ایدی و منتهی اوردن صبدین برین کندویه و برین او منتهی
 اوده کوردک که انگلیس مرمل او چینی اوه و ایشیخه عدد بنوع
 اولدیکه نفس مرمل در **پس** نفس مرمل قغی اوده بولسنه
 و ند اولور کرکسه او چینی و کرک بختی و لسون و منتهی به
 قغی اوده ایشیخه آندن صبدین کرک نفس مرمل او نور یعنی اوه
 دکن اکا و ند بر لرو اول ایلدوندور که لجان اویدر کوردک
 انگلیس و نور منتهی در و انگلیس لجان که اول او بک صاحبید

نور

ضرب ایلدک شکل عقله که حاصل اولدی و چینی ایلدوندور
 بوا بکی ایلدات بوی بر بله نظر ایدر لرو و ایلدک ایشیخه
 اول حرفی بوا بکی اوده در انگلیس و عقله نفس مرمل که انگلیس در
 ضرب ایلدک لجان چیقیدی **و منتهی** نظر ایلدک کوردک بلکه
 عقله نک اونده جماعت او نور منتهی که منتهی به نابلویه
 و بوشکل جماعتی و لجان ایلدک له ضرب ایلدک ینه لجان چیقیدی
و منتهی فضل الحاح ایشیخه ایلدک اوده ایشیخه نظر ایلدک کوردک
 جماعت اولور اولدی طلق و نور لجان حرفی و ز منتهی
 زبراکم درمت ایلدک البفه تعلقدور **و منتهی** کوردیکه میزان
 مرمله فضل الحاح او نور منتهی ایشیخه ایلدک اوده حرفی
 ایلدک باطلنده لجان واردر یعنی مرملک اوز منتهی ایلدک
 مرکز ایلده واقع او منتهی در فضل الحاح ایشیخه ایلدک
 بغلادق لجان اولدی **پس** ایلدک ایلدک بوا سمک اول

حرفی البقدر بعد زان نفس مر ملتکه انکسدر اصل اوینه
 نظر ایندیک کورد که طریقی او نور مشدر بکم نفس بری
 و مشر بدر و بوشکل طریق حرفی **س** در و خشی شکل فوحه
 شرح نفس بر در او جخی اوده ساکن ارتفاع عددی کلیبی
 واردر که فوحه حرفی **ک** در **و خشی** او ندر مرد جخی و نظر
 ایندیک نایته او نور مشدر اکا عنبه الخارج بر بر یعنی
 عنبه الخاج بد جخی او یک صاحبدر مرکزی صودر چون
 چون عنبه الداخل اونده فرار فیلدی **پس** عنبه الداخل
 مرتبه ابلیسی چقدر بغلق قبض الداخل اولدی **پس**
 بو اوند مرد جخی او که اکا نایته او نور مشدر که بوقائمیک
 او بدر که حرفی **ن** در و قبض الداخل و بر بدیک مشدر
 بهک تفسیر در یعنی عنبه الداخل عددی نطقدر بو او
 نور دخی اودن قسمت ایندیک در دخی به بنش بدر و قبض

الداخل

الداخل اولدیکه بیاضیک او بدر حرفی **د** دردی مرکزنده
 او نور مشدر یعنی بیاض اونده که در دخی او بدر **پس**
 اول البقی سینی کافی نوئی دالی ضم ایندیک اسم اسکندر
 اولدی مجوعی اسمی بو طریق اوز رینه قباس ایده **نور**
 بلمک کر کردر یکم بودا نوره ابد حده درت شکل واردر کم
 اکا ایندیک دیو **و خشی** بو فاروده ذکر او نمشد بر جخی
 بر وی برینک اوینه کسه او حرفی اول اودن طلب اینک
 کو کدر والله اعلم بالتصوابه قول ایح ابج

ک	ط	ج	ز	و	ه	د	ک	ج	پ
۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰
ک	ا	ن	ی	ط	ج	ز	و	ه	د
۳۱	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲

و دخی بیلیم کرمکده ابتدای خانه لری دورند برعین اسمک
استخراجده اول حرف استخراج ایدیمک بوخانه لردن اینک
کرمکده شکل بود که اسب و محله ذکر و بیان اولندی
اما ابکی خانه لری بونلردن کورمک کرمکده
او جی خانه لری بونلردن کورمک کرمکده
در دخی حرفین بوخانه لردن کورمکده جکدر
۱۵ د ح ل ع ووشکلردن هر قعی
رینک خانه سنه ۴ ۸ ۱۲ ۱۶ وارسه اول خانه نک حرفین
عمله کورمک بغایت قونلور و الله اعلم بالصواب

و دخی

و دخی اوستا دلری سورمشلورمکده رملک اوج فوسلوردر
بری ۳ جی خانه در و برسی ۷ جی خانه در و برسی ۴ جی خانه در
اوزاق سفراویدر جیفینی و کتی بوخانه لردن کورمک **دیکر و دخی**
رملک آغری ۵ جی خانه در بکی و بکی و اوون کوره لری **و دخی**
رملک کوهکی ۷ خانه در زیرا کیم نیتلک اویدر و هر دیر لرحالی
اول اوون بیلله لری **و دخی** رملک فولانی ۴ جی اوون لیکونکدیم
حکم اول اوون بیلله لری **دیکر** عورتلر وارلر نیتلک بلمک بچون دیر
سک اولشکلک آتشی نقطه سی زوح اولسه عورتدیر فرد
اولسه اردند **باب اعداد رمل بودر که ذکر اولور** طغوزخی
اولله اون لیکینی اوون بر شکل چقار کور اول چقان شکل
نه شکلدر **اگر** اسبوشکل کسه ۳ بدی کونده و بادی
آیده و بادی هفته ده باخود طغوز آیده حاصل اولله **واکر**
اسبوشکل کسه ۴ ابکی کونده و باخود بر آیده حاصل اولله

کله الدن مال تلف اوله ۷ خانده ده ار و عورت و او ترقي ارا
جنگ اوله ۱۰ نجی خانده ده کله باده شاه دن فور قوا اولوب
غزل اوله ۱۲ خانده ده حیوان تلف اوله ۱۳ خانده ده مطلوب
حاصل اولوب و غائب کیچ کله بوشکل ۶ نجی خانده ده کله
خسته بو کاله ۷ خانده ده عورت و او ترقي طرفدن خسته فور
و مرادیه نجی بر بنده ۸ خانده ده خسته فور و او ترقي غائب
و ارا بیه کیچ کله باقی خانده لرده ابودر بوشکل ۲ نجی خانده ده
کله الدن بر بنده جیفه تلف اوله ۷ خانده ده ارا بیه عورت
ار اسند جنگ واقع اوله ۴ نجی خانده ده ملک الدن جیفه
باقی خانده لرده ابودر بوشکل ۳ جله خانده لرده ابودر بو
شکل ۶ و ۸ نجی خانده ده خسته نک زحمتی آرنه و صبر و
ابودر کدر ۱۶ خانده ده غایبه ابودر کدر باقی خانده لرده بجا
ابودر بوشکل ۲ و ۱۰ نجی خانده ده مال تلف اوله و خسته

۳

نجی ابودر کدر ۱۲ نجی خانده ده میانه در ۴ خانده ده مال تلف اوله
مطلوب نجی کیچ حاصل اوله ۱۶ نجی خانده ده خسته بر امر در بوشکل
۱ نجی خانده ده کوکل طار لقی اوله ۳ نجی خانده ده غوغا و امر در
والدن نسنه چیقار ۶ نجی خانده ده قولنجی و حیوان لردن خسته
لق اوله ۷ نجی خانده ده او رفاق و کابرنجالی بغایت بر امر اوله
و دخی دو شماندن حذر کر کدر ۸ نجی خانده ده ملالت اوله ۲ نجی
خانده ده دو شماندن فتنه و غوغا و امر در باقی خانده لرده
ابودر بوشکل ۳ نجی خانده ده کسب بغلنه ۳ نجی خانده
ملالت وارد در ۴ نجی خانده ده جملا ل وارد در قومند فیله
سندن و مقامندن سرگردنلق اوله ۶ و ۷ نجی خانده ده
بر امر در ۱۰ نجی خانده ده ایستی کوچی بغلنه ۱۱ نجی خانده ده او
زون او زاق اند بنه لرقیله باقی خانده لرده میانه در بوشکل
۲ نجی خانده ده ابودر ۱۲ نجی خانده ده بند زندان کی فور لره

۱۳ نخ خانه ده کول خوشنلغی اوله خارملردن ۱۶ نخ خانه ده
غایت ابودر بوشکل ۳ جمله خانه لرده بغایت برامزد در بوشکل
 ۱۷ نخ خانه ده غائبه ابودر ۸ نخ خانه ده میراث مال الله کیره
ولومل اولدن نسته لردن بولنم باقی خانه لرده برامزد در بوشکل
 ۱۸ نخ خانه ده غائبه ۱۶ نخ خانه ده میانه در بوشکل ۳ جمله
خانه لرده برامزد در بوشکل ۸ نخ خانه ده اولومدن فوز نله
 ۱۹ نخ خانه ده زندانده کی کسنه فوز نله باقی خانه لرده برامز
اوله الا بعلم الغیب الا الله باب نسبت اضافی بیان ایدر بیکلکه
نسبت اضافیک هر اوده تعلق واردر مثلا معشوق ایچون ویاغیر
نسته نلچون مرل جزلس اولوی طالعدر آنک نفسی ۵
 ۲۰ نخ اودن کورمک کرک و مالی ۶ نخ اودن و فزندا شلرین و دیه
لرین ۷ نخ اودن اناسی املاکی ۸ نخ اودن و معشوق ۹ نخ اودن
وفولون و خلا یقین ۱۰ نخ اودن و شریک لرین و وزیر لرین ۱۱

۵

۱۲ نخ اودن خوفی و میراثی ۱۷ نخ اودن و سفرینی و روشنی ۱۸ نخ
اودن کوره سین و غزنی و جاهی ۲۰ نخ اودن و امیدین ۳۱ نخ
اودن و دشمنان لرین ۴ نخ اودن کورمک کرکدر و باقی فلا نیونک
احکامین دخی بوفیاس و وزیریه کورمک کرکدر غفلت اولوب ۵
باب مرلک شاهد لرین و دلایلرین بیان ایدر بیکلکه شواهد
و دلالتی ایکی نوع اوزرینه در بری ظاهری و بری باطنی در اما
اول اوکه ظاهر در اولدر که اول او یک او چخی او شاهدیدر
و بشخی او دلایلدر ایکی او یک در دخی او شاهدیدر و البقی
او دلایلدر و هر او یک او چخیی شاهدیدر و بشخیی دلایلدر
باطنی اولدر که قتی شکله شاهد اول او یک صاحبک
شکله ضرب بتمک کرک اول شکل دخی دلایلدر او نور دخی
او یک صاحبک شکله ضرب بتمک کرک تاکه ایکی شکل
حاصل اوله و اول ایکی شکلدن بر شکل نوالد بتمک کرک

خلاصه شکل در اگر شکل اوله موافق ایهه سعد ایهه
اولشکل دلائل ایدوکی نسته نك حصوله و بقاسنه
دلیلدر اگر شکل اول بخش ایهه و خلاصه نخی نسته و
عکسه دلیلدر مثلا شکل اول سعد اولسه و شاهدی و
دلیل و خلاصه و باطنی نخی سعد اولسه اول نسته نك
حصوله دلائل بدر و خلاصه که میزان مرل نخی سعد و
و اگر جمله بخش اولسه عدم حصوله دلائل بدر اگر شکل
اول سعد اولسه و شاهدی و دلیل نخی سعد اولسه
اما خلاصه باطنی بخش اولسه اول سعادته بورگوسره
آخر کار نخوستنه ابرینه و اگر شکل اول بخش اولسه شاهد
سعد اولسه دلیل بخش اولسه خلاصه باطنی سعد اولسه
اول نخوستن صورتین کوسره اما آخری خیره و سعادته
ابرینه با قلبین دخی یونك و زرنیه قبا اولسه مرگوا الله اعلم

و دخی

و دخی اول نظر محتج مفارنه دیرلر دوست دوشما کبیدر
ایک نخی نظر سعد اصغر نسدین دیرلر نیم دوستدر و دخی
نظره نربع بخش دیرلر نیم دوستدر و دخی نظر تثلث
سعد اکبر دیرلر تمام دوستدم و دخی نظر بخش اکبر مقابل
دیرلر تمام دوشما ندر معلوم اوله که اول خانه نك ایک نخی
خانه مفارنیدر و دخی خانه نسدیدر در دخی خانه فر
ببعدر و دخی خانه دلیلدر بوموال و زره باقوب احکامده
خطا اینه لربا و دخی بر سائل بر نسته کزنش اولسه
با خود بر برده دینه اولسه اول نسته مرل اوره اتفاق
بومورت کلسه مثلا و دخی میزان عملده
نصرت الحار جدر آنک لطفی و دخی او جدر برین ۱۰
نحوه و برین ۱۱ نحوه و برین ۱۲ خانه و برین ۱۳ مل
عنه خارج اولور خارج ک سکینی دخی خانه در اندن اول

التجیه نفیه واردي طریق ايله نفیدن کور حرم حاصل اولدی
 النده طوندی بی بیخ اولدی اولده طریق اولی بی فدی موزون
 اولماغی چون اوزون بیخ تل دیدیک وبا فی خبایه بو کافیا س
 اولنه وکلام **باب حبیه** اگر سوال انسه لری کم بو خبیه
 نه نشنه در اول نیتنه هر ضرب ایدوب اول کرلوا اولدن نشنه
 طبعن اول اودن ورتکین **۲** نمی اودن و شکین **۳** اودن و
 ضعیف و مقامین واصلین **۴** نمی اودن و ترکیبین **۵** نمی اودن و
 مربا اولدیغین **۶** نمی اودن و خلط اولدیغین **۷** نمی اودن و
۸ نمی اودن و فعلین **۹** نمی اودن و طبعین **۱۰** اودن و نذن تمام اولد
 بغین **۱۱** نمی اودن و معدن **۱۲** اودن و نبه اندن کور عناصر
 نقطه لری کور آنشی غالب ایه معدنیدر **اگر** بادی غالب ایه
 حیوانیدر **اگر** ایه غالب ایه نباتیدر **اگر** خاکی غالب ایه کانی
اگر عناصر بر اویکسه قنق طائفی و دلیلی قوتلور در اعتبار اکادری

اندن کور

اندن کور اول اویله طفورنجیدن بر شکل چیقار بنه اول اویله
 اویله او نچیدن بر شکل چیقار بوا یکی شکل دن بر شکل چیقار نظر
 ایت دل انسه بو نظرت ترتیب ایه حکم ایت خبیه به **اندن کور**
 نامری نقطه **۹۹** طرح ایه باقی نه فالور سه اول اودن تقسیم
 ایه قنقی اوده تمام اولور سه نظر ایه دون بادی نقطه لری
۱۱ طرح ایت باقی فلان اول اودن اولنشد ر قنقی اوده تمام
 اولور سه کور **بعده** ایه نقطه لری **۱۲** **۱۴** طرح ایه باقی
 فلان اول اودن اولنشد ر قنقی اوده تمام اولور سه کور آندن
 خاکی نقطه لری **۱۶** **۱۷** طرح ایه باقی نه فالور سه اول اودن
 اولنشد ر قنقی اوده تمام اولور سه کور بود و برت شکل کم
 نقطه حسابیه بولریک حرف لری دن ادراک ایدوب خبیه
 نک آدن چیقاره لر **اگر** برهاسین بلمک دیلرسک همین امله
 نظرایت کور نه شکل کمشدن آنک عدد عناصرین بار سین

بار بسین طرح ایله باقی فلان بار بسین آنک بهاسیدر عدد
عنصر حسابی بود که ناری نقطه ط در بادی نقطه با
در آبی نقطه بدر خاکی نقطه ۱۶ در قال علی کرم الله وجهه
و فی الفرد و الزوج بسمو اقلها
و اکثرها عند الخالف غالب و یغلب طلب الزوج استوی
و عند استواء الفرد یغلب طلب
بو عمل دخی حضرت علینکدر بود دخی جاریدر انجی خانه ایله ۴ نجی
خانه دکیان امهات الننده بنات امهات نهایان او نا و نجی
خانه دکی سائل و طالب طرفیدر جمله اخوات نا و ندر نجی خانه
دکی مطلوب و مسئول طرفیدر فتی طرفک زوج با فردی غالبک
و با جو فمیدر و با مساو مسمیدر فرد بنده و زوج بنده هر بنجه
اولور سه بوبینک مفرومی اوزر عمل اولنه غایت ایله معبر
قولدر و کر کلودر وقت حاجتده عمل اولنه مثلا صورت

کمر

مرمل بوبله کلبه طالب مطبور
مذکورده سائل طرفک جمله
زوجی ۱۳ در جمله فردی ۱۰ در و مسئول عنه طرفک
جمله زوجی ۱۷ در و جمله فردی ۱۱ زوج بنده مخالف مفرک
زیر سائل ۳ در مسئول ۱۷ در مخالفده جوف اولان
غالبدر اوله اولسه مسئول طرفی غالب اولندی سائل
فرد بنده دخی مخالف و اربو کره سائل طرفی غالب اولدی بو
نقد برجه ایکی جانب برابر در دبه رز لا تغفل سائل لری دخی بو
قیاس اوزر بنده عمل اولنه و سلام باب حبه بی بیلدیر
برکتی اوجی ایچنده برنسنه کر لسه بنم اوجده کی نذر دسیه
اول نینه بر مرمل ضرب ایله اول اودن سرنکین ۲ اودن اغر لغین
۳ نجی اودن اوزر و نلغین فی صه لغین بو خانه ۴ خانه ده د
اخلدر ۴ نجی اودن نیانین و حیوان ۵ نجی اودن او دکار ایندکین

اولسه حالی قنادر خسته کی و مجالس کی **اگر** طبراق خانه
 سنده واقع اولسه **اگر** زیاد قنادر میت کی اوله **اگر**
 برآب شکل آتش خانه سنده کلسه حالی قنادر برآدم که
 آتشد دوشمن کی اوله **اگر** هوخانه سنده واقع اولسه
 حالی قنادر برآدم صوبه غرق ووش کی **اگر** صوخانه سنده
 واقع اولسه حالی ملائم اوله برصوفی کی احتکاف کی **اگر** تراب
 خانه سنده واقع اولسه حالی راحت اوله خسته شفا
 بوش کی **اگر** برخاکی شکل آتش خانه سنده واقع اولسه
 حالی قنادر برآدم کی **اگر** هوخانه سنده واقع اولسه
 حالی قنادر کونوسوز ابله قلی فرمش آدم کی علی هذه القیاس
اگر صوخانه سنده واقع اولسه حالی ملائم اوله بوز غون
 آدم دکلمش کی علی هذه القیاس **اگر** طبراق خانه سنده واقع
 اولسه حالی راحت اوله خوابه و ارمش آدم کی علی هذه القیاس

لکن اول نقطه میز ندان چبقار خانه لرا بچنده سبز اندر
 آنک حالی بوضالود **اما** هر شکل برنسیه دلالت ایدر نقطه
 یعنی شکل لرا بچنده خوش حال در بعضی شکل لرا بچنده ضعیف
اما اصلی بیلک کر کرد رکنی میز ندان نقطه لره نه مثللو
 کبر و نه مثللو ببقار و بقر خانه بچنده مکینتی بچده در رخی
 ندر مشقی ندر البق ندر صامق ندر حجت ندر عدوت
 ندر صوبتی نه در کیمک ندر منظره اندان جواب و بیلدر
 اول نقطه میز ندان چبقار شمس و هر بوز حلق بچنده کی
 کرد یکی کی بوزی کمر **مثلا** ۱۳ بجی خانه کیدریا ۴ طهوز بجی
 کیدریا ۱۰ بجی خانه کبر **مثلا** ۹ بجی خانه کبر اندریا
 ۱ بجی خانه کیدریا ۲ بجی خانه کیدریا اندک بولونی بزره آجیق
 بولورسه آنده کور **مثلا** سمدی برآتشی نقطه میز انشکلده
 واقع اولسه اول نقطه نک حالی خسته در رنجدر دشمن

مفارت اولشن کی اول خانه ده چپسه و ۱۳ بجای خایه
 کیمسه اول حال یک اعلا اولور راجندر بوندن بوبله صغو
 صانو و بایشلی صنار اصمافی آلور و فوریلغی آلور بوقلمون برقی
 اطلاس کبره خانه ایچنده دوست یله رحمت دوشمان یله
 کدر در **منلا** بر سائل سوال ایندی آنک نیتنه بر مرل مزب
 ایندک بوکلدی **۱۴** **۱۵** **۱۶** **۱۷** **۱۸** **۱۹** **۲۰** **۲۱** **۲۲** **۲۳** **۲۴** **۲۵** **۲۶** **۲۷** **۲۸** **۲۹** **۳۰** **۳۱** **۳۲** **۳۳** **۳۴** **۳۵** **۳۶** **۳۷** **۳۸** **۳۹** **۴۰** **۴۱** **۴۲** **۴۳** **۴۴** **۴۵** **۴۶** **۴۷** **۴۸** **۴۹** **۵۰** **۵۱** **۵۲** **۵۳** **۵۴** **۵۵** **۵۶** **۵۷** **۵۸** **۵۹** **۶۰** **۶۱** **۶۲** **۶۳** **۶۴** **۶۵** **۶۶** **۶۷** **۶۸** **۶۹** **۷۰** **۷۱** **۷۲** **۷۳** **۷۴** **۷۵** **۷۶** **۷۷** **۷۸** **۷۹** **۸۰** **۸۱** **۸۲** **۸۳** **۸۴** **۸۵** **۸۶** **۸۷** **۸۸** **۸۹** **۹۰** **۹۱** **۹۲** **۹۳** **۹۴** **۹۵** **۹۶** **۹۷** **۹۸** **۹۹** **۱۰۰**
 میزنده وارد رسا **۱** **۲** **۳** **۴** **۵** **۶** **۷** **۸** **۹** **۱۰** **۱۱** **۱۲** **۱۳** **۱۴** **۱۵** **۱۶** **۱۷** **۱۸** **۱۹** **۲۰** **۲۱** **۲۲** **۲۳** **۲۴** **۲۵** **۲۶** **۲۷** **۲۸** **۲۹** **۳۰** **۳۱** **۳۲** **۳۳** **۳۴** **۳۵** **۳۶** **۳۷** **۳۸** **۳۹** **۴۰** **۴۱** **۴۲** **۴۳** **۴۴** **۴۵** **۴۶** **۴۷** **۴۸** **۴۹** **۵۰** **۵۱** **۵۲** **۵۳** **۵۴** **۵۵** **۵۶** **۵۷** **۵۸** **۵۹** **۶۰** **۶۱** **۶۲** **۶۳** **۶۴** **۶۵** **۶۶** **۶۷** **۶۸** **۶۹** **۷۰** **۷۱** **۷۲** **۷۳** **۷۴** **۷۵** **۷۶** **۷۷** **۷۸** **۷۹** **۸۰** **۸۱** **۸۲** **۸۳** **۸۴** **۸۵** **۸۶** **۸۷** **۸۸** **۸۹** **۹۰** **۹۱** **۹۲** **۹۳** **۹۴** **۹۵** **۹۶** **۹۷** **۹۸** **۹۹** **۱۰۰**
 مقصود یک ایکلاریدی **۱** **۲** **۳** **۴** **۵** **۶** **۷** **۸** **۹** **۱۰** **۱۱** **۱۲** **۱۳** **۱۴** **۱۵** **۱۶** **۱۷** **۱۸** **۱۹** **۲۰** **۲۱** **۲۲** **۲۳** **۲۴** **۲۵** **۲۶** **۲۷** **۲۸** **۲۹** **۳۰** **۳۱** **۳۲** **۳۳** **۳۴** **۳۵** **۳۶** **۳۷** **۳۸** **۳۹** **۴۰** **۴۱** **۴۲** **۴۳** **۴۴** **۴۵** **۴۶** **۴۷** **۴۸** **۴۹** **۵۰** **۵۱** **۵۲** **۵۳** **۵۴** **۵۵** **۵۶** **۵۷** **۵۸** **۵۹** **۶۰** **۶۱** **۶۲** **۶۳** **۶۴** **۶۵** **۶۶** **۶۷** **۶۸** **۶۹** **۷۰** **۷۱** **۷۲** **۷۳** **۷۴** **۷۵** **۷۶** **۷۷** **۷۸** **۷۹** **۸۰** **۸۱** **۸۲** **۸۳** **۸۴** **۸۵** **۸۶** **۸۷** **۸۸** **۸۹** **۹۰** **۹۱** **۹۲** **۹۳** **۹۴** **۹۵** **۹۶** **۹۷** **۹۸** **۹۹** **۱۰۰**
 آنش ایدی صوا ایچنده کلدی میز اندر که ۱۵ بجای خانه در لکن
 حالی یک برینان ایدی سائله دیدیک سنک مقصود یک
 بری خسته دن سوالدر یا محویدن با عشق دندر یا خو
 بردر ده مبلاسک سائل دیدی او بلدر برخی سوال
 ایندی بونک عاقبتی نیجه اولور دیدی **۱۶** **۱۷** **۱۸** **۱۹** **۲۰** **۲۱** **۲۲** **۲۳** **۲۴** **۲۵** **۲۶** **۲۷** **۲۸** **۲۹** **۳۰** **۳۱** **۳۲** **۳۳** **۳۴** **۳۵** **۳۶** **۳۷** **۳۸** **۳۹** **۴۰** **۴۱** **۴۲** **۴۳** **۴۴** **۴۵** **۴۶** **۴۷** **۴۸** **۴۹** **۵۰** **۵۱** **۵۲** **۵۳** **۵۴** **۵۵** **۵۶** **۵۷** **۵۸** **۵۹** **۶۰** **۶۱** **۶۲** **۶۳** **۶۴** **۶۵** **۶۶** **۶۷** **۶۸** **۶۹** **۷۰** **۷۱** **۷۲** **۷۳** **۷۴** **۷۵** **۷۶** **۷۷** **۷۸** **۷۹** **۸۰** **۸۱** **۸۲** **۸۳** **۸۴** **۸۵** **۸۶** **۸۷** **۸۸** **۸۹** **۹۰** **۹۱** **۹۲** **۹۳** **۹۴** **۹۵** **۹۶** **۹۷** **۹۸** **۹۹** **۱۰۰**

نیتنه

ایندک ۱۴ بجای خانه کندی هو خانه سیدر حالی برار
 ابو اولدی صغوفلو کیدی حرارت لری اما بایشلی ایک مرتبه
 زیاده اولدی بوقلمون برقدی ایجه بر کیدی ۱۴ بجای خانه ده
 و ۱۵ واقع اولدی فرحک عدا دینی سائله و بر دیک بر سنه نک
 ایچنده سکا بر دفرحک واقع اولدی مزده کی بو خبر لری
اما وامل اولور طنز ایته حاصل اولور دیدی نعم **اند نصک**
 نیجه اولور مسکه نقطه ۱۱ بجای خانه کندی صو خانه سیدر
 وینه آنش صوبه کیدی ینه صغوفلو اولدی حالی برینان اولدی
 اوج مرتبه باش اولدی بوقلمون کیدی ۱۱ بجای خانه غنیه تجار
 ایدی جدول ماهده اوز عددی و ارایدی سائله دیدی
 بر سنه دن نصک ۱۰ آی ایچنده بر صفت سکا حاصل
 اولور جمله دوستلر سکا دشمن اولور حتی اولوم کی
 واقع اولور دیدی بلی **اند نصک** نیجه اولور اوراد ن

نقطه بشیخه خانه کندی آتشخانه سبدر آتش آتیه
 کندی حالی ابو اولدی صیقا اولدی قوری اولدی اطلاق
 کیدی براضعیف و اریدی خسته شفا بولمش کی بجی
 خانه ده طریق واقع اولدی جدول هفته ده ۳ عددی
 و اریدی سائله دیدیک **اندنصر** ۳ هفته ده ایچنده
 برابو فرحک سکا حاصل اولور و اصل اولماز اما وصله بقین
 اولور دیدی نعم **اندنصر** نیجه اولور **بعده** نقطه ۴ بجی
 خانه کیدی حاقا اولدی و مران نقطه ۳ بخلیه کیدی
 ۴ بخخانه عنبه خاج ایدی ایام جدولنده ۳ عددی
 و اریدی ۳ بخخانه قبض الخاج ایدی جدول ایامده
 ۳ عددی و اریدی ۳ و ۳ و ۶ اولور سائله دیدیک
صکره الی کون سکا برقا حاصل اولور دیدی نعم **اندنصر**
 نیجه اولور نقطه ایکینجی خانه کیدی کالاولی ابو اولور ۲

۲ بخخانه ده لیجان واقع اولدی ساعت جدولنده عدد
 ۳ ایدی سائله دیدیک اوج ساعت ایچنده سکا برقا
 حاصل اولور دیدی نعم **اندنصر** نیجه اولور نقطه اول
 خانه کیدی آتشخانه سبدر بالعام حالی ابو اولدی
 اول خانه ده اولان نفی الحد ایدی وقت جدولنده عدد
 ۱۵ ایدی سائله دیدیک ۱۵ وقت ایچنده سنک مرادیک
 حاصل اولور خلاصه بودر که برسته ۱۰ ماه ۳ هفته
 ۶ کون ایچنده ۱۵ ساعت ایچنده ۱۵ و فندنصر سنک
 مرادیک حاصل اولور والله اعلم بالصواب و احکم م
 تمت الکتاب بعون الله الملك
 الوهاب
 ج ۳۱۰

ÖZ GEÇMİŞ

2011 yılında Çağlayan Merkez Şehit Gürcan Bayrak İlköğretim Okulunu, 2015 yılında Gazi Anadolu Lisesini, 2019 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. Ardından Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında lisansüstü öğrenimine başladı.

KARAAHMET, bekâr olup İngilizce bilmektedir.

